

GLAS

Glavni urednik Igor Slavec

Odgovorni urednik Jože Košnjek

Ob 35-letnici izhajanja odlikovan z Redom zaslug za narod s srebrno zvezdo

LETO XXXVII

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA
ZA GORENJSKO

Drugo povišanje pokojnin

Skupščina republiške skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja oziroma njen odbor za plan in finance je predlagal, naj se pokojnine letos še drugič uskladijo z rastjo osebnih dohodkov. Tako se bodo pokojninski prejemki povečali 1. oktobra, vendar naj bi upokojenci dobili tudi razliko za nazaj, vse od 1. januarja.

Tokrat naj bi se pokojnina povečala za 11 odstotkov, tako da bi najnižja pokojnina za polno pokojninsko dobo znašala nekaj prek 13.000 dinarjev, kar je nekaj več kot 70 odstotkov povprečnega delavčevega osebnega dohodka v Sloveniji. O predlogu bodo razpravljali zbori delegatov, predvidoma 18. septembra pa naj bi se o njem izrekli na skupščini skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

Nevarno ranjen pri padcu s strehe

Šenčur — V ljubljanskem Kliničnem centru se še vedno borijo za življenje 44-letnega Alojza Hrovata iz Šenčurja, ki se je v soboto, 11. avgusta, ponesrečil pri svoji stanovanjski hiši. Opravljal je neka dela na strehi, pri tem pa ni bil dobro privezan. Nenadoma se mu je pas, s katerim je bil pripet, odvezal, izgubil je ravnotežje in padel z višine 7 metrov na asfaltno dvorišče.

Vžgal se je televizor

Kranj — V nedeljo, 12. avgusta, je nenadoma izbruhnil požar v stanovanju Metode Krek iz Kranja. Zaneč ga je pregret televizor, ki ga je lastnica pustila prižganega, sama pa odšla od doma. V požaru, ki so ga zadušili kranjski gasilci, je nastalo za 100.000 dinarjev škode.

Bolnici pomagali v dolino

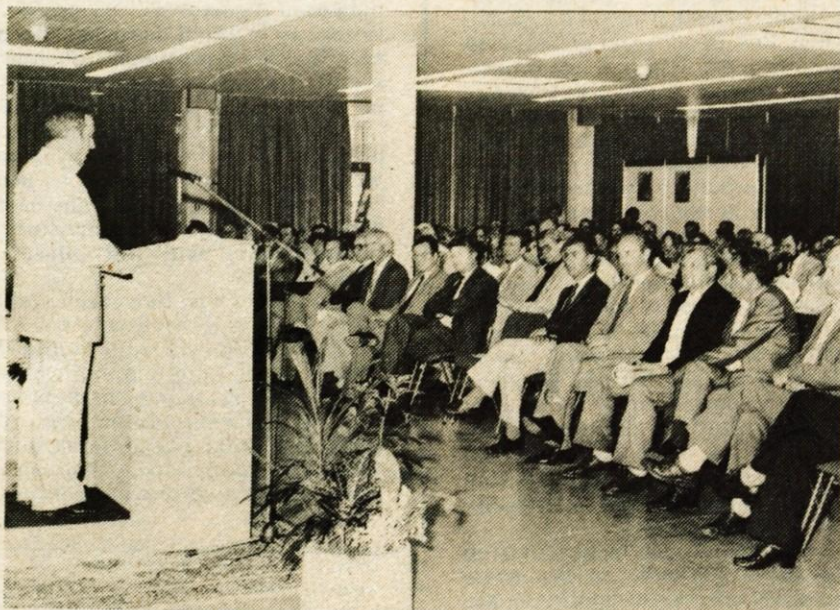
Ratitovec — V koči na Ratitovcu je v petek, 10. avgusta, resno obolela hči oskrbnice 15-letna Tatjana Dobrovnik. Naslednjega dne, takoj ob 1. uri po polnoči, se je ponjo odpravila 6 gorskih reševalcev iz Škofje Loke in Kranja, pripeljali pa so tudi zdravnika, ki je odkril, da je dekletu potrebna takojšnja klinična pomoč. Se isto noč so bolnico prenesli v dolino, nato pa jo odpeljali v Klinični center.

Otrok padel z balkona in se ubil

Kranj — V soboto, 11. avgusta, se je na balkonu v 4. nadstropju bloka na Nazorjevi cesti v Kranju igrala 3-letna Tatjana Zabavnik. Oče se je v kopalnici bril, tako da deklice za hip ni nadziral. Medtem je otrok k balkonski ograji pristavil stol, se nanj povpel in nagnil prek balkonske ograje ter padel čeznjo. Padel je na betonska tla in takoj umrl.

Umril pod podrtnim zidom

Glinje — 61-letni Vinko Jelovčan se je v petek, 10. avgusta, smrtno ponesrečil pri podiranju stare stanovanjske hiše v Glinjah pri Cerkljah. Jelovčan je namreč hotel z že skoraj podrtega podstrešja hiše, ki je last Antona Smoleta, prinesiti nekaj lesa. Na trhem podstrešju se mu je vdrlo, zamajala se je na pol podrta stena in se zrušila na Jelovčana. Ponesrečenec je na kraju nesreče umrl.

Ivan Torkar, predsednik Medobčinskega sveta zveze sindikatov za Gorenjsko je odprl 34. mednarodni gorenjski sejem. Že na samem začetku je bilo za prireditev veliko zanimanje. Sejem si je do nedelje ogledalo že okrog 30 tisoč obiskovalcev. — Foto: F. Perdan

34. mednarodni gorenjski sejem

Velika trgovina in zabava

Kranj »Tudi sejemska dejavnost sodi v tem trenutku v uresničevanje gospodarskih in družbenih ciljev. Bogato sejemska tradicija bi zato moral Kranj kot poslovno mesto tudi v prihodnje čim bolj negovati in krepiti. S tem bi se Gorenjska v celoti še bolj uveljavila na širšem področju,« je na petkovi otvoritvi poudaril predsednik Medobčinskega sveta zveze sindikatov za Gorenjsko Ivan Torkar.

Da je zanimanje za to veliko gorenjsko trgovino in zabavo veliko, se je izkazalo že v prvih urah po otvoritvi. Sejem si je namreč že prvi dan do opoldneva ogledalo okrog 1500 obiskovalcev. Na njem tokrat sodeluje 640 domačih in tujih razstavljalcev, ki ponujajo najrazličnejše blago široke potrošnje in druge izdelke. V večernih urah pa potem skrbijo za zabavo in prijetno razpoloženje zabavni ansambli.

34. mednarodni gorenjski sejem v Kranju bo trajal do 19. avgusta. Več o sejmu na 6. in 7. strani.

A. Ž.

Strela pobila trop ovac

Soriška planina — V noči z 9. na 10. avgust je med neurjem strela udarila v trop ovac na Soriški planini in jih 154 ubila.

30 lastnikov ovac namreč pod okriljem pašne skupnosti iz Škofje Loke pase na Soriški planini. Te noči se je trop ovac zatekel na vrh hriba Dravha. Med nevihto so se preplašene ovce stisnile skupaj in tako je strela pokončala ves trop. Ugotavljajo, da je strela napravila za dobra 2 milijona škode.

Sprejem za Alenko

Preddvor — Krajanje Preddvora, Tupalič in okoliških vasi pripravljajo Alenki Cudermanovi, dobitnici zlate olimpijske kolajne, prirčeren sprejem v sredo ob 18. uri na igrišču osnovne šole Matija Valjavca v Preddvoru. Sprejem bodo popestrili Alpski kvintet, Gašperji, folklorna skupina, humoristi in še kdo.

Triatlon navdušil tudi Slovence — Prvega blejskega triatlona so se udeležili 403 športniki in športnice iz petih držav. Če njim dodamo še številne »kaveljce« in »korenine«, ki so se v Blejskem jezeru pomerili v plavanju na 2000 metrov, dobimo skupno število nastopajočih na blejskem športnem prazniku — 576. Med moškimi sta z roko v roki prva prišel v cilj Brane Breznikar z Raven na Koroškem (levi) in Milan Klemenčič iz Kranja (desno), med 18 ženskami pa Karmen Raišp iz Hoč. — Foto: F. Perdan

V SREDIŠČU POZORNOSTI

Kaj bo, če se tržišče naveliča ...

Nihče se niti več preveč ne razburja, ko sliši, kaj se je danes dopoldne spet podražilo. Nihče več ne verjame statistiki, ki tako verno pošilja inflacijske odstotke v beli svet, kajti sleherni, ki biva v tej deželi, čuti na lastni koži, da so statistični odstotki silno varljivi.

Ob tako nenadnem, hrupnem navalu in pritiskih na povišanje cen na tisoče proizvodov in izdelkov, so popustili vsi družbeni ventili, ki naj bi vsaj za silo zadrževali cenovni plaz in vsaj deloma krepili lepa stabilizacijska načela. Vse se je dalo lepo skriti pod dražje prevoze, energijo, jeklo, surovine, celo pod kvaliteto ali zgolj pod novo etiketo — vsa lenoba, nesposobnost, neizvirnost je dobila nov cenovni pečat, kajti preverjati tako grmado zahtevkov na mizah skupnosti za cene je bilo nemogoče.

V takšni stihiji, ki se napoveduje tudi po avgustu, ko mora država sprostiti 55 odstotkov svojih cen, bo sleherna namera po zaustavitvi, milo rečeno, težka. V začetku julija je bilo 330 zahtevkov za povečanje cen, precej cen pa se je spremenilo in se še spreminja s samoupravnimi sporazumi.

Res je delovni organizaciji težko, ker pokriva velike družbene obveznosti, plačuje anuitete in se povsem odreka lastnemu razvoju, da ima — če sploh ima — denar za surovine. Vse, tudi nesmotrne in neposlovne odločitve minulih let, neproduktivnost in tudi nesposobnost pa naj zdaj prenaša uboga končna prodajna cena, ki jo vsi ti obeski silijo v nerazumljive višine — plačuje pa naj jo potrošnik.

A kupna moč tega potrošnika ima svoje, čisto konkretne meje. Za zdaj je s prihranki še nekako spremljal njeno hitro rast, počasi pa se je naveličal preplačevati za to, da so se ustvarjale devize, od katerih proizvajalci spet pravijo, da imajo bore malo. Sluti, da se stalno slepomiši in dvoumi, ve, da je cena tone premoaga astronomska in da je protiustavno in obenem skrajno nesramno v ceno meni nič tebi nič (brez njegovega referendumskega »da«) vkalkulirati tudi določen znesek za razširjeno reprodukcijo premogovnikov.

Ko bo do grla šit tega, da mu domala polovica premoaga ostane v koščkih na dvorišču, ko se bo naveličal piti vodo, ki ji pravijo mleko, se ozirati za kavnimi mlinčki, ki se takoj pokvarijo in so brez rezervnih delov, ko se bo odvadil mesa in mu ne bo mar več za modne čevlje, bodo ti »kvalitetneži« in navijalci cen pogoreli. Ko bo povpraševanje povedalo ponudbi, da ne rabi pestrosti dvestotih tovarnih pohištva, ki se lomi, zvija in krivi, bomo globokoumno in prepozno spoznali, da bi se bilo že kdaj treba preusmeriti v neko drugo kvaliteto, ki prinaša zanimanje tržišča in vsaj skromni dobiček.

D. Sedej

Od krize do izobilja

Kratka je pot od mesne krize do mesnega izobilja. Spomnimo se lanskega poletja: že se je obetalo precejšnje pomanjkanje mesa, ko so gorenjski intervencijski skladi začeli izplačevati kmetom dodatne premije za živino (v hribih 53,57 in v nižini 44,64 dinarja po kilogramu). Dodatno plačilo je zvalilo bice čez hlevski prag v klavnice. Že v nekaj dneh so prej oskubljeni kavlji v trgovinah in mesnicah spet postali dobro založeni.

V letošnjem poletju se spet srečujemo s krizo, ki pa ima za razliko od lanske drugačen predznak. Gre za mesno izobilje. Mesa je na pretek. Zaloge so že tolikšne, da ogrožajo redni odkup spitanih živali. V Gorenjski kmetijski zadruzi »čaka na nož« prek 150 goved, v škofjeljski zadruzi 200. Prireja se podaljšuje, pogosto že v škodo rejcev, in goveda, ki jih odkupujejo klavnice so 60 do 80 kilogramov težja kot običajno.

Za nenormalno veliko ponudbo živine sredi poletja in za velike mesne zaloge je več razlogov.

Cena koroze je presegla razumne meje. Z vojvodinske črne borze poročajo, da je tudi za 20 dinarjev višja od cene, ki jo je določil zvezni izvršni svet (17,70 dinarja). Ker je koroza tako draga, so draga tudi krmila. To pa povzroča manjše zanimanje rejcev za nadaljnje pitanje živali.

Med kmeti se je že dolgo šušljalo o višjih odkupnih cenah. Nekateri so tudi upali, da bodo gorenjski intervencijski skladi, tako kot lani, izplačevali dodatne premije. Zadrževali so živino ter čakali podražitev in premij. Ko so 16. julija odkupne cene poskočile za 17,5 odstotka (pri 600 kilogramov težkem biku je to 30 do 35 tisočakov), se je ponudba živine močno povečala. To potrjujejo tudi v osrednjem gorenj-

skem mesno-predelovalnem obratu, v škofjeljskih Mesoizdelkih, kjer so v drugi polovici julija (po podražitvi) odkupili trikrat več govedi kot v prvi polovici meseca (pred podražitvijo).

Močno se je zmanjšala kupna moč prebivalstva. V Mesoizdelkih so v letošnjem prvem polletju v primerjavi z lanskim prodali v trgovinah na drobno skoraj četrtno manj svinjskega mesa, sedmimo manj govejega mesa in desetino manj mesnih izdelkov. Po julijski podražitvi se je poraba mesa še zmanjšala.

Če vemo, da tudi turisti jedo vse manj mesa in vse več močnatih jedi in da je izvoz opešal, potem je razumljivo, da so hladilnice polne mesnih zalog.

Cene so dosegle gornjo mejo in v mesno-predelovalnih obratih bodo morali sami poiskati poti, kako bi meso hitreje prodali. Vsakršna pocenitev mesa in živine bi namreč pomenila katastrofo za razvoj naše živinoreje, meni Tone Zorc iz živinorejske poslovne skupnosti Slovenije. Že zdaj je dovolj hudo, saj se je pri kmetih privez telet zmanjšal doslej že za tretjino. Mesno-predelovalni obrati bodo morali pospeševati prodajo z bolj trznim obnašanjem. K temu pa sodijo različni popusti večjim porabnikom, popusti glede na kakovost mesa in podobno.

C. Zaplotnik

MEDNARODNI

34. GORENJSKI SEJEM

kranj, 10. ~ 19. 8.'84

- ugodni nakupi blaga široke potrošnje
- sejemske cene
- kmetijska in gozdarska mehanizacija
- tradicionalni večerni zabavni program

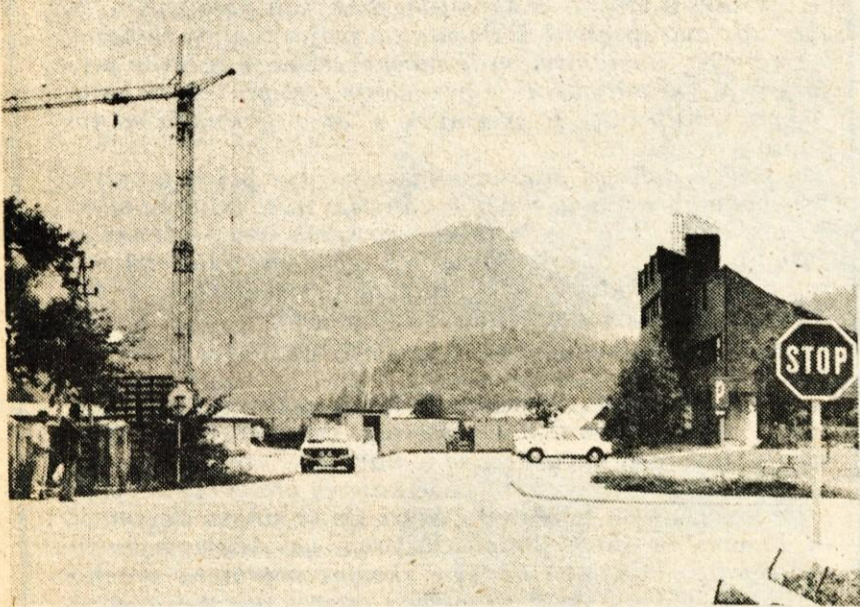
KS Bohinjska Bistrica

Gradnja razdvaja Bohinjce

Zadnje čase se je v tej največji krajevni skupnosti v Bohinju nakopičilo problemov od cest, turističnega razvoja, telefonskega omrežja do stanovanjske gradnje, ki je imela v javnosti največ odmeva — Rekli bi, da Bohinjci zelo »vkup držijo«, a so jih razdvojili prav ti problemi

Bohinj — V krajevni skupnosti Bohinjska Bistrica, ki se razteza od Soteske do Ukanca in zajema vso spodnjo bohinjsko dolino, so ljudje ravno toliko oddaljeni, da bi morali trdno držati skupaj, kadar bi radi kaj dosegli za svoj razvoj. Toda v tem okolju se križa dvoje

interesov, interesov vaškega in polmestnega prebivalstva. Najbolj se je med obema zakresalo ob predvideni pozidavi 3 hektarjev poleg Doma Joža Azmana, saj so eni zagovarjali nujnost gradnje, drugi pa terjali zakonito varstvo plodne zemlje.

Zerjavi na »nesojenem« gradbišču še vedno stojijo. Optimisti obetajo, da bo gradnja vendarle nekoč stekla. Le da bo tedaj precej druga kot danes. — Foto: F. Perdan

Učbeniki že na policah

Založniki osnovnošolskih in srednješolskih učbenikov obetajo, da bodo šolarji lahko septembra sedli v klopi s skoraj popolnimi šolskimi potrebščinami — Za osnovno šolo bo kasnil en sam učbenik, nekatere srednješolske pa še pišejo — 21-odstotna podražitev in nič več popusta na organizirano prodajo

Pred začetkom šole morajo starši globoko seči v žep. Za nadebudneža v brezplačni šoli morajo vsakega septembra odšteti domala dve tretjini plače. Tudi letos so se te skrbi že začele, prava gonja za učbenike po knjigarnah pa verjetno šele pride. Sicer letos obetajo, da si vsaj z zamudami učbenikov starši ne bodo belili glav, a še vsako leto je kak učbenik kasnil. Letos bo to knjiga Spoznavanje narave za 5. razred osnovne šole.

Posebnih novosti za osnovno šolo letos ni, tako da bodo nekateri šolarji lahko ves sveženj učbenikov podedovali od starejšega brata ali sestre. Le sedem knjig je letos novih. Nova pa je tudi cena, ki je tokrat za 21 odstotkov višja od lanske. V primerjavi z drugimi podražitvami to sicer ni veliko, a dovolj za družinski proračun, ki ga jeseni bremene še drugi izdatki.

Srednješolci bodo letos deležni kar 85 novosti od skupno nekaj več kot sto učbenikov. Tudi letos jim ne bo posebno lahko, saj bodo (kot vse kaže) na nekatere učbenike čakali še dva meseca, četrtošolci pa bržkone celo tja do novega leta. Za 4. letnik srednjega usmerjenega izobraževanja je letos največ novosti, precej bodo založniki izpolnili tudi šolsko torbo tretješolcev, medtem ko je glede knjig za različna strokovna področja precejšnja suša. Učbeniki za stroko namreč izhajajo v manjših in seveda dražjih nakladah, zato se jim nekatere posebne izobraževalne skupnosti raje odpovedo. Učenci so tako deležni raznih skript, odvisni od zapiskov generacije pred njimi ali celo obsojeni na dolgotrajno pisanje. Tisti, ki bodo leto dni časa čakali na učbenike, bodo v drugem četrletju dobili tudi zvezke in dodatne snopce kot dopolnilo nepopolnim učbenikom.

Pred leti so nekatere šole uvedle organiziran nakup knjig pri založbah ali v knjigarnah za šolske knjižnice, ki jih potem učencem za določeno odškodnino izposodijo za vse leto. Ta način je že malce bližji brezplačni šoli za učenca, vendar pa vse šole niso tako bogate, da bi vsako leto obnavljale učbeniški sklad. Pa vendar ga morajo. Če žene zaradi novosti in večjega števila učencev, pa vsaj zaradi obrabe, ki doleti knji-

go potem ko je vse leto v učencevih rokah. Učenci sicer plačujejo nekaj odškodnine, toda ta bržkone ne zadostja za nakup novih knjig.

Letošnjo jesen čaka šolske knjižnice z učbeniki za izposojno neprijetno presenečenje, saj so založbe ukinile popust na organizirano prodajo. Kakšen je odziv na ta ukrep, za zdaj še ni mogoče ničesar reči, ker se šole za nakupe odločajo v glavnem zadnji teden pred začetkom šole. Nedvomno pa se bo pri organiziranem nakupu poslej poznala varčnost šole. Šolske knjižnice bodo skrbneje pretehtale, kateri zdelan učbenik lahko zavržejo in kateri je z nekaj lepimi popravki še uporaben za eno generacijo.

D. Z. Žlebir

Branilci naših meja praznujejo — Na jutrišnji dan, 15. avgusta 1944. leta, je bilo z odločbo nacionalnega komiteja osvoboditve Jugoslavije in vrhovnega poveljnika NOV in POJ tovariša Tita ustanovljen korpus narodne obrambe Jugoslavije, katerega naloga je bila zaščita državnih meja, obračun s kontrarevolucionarji in vojaškimi zločinci, zaščita prebivalstva, organov oblasti ter objektov na osvobojenem ozemlju. Ta dan so si pripadniki obmejnih enot današnje armade SFRJ izbrali za svoj praznik, čeprav so prve graničarske enote delovale že 1943. leta. Jutri se bodo torej v številnih karavlah ob državni meji graničarji spomnili pomembnega dogodka iz narodnoosvobodilne borbe. Označili ga bodo z raznimi prireditvami in slovesnostmi, steer pa bo tudi njihov praznik minil kot vsak drug dan delovno. Pri varovanju naše domovine jim še naprej želimo veliko uspešnosti! (S) — Foto: arhiv JLA

A ta težava, ki je slovenski javnosti od vseh bohinjskih se najbolj znana, tu ni edina. Bohinjce posebej boli, ker njihov turistični razvoj, v katerem vidijo prihodnost, tako zaostaja za razvojem drugih središč. To pa zato, ker je Bohinj tako slabo povezan z ostalim svetom, obenem pa v razvojnih programih občine kar nekako zapostavljen. Res, ta del sveta ni izključno turistični, saj je tu tudi nekaj industrije, a ravno turizem je takojmenovana komparativna prednost Bohinja. Ko ne bi bilo šibke povezave, klavne komunalne infrastrukture in pomanjkljivih turističnih zmožljivosti, bi bilo za razvoj Bohinjske Bistrice veliko lažje. Ravno z gradnjo poleg Joža Azmana so kanili izpopolniti turistične zmožljivosti, pri tem pa so zadeli občutljivo točko. Stanko Košnik, predsednik krajevne skupnosti, meni, da v Bohinjski Bistrici pozidava druge ni možna, saj so vsi razpoložljivi prostori že pozidani, redke »plombe« pa ne bi mogle potešiti potrebe niti po gradnji turističnih objektov, niti družbene stanovanjske gradnje.

»Mislim, da na bistriških treh hektarjih Slovenija ne bo mogla zaščititi kmetijske zemlje. V prihodnje bomo na predvidenem mestu gotovo gradili, le da bo tedaj to bistveno več stalo kot danes.«

Z gradnjo poleg Azmana bi uspeli morda rešiti tudi problem vzdrževanja tega lepega, a dragega družbenega doma, v katerem poteka domala vsa bohinjska družbena dejavnost. Le za kurjavo so lani toliko odšli, da so že razmišljali, da bi se priključili na obrat LIP, vendar bi bila ta preureditev predraga. Kaže, da bo treba za vzdrževanje poiskati pomoč pri bohinjskem združenem delu. Podobno kot za Azmana velja tudi za stavbo KS.

Telefon sodi med bohinjske srednjeročne načrte, morda bo celo predmet novega referenduma. Razširiti namreč nameravajo centralo, da bo sprejela 700 novih priključkov, kolikršna je potreba za Bohinj (se pravi tri krajevne skupnosti tudi v zgornjem delu doline).

Vsega, kar si želijo, ne bodo mogli izpeljati. Kanalizacije na primer, ki zdaj neurejena kali Savo Bohinjko že pri izviru. Nepokritih in nevarnih avtobusnih postajališč, ki so mnogokje kar sredi ceste. Cesto na Ravne in k Savici. Rešitev propadajočih stavb (Mladinskega doma, osnovne šole). Združitev združenega dela, da bi olajšali razvoj. Pred časom so se trudili združiti obrat Filbo in kovinski obrat LIP, a ni bilo nič iz tega. Sem je nameraval Peko prenesti enega od obratov, toda Bohinjci se za to niso posebno ogrevali, saj bi Peko zaposloval le delavce za enostavna dela. Te ponudbe pa tukaj ni.

In še je verjetno problemov, ki smo jih spregledali. Resda danes niso ravno časi velikopoteznih načrtov in akcij, toda z več sloge se da marsikaj doseči.

D. Z. Žlebir

Slovinci na Koroškem

Odločno zoper referendum

Heimatdienst namerava na Koroškem razpisati referendum o ločitvi nemških in slovenskih šol, kar pomeni v bistvu ukinitve dvojezične šole. Pravica do dvojezičnosti in dvojezične šole je ena osnovnih pravic slovenske narodnostne skupnosti pa Koroškem, zapisana tudi v 7. členu avstrijske državne pogodbe.

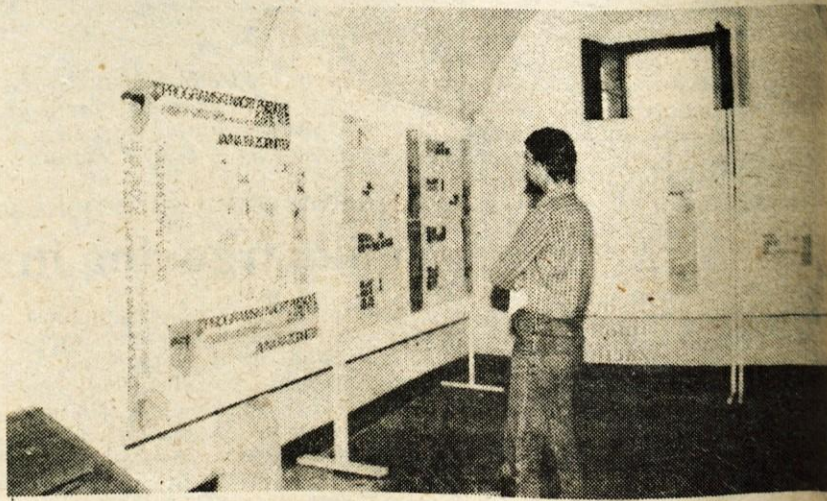
Upravni in nadzorni odbor Zveze slovenskih organizacij na Koroškem sta na skupni seji sprejela poziv in ga naslovila prebivalcem Koroškem. V njem pravita:

»Zveza slovenskih organizacij apelira na prebivalstvo Koroške, da ne podpiše referenduma KHD (Koroški Heimatdienst) o strogi ločitvi otrok v šolah. Pobuda KHD v široki avstrijski javnosti ni našla nobenega zagovornika. Nasprotno, merodajni pedagogi in znanstveniki znotraj in zunaj Koroške odločno zavračajo zahteve nemškonacionalnih sil na Koroškem. Noben argument KHD in Haiderja (deželni svetnik) ne vzdrži znanstvene kritike. Pri tem je postalo jasno, da gre pri teh pobudah le za volilnotaktične poteze.

Zato apelira Zveza slovenskih organizacij na sodeželane, ki jim je pri srcu miren in enakopraven razvoj obeh narodnih skupnosti na Koroškem, da referendumu ne podpišejo. Poziva pa zlasti tudi politične stranke, da se nedvoumno postavijo proti referendumu, ker je nedemokratsko in zato nedopustno, da bi večina s takimi v resnici protimanjšinskimi oblikami odločala proti manjšini in njenim pravicam.

Pripravljenost Slovencev upreti se referendumu o ločitvi šol (osamitev slovenskih šol bi bila nov korak k ponemčevanju) je bila jasno izražena tudi na srečanju protifašističnih borcev in aktivistov treh sedanjih dežel, ki je bilo na Peršmanovi domačiji v Podpeci. Udeležilo se ga je nad 500 borcev in aktivistov. Dvojezična in ne ločena šola prispeva k boljšemu razumevanju obeh narodov. Znanje obeh jezikov prebivalcem družijo, neznanje pa razdvaja in ruši medsebojno spoštovanje. Referendum o ločitvi šol ima zato mračno ozadje in cilj vzeti Slovincem še eno od pravic, zapisanih v državni pogodbi, temelju sodobne Avstrije!

-jk

Razstavljen programski načrt revitalizacije — V zazidalnem načrtu starega mesta Kranja je opredeljenih 37 tako imenovanih krajev. Med njimi je tudi kare 18 b, ki zajema Pavšlarjevo hišo z okolico, in je eden najbolj kvalitetnih, hkrati pa glede na stanje tudi najbolj potrebnih čimprejše obnove. Ta kare, ki je izsek iz širšega območja, zajema objekte na Tomšičevi 17 in 19 in hišne številke 17, 18, 19 in 20 na Titovem trgu. V Stebriški dvorani Mesne hiše v Kranju je zdaj razstavljen programski načrt revitalizacije tega območja. Vsako sredo popoldne je zagotovljeno strokovno vodstvo po razstavi. Organizatorji pričakujejo od obiskovalcev pripombe in mnenja. Programski načrt je na vpogled tudi v prostorih komiteja za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve v stavbi občinske skupščine in v prostorih delovne organizacije Domplan v Kranju. — A. Ž.

Osrdje Gorenjske naj ohrani naravno podobo

V Radovljici so ostro zoper načrte, ki skušajo jedro Gorenjske preprečiti s cestami, železnicami in daljnovodi ter ga preplaviti s akumulacijskim jezerom za elektrarno, ne da bi pri tem mislili na ohranitev naravne dediščine

Radovljica — Na julijski skupščini so radovljiški delegati razpravljali tudi o predvidenih posegih v prostor in se odločno zoperstavili takim načrtom, ki jim ni mar naravne dediščine osrdja Gorenjske. Resda se zavedajo, da razvoj ne bo obšel tega dela Slovenije, pa vendar velja načrtovati z glavo in srcem, ne pa zgolj birokratsko. Delegati so zato predlagali nekaj rešitev, ki omogočajo razvoj, hkrati pa ohranjajo naravo. Te so namenili ne le številnim občinskim komitejem, ki se ukvarjajo s takim ali drugačnim poseganjem v prostor, temveč tudi republiškimi skupnostmi za ceste, elektrogospodarstvu, vodnim skupnostim in drugim.

Medtem ko so do drugih posegov, na primer hitre ceste in železnice ter daljnovoda, še kar strpni, pa se za gradnjo hidroelektrarne nikakor niso hoteli izreči. Do gradnje elektrarne ne sme priti, saj bi akumulacijsko jezero zalilo prav tisti radovljiško-blejski prostor, ki hrani najlepše zaklade narave, zaradi česar je tudi turistično izkoriščen. Ekonomski učinek te investicije ne bi bil tolikšen, da bi opravičil popolno izmaličenje narave. Električno iz radovljiških vodnih virov bi lahko dobivali tudi z nizkimi zavezitvenimi stopnjami na Savi Dolinki, Savo Bohinjko pa kaže še naprej varovati takih posegov.

Hitra cesta bi napravila še manj škode, če bi jo speljali po zdaj obstoječi magistralni cesti, s tako ne bo načela dodatnih kmetijskih površin. Toda okolico hitre ste bodo morali tako urediti, da hrupom ne bo motila ubrane radovljiške okolice.

Tudi do železnice so v Radovljici malce skeptični, zato so sami predlagali, kje naj teče železna cesta. To traso mimo Črničva, Noš in nad Otokom bo moralo še preveriti in potrje ti železniško gospodarstvo Slovenije.

Daljnovod naj bi šel po predlaganih poteh, kjer se zdaj stojijo vodni, dodatni pa naj bodo zgrajeni namesto starih, ki imajo zdaj preveliko napetost.

Blejska obvoznica ne bo bistveno načela naravnega okolja, če bo tekla južno od Jarš, med Stražo in Dobro gorjo ter pod Kozarico, pri nekdanji »garažah« pa se bo priključila k Bohinjski.

Na delegatski skupščini so poudarili, da kaže vse tate in podobne načrte posegov v prostor poprej pogledati tudi s strani varstva okolja, pa da šele žolčne delegatske razprave opozarjajo nanj, potem ko je vse domala sprejeto in potrjeno.

GLAS — Ustanovitelji Glasa občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Skofja Loka, Trzin — Izdaja Glasopisno podjetje Glas Kranj — Glavni urednik Igor Slavec — Odgovorni urednik Jože Kosnjek — Novinarji: Leopoldina Bogataj, Danica Dolenc, Dusan Humer, Helena Jelencan, Lea Mencinger, Stojan Sajc, Darinka Sedej, Marija Voljak, Cveto Zaplotnik, Andrej Zalar in Danica Zlebir — Fotoreporter: Franc Perdan — Tehnični urednik Marjan Ajdovc — Oblikovalci: Lojze Erjavec, Slavko Hain — Igor Kokalj — Predsednik izdajateljskega sveta Mirko Birk (Radovljica) — List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik in srediha in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih. — Stavak TK Gorenjski tisk, tisk ZP Ljudska pravica Ljubljana. Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Moše Pijadeja 1 — Tekoči račun pri SZK v Kranju številka 51500-603-31999 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, redakcija 21-860, odgovorni urednik 21-835, tehnični urednik 21-835, komercialna, priprava, računovodstvo 28-463, mali oglasi, naročniki 27-960 — Oproščeno prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72 — Naročnina za II. polletje 585 to

Med žetvijo in setvijo še en pridelek

Ajde ne bo, repa predvsem za prodajo

Kmetje kranjske občine bodo vse njive, s katerih so (bodo) pospravili zgodnji krompir in žita, posejali s strniščnimi dosevki. V kombinatu so se na 200 hektarih odločili za zeleno gnojenje, del polj bodo očistili plevela, ostale pa zasejali s krmnimi rastlinami.

Kranj — V knjigi »Kmetijstvo kranjskega sreza« piše, da so že v začetku tridesetih let, torej pred več kot pol stoletja, na 28 odstotkih poljske ploskve pridelali na leto dva pridelka — poleg

glavne poljskine (žita) se strniščne posevke. Takrat so v kranjskem srezu sejali okrog 2200 hektarov ajde, 1200 hektarov repe in prek 700 hektarov korenja. Še dobra tri desetletja kasneje so kmetje v pšenična strnišča praviloma sejali črno gorenjsko ajdo in repo, v ozimni ječmen korenje, v oves pa črno deteljo. Sredi šestdesetih let so kmetje veliko njiv zasejali s travo. Takrat so tudi zmanjšali delež pšenice v setvenem kolobarju in domala povsem opustili pridelovanje ječmena, rži, in ovsu. Na račun žit se je uveljavila koruza za siliranje, ki zavzema zadnja leta v setvenem kolobarju kranjske občine že šestino polj. Še enkrat več kot pšenica in celo malenkost več kot krompir.

Hkrati z razmahom silazne koruze se je začela spreminjati tudi sestava strniščnih dosevkov. Ajda, ki je predtem prevladovala na kranjskih poljih, je nadomestila krmna ogrščica sorte starška, pri kmetih bolj poznana z imenom listnati ohrovt; s tem dosevkom posejejo zadnja leta že več kot polovico vseh strnišč. V začetku sedemdesetih let se je kot strniščni dosevek uveljavila mnogovetna ljuljka, s katero danes posejejo četrtno strnišč. Preostale njive posejejo s krmno repico PVH, z mešanico jare grašice in ovsu, s pitnikom ter nekoliko tudi z aleksandrijsko in s perzijsko deteljo. Delež strniščne repe se je v zadnjem času zmanjšal, še vedno pa jo nekateri sejejo in potem uporabljajo za krmljenje živine, čeprav so zadržni strokovnjaki že večkrat opozorili, da vsebuje malo hranilnih snovi. Repo sejejo predvsem na področju TZO Cerklje; ne toliko za to, da bi jo krmili živini, bolj zaradi kisanja in prodaje v Italijo.

Kmetje kranjske občine bodo letos prav vse njive, s katerih bodo (so) po-

spravili zgodnji krompir in žita (gre za več kot 600 hektarov), posejali s strniščnimi dosevki. Na zadnjem sestanku Medzadružnega sveta za Gorenjsko — na njem so bili navzoči tudi predstavniki republikanskih kmetijskih organizacij — so omenili možnost, da bi kmetje posejali s strniščnimi dosevki tudi družbeno polja. V temeljni organizaciji Kmetijstvo Kmetijsko živilskega kombinata Gorenjske so povedali, da to ne bo mogoče (razen na štirih hektarih), ker bodo vse njive sami izkoristili. 81 hektarov bodo posejali z mešanico mnogovetne ljuljke in detelje, 45 hektarov s travno-travno-deteljnimi mešanicami in 58 hektarov z mešanico grašice in enega od žit. Na 200 hektarih njiv bodo opravili zeleno gnojenje; njive bodo posejali z oljno redkvijo, ki pa jo bodo kasneje podorali. Na njivah, kjer bodo spomladi posadili semenski krompir, bodo pustili, da se bo razrasel plevel 10 do 15 centimetrov visoko, na kar ga bodo s kemičnimi pripravki zatrli. »Čiste njive« so namreč eden izmed pogojev za pridelovanje kakovostnega semenskega krompirja. 85 hektarov njiv bodo že prve dni septembra posejali z oljno ogrščico, dva tedna kasneje pa 100 hektarov še z ržo.

Čeprav sta Gorenjska kmetijska združenja in Kmetijsko živilski kombinat Gorenjske — tozdr Kmetijstvo sklenila z ljubljanskim žitom sporazum o tržnem pridelovanju ajde, je že zdaj gotovo, da letos obveznosti ne bosta izpolnila. Če gre verjeti pogovoru, da je »Jakobova ajda malokedaj lepa«, potem ni nobenega dvoma več, da je za setev ajde zdaj že prepozno; posejati bi jo morali vsaj do 25. julija. Tudi za preostale strniščne dosevke velja, da jih bo treba posejati takoj, ko bodo z njiv odropotali žetveni kombajni.

C. Zaplotnik

Začetek gradnje elektrojeklarne

Jeseniška železarna je prijavila naložbo v elektrojeklarne Službi družbenega knjigovodstva, s tem pa se gradnja elektrojeklarne lahko začne — Vrednost največje slovenske naložbe je 18 milijard dinarjev

Jesenice — Jeseniška železarna je 1. avgusta prijavila naložbo v elektrojeklarne Službi družbenega knjigovodstva in po pridobitvi gradbenega dovoljenja se bo izgradnja največje investicije v slovenski črni metalurgiji in v slovenski industriji nasploh le začela. Po več letih prizadevanj, po šestih razpravah in odlašanjih, ki je stalo železarni ogromno denarja, bodo na Belem polju le zabrnili gradbeni stroji.

Z novo elektrojeklarno bodo posodobili proizvodnjo surovega jekla na Jesenicah in v Sloveniji. Sedanja proizvodnja v Siemens Martinovih pečeh porablja dvakrat več energije in povzroča takšne stroške, da jih vrednost končnega proizvoda več ne prenese — ne doma in ne na tujem. Preveliki stroški proizvodnje so vzrok za hudo izgubo železarn, saj razlika v stroških za proizvodnjo 315.000 ton surovega jekla letno znaša kar 2,3 milijarde dinarjev. Ob predvideni letni vrednosti prodaje 36 milijard dinarjev delovni kolektiv te razlike ne more več prenesti in v črni metalurgiji po svetu takšne in podobne probleme rešujejo le s posodobitvijo tehnologije.

Posodobitev črne metalurgije je nujnost, ki jo terjajo tudi potrošniki jekla, predelovalci. Jeseniška železarna sodeluje s številnimi predelovalci, ki so le potrdili namene v modernizaciji, saj je na mižah jeseniškega kolektiva danes kar 145 samoupravnih sporazumov, ki so jih podpisali predelovalci in potrošniki o skupnem vlaganju na osnovi skupnega dohodka za posodobitev osnovne metalurške proizvodnje.

Nova elektrojeklarne je eden izmed največjih slovenskih objektov, a vendarle predstavlja le šestletno amortizacijo jeseniške železarn, ki jo v zadnjih letih že združujejo za jeklarne. Po eskalirani vrednosti znaša investicijska vrednost 18,2 milijarde dinarjev, v tej vrednosti pa je 12 milijard dinarjev osnovnih sredstev, ostalo pa so stroški kapitala in prispevki za povečano priključno moč, carinske in druge dajatve. Po finančni konstrukciji je okoli 28 odstotkov lastnih sredstev jeseniške železarn in sestavljene organizacije slovenskih železarn, 25 odstotkov združenih sredstev porabnikov jekla, 30 odstotkov kreditov domačih bank, 15 odstotkov tujih kreditov in odstotek kreditov sovlagateljev. Vse podobne za tuje kredite so že podpisali in jih zavirali.

Nova elektrojeklarne se bo torej kmalu zares začela graditi, s tem pa se predvsem modernizira proizvodnja jekla na Jesenicah in zagotavlja večja kvaliteta.

D. Sedej

Za 90 starih milijard raznih prispevkov

V železarni na veliko izgubo sami nimajo vpliva, dodatno breme pa so jim v teh težkih časih še razni prispevki za družbene namene in potrebe

Jesenice — V prvem polletju letošnjega leta so znašale družbene obveznosti jeseniške železarn 900 milijonov dinarjev, kar je za 27 odstotkov več kot lani v enakem obdobju. Za osebne dohodke so namenili 310 milijonov dinarjev, 317 milijonov dinarjev so znašali prispevki iz dohodka, 279 milijonov dinarjev družbenih obveznosti pa so financirali iz akumulacije ali lastnih sredstev.

V železarni ugotavljajo, da se je najbolj povečal republiški davek iz osebnega dohodka za dopolnilno delo, kar za 84 odstotkov. S 1. januarjem je začela veljati precej višja prispevna stopnja. Tudi vsi ostali prispevki iz osebnega dohodka so višji zaradi povečane osnove, čeprav so se nekatere prispevne stopnje zmanjšale ali pa so ostale nespremenjene. Nekoliko se je med drugim zmanjšala tudi prispevna stopnja pri posebnem občinskem prispevku iz

osebnega dohodka za občinske blagovne rezerve in za intervencije v kmetijstvu.

Prispevki iz dohodka ali čistega dohodka so bili večji za 30 odstotkov ali za 135 milijonov dinarjev. Poleg ostalih prispevkov so železarji namenili iz dohodka tudi za financiranje gospodarske infrastrukture, obveznost je znašala 133 milijonov dinarjev, poravnali pa so jo iz lastnih sredstev akumulacije. Za ceste v Sloveniji so dali 4,9 milijona dinarjev, za luško infrastrukturo 1,3 milijone dinarjev, za razvoj železniškega gospodarstva 3 milijone dinarjev in za razvoj naftoplinkega gospodarstva 2,6 milijona dinarjev. Za financiranje gradnje elektroenergetskih objektov, so v prvem letošnjem polletju odšteli 121 milijonov dinarjev.

kar je enkrat več kot lani v tem obdobju.

Največje povečanje prispevkov so zabeležili tudi pri vodnem prispevku za onesnaženo vodo, za 33 odstotkov, in prispevku za pokritje dela stroškov enostavne reprodukcije železniškega gospodarstva Ljubljana.

Železarna je plačala tudi prispevek za pokrivanje stroškov enostavne reprodukcije elektrogospodarstva in premoženstva. Prispevek se obračuna vsem delovnim organizacijam s področja gospodarstva po 0,7 odstotni prispevni stopnji od osnove za izračun davka.

Železarji so torej v šestih mesecih odrinili nemalo denarja za splošne družbene potrebe v Sloveniji in Jugoslaviji, veliko več kot lani in z veliko težjim srcem, kajti živijo in delajo pod bremenom hude izgube, na katero sami nimajo velikega vpliva.

D. Sedej

Zanimiv in celovit nastop na sejmu sta pripravila Industrija motornih vozil Novo mesto in Murka iz Lesc. Predstavila sta celoten program vozil IMV Renault in počitniških prikolic. Za kupce katere tudi v sejemskih dneh velja takojšnja dobava in prodaja »staro za novo«. V soboto je IMV vsem lastnikom avtomobila Renault na sejmu omogočil brezplačen pregled njihovega vozila.

Dvig cen mimo sindikatov

Sindikati po republikah in pokrajinah so brez moči pri naraščanju cen — Nizka proizvodnja tam, kjer imajo najbolj sodobno tehnologijo

Ko so na seji zveze sindikatov Jugoslavije govorili o letošnjih polletnih rezultatih gospodarjenja v Jugoslaviji, so predstavniki republik in pokrajinskih sindikatov dejali, da stabilizacijska prizadevanja niso uspešna in da nimajo toliko moči, da bi lahko zaustavili visoko rast cen.

Najslabše rezultate so tudi letos dosegli na Kosovu; kljub sodobni tehnologiji se je industrijska proizvodnja zmanjšala za 3,3 odstotke. Predstavniki sindikata s Kosova so menili, da je treba Kosovo kot nerazviti pokrajini še naprej pomagati, saj znaša povprečni osebni dohodek okoli 14.800 dinarjev, 137 delovnih organizacij je poslovalo z izgubo, v 570 delovnih organizacijah pa niso mogli poravnati svojih obveznosti.

Predstavniki Vojvodine je dejal, da so bili sindikati v tej pokrajini odločno proti podražitvam mesa in mesnih izdelkov, saj je tega dovolj, a njihova sindikalna stališča niso poslušali. Slovenska predstavnica je bila mnenja, da inflacija narašča zaradi visokih cen živil in terjala nujne ekonomske zakonitosti predvsem v kmetijstvu in živilski industriji.

V Bosni in Hercegovini se sindikat ubada s težavami, kako naj bi delovne organizacije zagotovile osebne dohodke za zaposlene. Događa se, da ostanejo brez njih tudi po dva meseca. Prejšnji mesec je kar okoli 5.000 zaposlenih dobilo le zajamčene osebne dohodke.

V Črni gori so delavci zahtevali uvedbo socialnih kart in se z njimi tudi strinjali. Delavci so nadevše solidarni do drugih. Na Hrvaškem se je industrijska proizvodnja povečala tako kot v Sloveniji, vendar je ob rasti proizvodnje tudi precej težav, saj obenem naraščajo zaloge, kar zmanjšuje proizvodnjo in dohodek. V Makedoniji imajo probleme z izplačili osebnih dohodkov; veliko delovnih organizacij ima blokirane ziro račune.

Na seji so poudarili, da je treba takoj zaježiti usihanje realnih osebnih dohodkov, saj bodo le tako spodbudili delavce k boljšemu gospodarjenju.

Krožki kvalitete

Jesenice — Tudi v jeseniški železarni so začeli po temeljnih organizacijah združenega dela ustanavljati krožke kvalitete. Tako naj bi delavce čimbolj spodbudili za reševanje raznih tehničnih, tehnoloških in organizacijskih problemov, s katerimi se srečujejo pri vsakdanjem delu.

Praksa je pokazala, da delavci niso nezainteresirani, predvsem starejši delavci, ki imajo dovolj izkušenj in znanja. Pri tem gre predvsem za proizvodne probleme in manj za inovacije, ki so v železarni že vsakdanjost, saj je novatorsko delo razvejano in pestro.

Po podatkih oddelka za zaščito industrijske lastnine so v prvih šestih mesecih novatorji v temeljnih organizacijah in delovnih skupnostih s tehničnimi in tehnološkimi izboljšavami ter koristnimi predlogi ustvarili že več kot 49 milijonov dinarjev inovacijskega dohodka. Za to so prejeli milijon, 124.000 dinarjev posebnih nadomestil ali 2 odstotka od ugotovljenih koristi. Posebna nadomestila so izplačali 107 novatorjem. Razen tega so prejeli iz temeljnih organizacij se predlog za oceno 50 predlogov, ki jih je posredovalo 119 novatorjev in avtorjev tehničnih izboljšav.

D. S.

Kako načrtovati razvoj?

Stanje v kakršnem sta komunalno in stanovanjsko gospodarstvo v Sloveniji, so na nedavnem posvetu predstavnikov 130 organizacij združenega dela s tega področja v Sloveniji ocenili kot kritično. Na področju stanovanjskega gospodarstva se kaže nazadovanje v stanovanjski izgradnji. Vprašljiva je izgradnja 58.000 stanovanj v tem srednjeročnem obdobju. Še več. Zaradi neuveljavljenih ekonomskih stanar in je vprašljivo redno vzdrževanje obstoječega stanovanjskega fonda. Ni manj ne zaskrbljuje stanje na področju komunalnega gospodarstva. Več kot polovica komunalnih delovnih organizacij v Sloveniji ima namreč izgubo. Zato se poslabšuje kvaliteta komunalne oskrbe občanov in nekateri preskrbovalni komunalni sistemi hitro propadajo.

Ob taksem neugodnem stanju se zastavlja vprašanje, kako načrtovati razvoj na tem področju. Za zdaj ocene kažejo, da bi v naslednjem srednjeročnem obdobju lahko načrtovali izgradnjo okrog 50.000 stanovanj. Vendar bodo potrebni veliki napori, da bi dosegli to število. Nedvomno bi bilo treba na komunalnem področju uveljaviti cene, ki bodo zagotavljale normalno oskrbo občanov s komunalnimi dobrinami. To pa pomeni, da bi morali pristati na takšne cene, s katerimi bi pokrivali stroške enostavne reprodukcije.

Kar zadeva financiranje komunalnega gospodarstva velja tudi opozoriti, da marsikje v občinah ne uporabljajo že tako omejenih možnosti za zbiranje sredstev za enostavno in razširjeno reprodukcijo. Le-te bi morale do konca leta sprejeti anekse k samoupravnim sporazumom na podlagi samoupravnih sporazumov o usklajevanju planov. Marsikje pa bi bilo treba urediti tudi financiranje komunalnega gospodarstva iz dohodka in čistega dohodka.

Kljub možnostim podatki kažejo, da svobodna menjava nekako ne zaživi. Vse preveč je administrativnih omejitev. Zaradi težkega ekonomskega položaja v komunalnem in stanovanjskem gospodarstvu postaja vse bolj problematična tudi kvaliteta kadrovska zasedba v teh organizacijah združenega dela. Med odprte probleme lahko nadalje prištejemo financiranje in kreditiranje pridobitve in priprave stavbnih zemljišč. Neučinkoviti so tudi ukrepi za izterjavo stanar in stroškov za komunalne storitve. Kar zadeva slednje, bi bilo treba najbrž dopolniti obstoječe predpise.

Vprašanje, kako načrtovati razvoj na tem področju, je ob taksem položaju in v takšnih razmerah stanovanjskega in komunalnega gospodarstva precej težko. Vendar ob tem ne bi smeli pozabiti na obstoječo zakonodajo, vrsto družbenih dogovorov in samoupravnih sporazumov, pa tudi na stališča in usmeritve družbenopolitičnih organizacij in skupnosti. Morda bi bilo na teh osnovah treba posamezna odprta vprašanja najprej preučiti in se potem odločiti za njihovo kratkoročno ali dolgoročno reševanje.

A. Zalar

PISMA BRALCEV

V PARKU SE TUDI
KIHA LAHKO

Človekova narava je že taka, da dvigne usesa in napne oči, če se sreča z novostjo, ki jo nikoli do tedaj ni poznal. Predvidnost in čujnost je še večja, če gre za zadevo, za katero domneva, da bi ga lahko ovirala v vsakdanjem življenju. Če gre pri tem še za ustanovo, kot je narodni park, potem je nezaupljivost še večja. Vsi vemo, kaj na splošno pomeni taka ustanova; omejevanje življenja ali celo njegovo popolno preprečevanje, nobenih niti najmanjših prostorskih posegov — skratka popolna zaščita narave in prosta pot delovanju njenih zakonitosti. Takih narodnih parkov je v svetu veliko in zato je to najbolj razširjeno mnenje o njih.

Enako pojmovanje je večkrat prisotno tudi pri tolmačenju pomena, ciljev in vloge Triglavskega narodnega parka. To jasno izhaja tudi iz članka novinarka Darinke Sedej, objavljenem v GLASU dne 27. julija 1984. Podajamo odgovor, ki naj napačno poučenemu bralcu v kratkem orisu prikaže bistvene in dejanske značilnosti edinega slovenskega narodnega parka, največjega v Jugoslaviji.

V vsakodnevnem nezadržnem in strahovitih propadanju naravnega okolja, od katerega je odvisen tudi človekov obstoj, je vedno širši krog tistih narodov, ki s prebujanjem zavesti o pomenu neomejevanja in neokrnjenosti narave vedno bolj cenijo tiste vrste predele, ki še kolikor toliko zaslužijo tako opredelitev. Zato je ustanova narodnih parkov mednarodno določena in uveljavljena.

Temu krogu smo se leta 1981 priključili tudi Slovenci. Nagla urbanizacija in vedno burnejše gospodarski utrip vedno močnejše spreminjata izvirno podobo naše dežele in pri uporabi svojega prostora nismo vedno nedolžne ovčke (primere nepravilnega in uničevalnega ravnanja je možno videti tudi v TNP). Kolikor toliko nespremenjena je ostala le lepota teh naših gor in vedno širše, javno zastopano spoznanje, da je gorski svet okrog Triglava treba zavarovati trajno in širše, je bilo zaključeno z razglasitvijo TNP. Z zakonom je republiška skupščina določila ozemlje (zajema skoraj ves celoten jugoslovanski del Julijskih Alp), cilje in ureditve narodnega parka. TNP pravzaprav niti ni novost, saj letos obhajamo 60-letnico organiziranega varovanja narave na delu tega gorskega sveta in do danes poznamo že nekaj oblik tega varstva.

Ozemlje, ki ga zajema današnji narodni park, je bilo že v preteklosti torišče vrste človekovih dejavnosti, od kmetijstva, ki je svoj čas imelo veliko večji vpliv na krajino kot ga ima danes, do planinstva, od gozdarstva do turizma, vmes pa vrsta drugih, ki imajo svoje mesto in pomen v tem prostoru. Zato je nemogoče uvajati popolno in nad vsem prevladujoče varstvo narave, ki bi izključevalo vsak gospodarski razvoj. Take narodne parke si lahko privoščijo v ameriških razsežnostih, v Evropi pa so zelo redki. Upoštevajoč to izhodišče je zakon o TNP uveljavil tako imenovano aktivno varstvo. Bistvo tega je v zaščiti

naravnih znamenitosti ob istočasnem zagotavljanju gospodarskega razvoja.

Seveda je idealno sožitje enega z drugim zahtevna naloga. Zakon je izvedbo in konkretizacijo tega načela zato prepustil samim uporabnikom tega prostora z obvezjo, da se za obdobje vsake pet let ter za vsako leto še posebej dogovorijo o razvoju svojih dejavnosti in iz tega sledeči prostorski rabi, ob hkratnem upoštevanju varstva te krajine. Ta dogovor ima svojo končno obliko v skupnem programu razvoja narodnega parka. Za njegovo pripravo in izvajanje so dolžni skrbeti izvršni sveti vseh treh občin z območja narodnega parka (Jesenice, Radovljica, Tolmin). Izvršni svet Skupščine SR Slovenije in naša delovna organizacija.

Potem, ko se je več kot leto dni pripravljalo strokovno gradivo za prvi tak program, se je tekoma lanske jeseni in letošnje pomladi odvijala, sprva strokovno ožja, nato pa vedno bolj široka javna razprava. Vanjo so bili vključeni vsi najpomembnejši dejavniki tega območja (gozdarji, vodarji, turistične organizacije, kmetijci, planinci, spomeniški zavodi, največje krajevne skupnosti), kar je ob sprotne vključevanju in sodelovanju pristojnih občinskih in republiških upravnih organov, občinskih izvršnih svetov ter aktivnem delu družbenega sveta TNP dalo osnutek prvega takega dokumenta. Velja za tekoče srednjoročno obdobje (do konca leta 1985) in bo tudi izhodišče za enaka dokumenta za obdobje 1986–1990. Njegova vsebina je bila, včasih tudi po dolgotrajnih in nasprotujočih si izhodiščih končno usoglašena. O njej lahko mirno zatrdimo, da v ta prostor glede na dosedanje življenje ne prinaša ničesar pretresljivo novega. Trditve o preprečevanju ali celo uničevanju vsega življenja v narodnem parku, ki se kot bojazen pred kugo širijo med nepoučenimi, so iz trte izvirne in zelo milo rečeno zlonamerne.

S tem dokumentom se krepkeje poudarja in poudarja vse do danes že poznana, bolj ali manj uspešno izpeljana načela občinske gospodarske in prostorske politike tega območja, z doslednejšim spoštovanjem krajine. Pri tem naj dobijo svoje mesto tako spoštovanje naravne in kulturne dediščine ob utrjevanju in razvoju predvsem tistih dejavnosti, ki so primarno vezane na ta prostor (kmetijstvo, gozdarstvo, turizem). Ta bistvena poteza programa pravzaprav le zaokroža zakonsko določene ureditve tega območja in ne prinaša nobenih novih dodatnih omejitev mimo zakona o TNP. Ob tem lahko postavimo trditve, da se s programom zastopa predvsem zahtevo po doslednejšem spoštovanju in upoštevanju množice predpisov o varstvu okolja, ki jih poznamo od republiškega do občinskega nivoja (npr. doslednejše urejanje problematike odpadkov, varstvo zraka, voda, kmetijskih površin, spoštljivost gradnja gozdnih komunikacij ipd.). Skratka, obnašanje naj bo prostoru primerno.

Z razglasitvijo tega območja za narodno pomembno zadevo je podan poseben poudarek, ki terja od nas vseh, da se stalno zavedamo, da je narava enkratna danost in kot je povzela tudi novinarka v citiranem članku, »dediščina, ki jo zapuščamo zanamcem«. To je dejstvo, o

katerem v vsakdanjem življenju le malo razmišljamo. Narodni park zato nikakor ni in ne more biti rezervat, posebno ne za domačino, ki živi v njem, niti ni zadržnica ali izraz nezaupanja vsem dosedanjim dejavnikom, ki so v tem prostoru z aktivnim varstvom v preteklosti ohranili marsikaj, kar drugi narodi že zdavnaj nimajo več. Dejansko je le nov kvaliteten korak k nadaljnjemu, še uspešnejšemu varstvu narave. To pa terja od celotne slovenske skupnosti, da se poleg deklaracij o posebnem, narodnem pomenu tega prostora, ta tudi konkretno izkaže v gospodarski podpori njegovega življa.

Spotakljivi predlog glede usmerjanja našega odnosa do rastlinstva v TNP izvirajo iz razmišljanj strokovnjakov Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine o omejevanju predvsem terenske obsežnih, masovnih, redčemo lahko industrijskih nabiranj zdravih rastlin. V dodatku k osnutku skupnega programa je bila ta zadeva predlagana samo na jeniški občinski skupščini in kasneje umaknjena, kar je bilo povedano in jasno razloženo na sami seji skupščine. Nedvomno je to le ideja, ki bo lahko dozorla šele v daljši prihodnosti.

Danes, tri leta po razglasitvi, TNP ni več tako velika neznanica. Je dejstvo, s katerim moramo morali mi vsi skupaj živeti ter ga oblikovati in razvijati tako, da bo ponovno začel obdelovati že marsikod zapuščenno zemljo in podpiral vse tiste aktivnosti, ki lahko zagotavljajo usklajen razvoj tega enkratnega področja. Vse skupaj ob istočasnem zagotavljanju varstva narave.

Zato naj v zaključku tega našega odgovora zatrdimo — v TNP se lahko kiha, pa tudi počne še vse kaj drugega. Nenačelnost vse, kar je vredno boljšega življenja v njem! Pozivamo vse, predvsem tudi take, ki širijo napačne informacije, da se vključujejo v skupna prizadevanja za oblikovanje realne podobe TNP in njegovo delovanje postavi na temelje, ki bodo v dobrobit nadaljnjemu izboljševanju življenja v tem prostoru.

Triglavski narodni park

ZASOLJENE CENE
POD SEJEMSKIMI KOSTANJI

Kranj — Obiskovalci sejma si lahko tudi pogasijo žejo v bližnjih gostinskih lokalih pod sejmskimi kostanji, a cene so precej zasoljene.

Za samo kratek postanek pri omizju morate odšteti nekaj starih deset tisočakov. Nič ne pomaga, če se družbe pritožujejo — naslednjega naivneža bodo spet ogulili do kože. Ni čudno, da po Kranju že gre glas, da se je treba paziti sejmskih gostinskih cen ali pa se enostavno sejmskih miz naokoli izogibati.

Za primer: dve lepinji s kotelom, kava in rdeč »špricar« stane 690 dinarjev! Za tri brizgance pa je natakar terjal kar 200 dinarjev in ko se je družba uprla, je zmignil z rameni in dejal: »Pa kaj češ, se človek zmoti, če ves dan dela ...«

Naporno — ves dan delati in ves dan še goljufati ... Na sejmskih gostinskih lokacijah so torej inšpektorji več kot zaželeni.

DOM OBRTNIKOV Spodnji trg 2
OBVESTILO O OVIRANJU
PROMETA

V dneh od 14. 8. do 20. 8. 1984 bo zaradi rušenja objekta Spodnji trg 2 (nasproti tovarne Šešir v Škofji Loki na Spodnjem trgu) oviran promet na odseku cca 50 m.

Promet bo na tem odseku enosmerni s krajšimi zaporami do največ 5 minut.

Promet bo urejevan z ustrezno prometno signalizacijo.

strom, nameravate tožiti, pa sprašujete, koga naj tožite?

ODGOVOR: Vaš sosed in mojster sta za povzročeno škodo vam solidarno odgovorna. To pomeni, da lahko zahtevate povrnitev škode s tožbo od sosedu, od mojstra, ali pa od obeh. Če bo škodo povrnili sosed, bo še vedno imel možnost zahtevati regres od mojstra, če je škoda nastala izključno po mojstrovi krivdi.

DEDOVANJE
L. D. iz Kranja

Že zelo zgodaj ste odšli od doma in sami skrbeli za svoje življenje. Vaš brat je ostal doma, stroške za šolanje in življenje pa so plačevali starši. Ne veste sicer kako bo z dedovanjem, vseeno pa vas zanima, ali bodo ti stroški pri dedovanju upoštevani?

ODGOVOR: Če bo prišlo do dedovanja na podlagi zakona, ko starši ne bi napravili oporoke, se v dedni delež vašega brata ne bi vračunali stroški, ki so jih imeli starši za preživljanje in obveznosti, to je osnovnošolskim šolanjem vašega brata. O tem ali se bodo v dedni delež vašega brata vračunali stroški za nadaljnje šolanje, pa bo odločilo sodišče ob dedovanju. Pri odločitvi bo sodišče upoštevalo predvsem vrednost zapuščine, stroške šolanja in vašo usposobitev za samostojno življenje.

POPOTNI UTRINKI

IZ KRAJEV NA PODROČJU
ŠKOFJELOŠKE OBČINE

Črtomir Zorec

(89. zapis)

Ne morem in ne morem se izmotati iz ozke soteske hudourniške Volašice. Resda je bila tu prva meja loškega škofjovskega gospostva — morda je prav zato kraj tudi zgodovinsko tako nedogdan. Očitno je bil to pravo rudarsko področje. »V Rudici« se še sedaj pravi večjemu zemljišču nad kamnolomom marmorja v Hotavljah. Pa tudi urbar iz leta 1642 govori o Carnionovi fužini, ki jo je sestavljalo dvoje bresčianskih peč, ena cajnarica, kovačija, trgovina, mlin, žaga in tri rudarske hiše. No, potem še ta povezava kraja z grafico Hemo, lastnik koroških rudnikov.

Navsezadnje pa tudi krajevno ime Volake, ki so jo stare listine že leta 1291 pisale kot »Vlach«. Torej staroselec, tujec, vlah ...

Ko pa so fužine ob Volašici prenehale s taljenjem železove rude (le-ta 1870), so preostali »rudarji« spet nosili nabran borovec čez Blegoš v Železnike, kot nekaj stoletij prej v Farji potok, kjer je imel nek podjete furlanski železnikar svojo fužino. Le-ta pa je bila že za časa Valva-zorja opuščena. Kako naglo vse mine ...

FARJI POTOK

Seveda bi moral zapisati le Potok, Šker tako je današnje uradno ime v svasice v porečju Selške Sore. Moral sem kar iznenada skočiti iz Poljanske doline, ker me je pripoved o volaški železovi rudi in njenem tovorjenju čez hribe tako skoraj silila. No, vrtni se bom itak moral že zaradi kovačnice in hotavelskih toplic (pri Topličarju).

Če se v pobleško vasi na prisojni strani gore tako zlahka povzpne-mo, je to na osonji plati Blegoš po-vsem drugače: kako strmo je priti na Megušnico, na Martin vrh in v davško deželico! Nič drugačna ni pot v Farji potok. Sprva, resda ob hitri vodi, potem pa strmo, zelo strmo v breg do samotnih hribovskih kmetij, ki sodijo v vas Potok.

Tudi podnebje je tu vse drugačno; medtem, ko v Javorjah in v Četeni ravni že vse cveti, je v Potoku še vse

v popju; tu je še pred pomlad. Tak hladno je, v igred zamuja vsaj za do štiri tedne.

KRAJEVNO IME

Špet sem pri razmišljanju (a žpa uganki): le zakaj Farji potok? Videl sem, da ime nima zveze z duhovnikom (farjem), saj v Potoku nikoli ni stalo nobeno svetišče, tu večje kapelice ni bilo. Kake farje posesti pa tu tudi ni moglo biti, saj so tu le strmine, gozdovi, pustote.

No, in tako sem našel (morda pravi?) odgovor: iz langobardskega izraza »fara«, kar pomenja rod, zemljiško dobrotno, posest, naj bi pristal izraz k nam preko romanskih (pač preko romanskih Furlanov). Ne in tako imamo na Slovenskem vrsto Far, tudi Faro ob Soči (ital. Farra).

A, ostanimo kar pri današnjem veljavnem krajevnem imenu Potok. Vasi niti nima pravega središča, tako je razložena po bregovih na višinah od 680 do 840 m. Prebivalcev ima le kakih 85.

V Potok pridemo iz Železnikov, se usmerimo proti Davči, a že pred zavijemo v levo, v strmine ob Farjem potoku in Muštravi grapi. Pozornost vzbuja obilno hudourniško dovje, tako značilno za gozdnote teske, kjer vode nikoli ne primanjka. Saj gozd vodo trdno ohranja.

Na fužino v Potoku spominja le ledinsko ime »Na bajerju«, kajti vs fužine so morale imeti svoj »bajer« za kaljenje, hlajenje. Tako bi dane lahko določili kraj nekdanje fužine na zemljišču Čemazarjeve domačije. A, tudi to ni povsem zanesljivo. Kako hitro se vse pozabi, izgube vsi sledovi ... Sicer pa je podjetej propadla že leta 1660. Ohranili so se le zapisi dolžnih prispevkov loškemu gospostvu: letnih 13 goldinarjev za davek 18 goldinarjev za les z Blegoš.

Fužinarjev pa gozdni posestniki niso nikaj radi gledali; preveč lesa je bilo posekanega za kuho oglja, je bilo edino kurivo pod plavži; kol sa tedaj še niso poznali. Zato je celo loško škofjovsko gospostvo bolj pisno gledalo na fužinarje, ki so bili pravzaprav — vsaj posredno — uničevalci gozdov.

POROČILI SO SE

V Trčiču:

Darko Gosar in Damjana Zepić, Vinko Svab in Lilijana Zadnikar, Zlatko Kanič in Irena Kenda;

V Škofji Loki:

Igor Draksler in Verica Barič, Boris Končan in Draga Logar, Franjo Begić in Vida Vukšić, Mihael Bogataj in Miroslava Ovsenk, Andrej Jaklič in Mirjana Krmelj, Stanislav Bevk in Jožica Jug, Viktor Čerin in Tatjana Jelenc, Ivica Širković in Jožica Potočnik, Boris Pokorn in Irena Habjan, Rajko Debeljak in Mira Leben, Srebrn Okiljevič in Irena Pirih, Franc Jamnik in Damjana Prezelj; Pokoren Boris in Habjan Irena, Debeljak Rajko in Leben Mira, Okiljevič Srebrn in Pirih Irena, Jamnik Franc in Prezelj Damjana, Pojanšek Cveto in Eržen Martina, Tolar Bojan in Resman Zvonka, Šubič Bojan in Pišler Brigita, Sinkovec Miroslav in Jereb Nevenka, Franko Niko in Benedičić Janja, Strel Rajko in Kavčič Silva, Jereb Dušan in Taler Elizabeta, Pintar Marko in Lazar Mojca, Jemec Marjan in Gašperlin Nika, Cof Edo in Novak Lilijana, Benedičič Ivan in Potočnik Jana, Mlinar Milan in Menegotti Marija, Čufer Stane in Kenda Marija, Hafner Jože in Pokorn Andreja, Frile Marko in Kristan Irena, Erzenožnik Bogdan in Trček Jana, Frelj Franc in Jelovčan Angela, Lotrič Marko in Drol Renata, Klemenc Jože in Logonder Vida, Perneln Mitja in Gašperin Barbara, Tavčar Nikolaj in Habjan Ivana, Potočnik Samo in Potočnik Renata, Pišlar Franc in Domjanič Anica, Trdin Marjan in Debeljak Marija, Demšar Slavko in Stanonik Anica

V Kranju:

Stanislav Likozar in Ribnikar Mateja, Iztok Cof in Marta Rozman, Dragomir Ficko in Heli Spendal, Samo Krč in Edita Renko, Anton Kokalj in Franciška Zintar, Jakopčević Marjan in Marija Veber, Boris Škrjanc in Maja Gradišar, Milorad Vuković in Marjetica Katern, Tone Paderčič in Jana Svete, Janez Kranjec in Mojca Omeje, Iztok Tone-jec in Olga Likozar, Janez Benedik in Damjana Pogačnik, Marko Ruže in Marta Dolžan, Franc Grile in Marija Kalan, Zoran Mihačević in Vesna Ojsteršek, Mihael Jagodinec in Cvetka Kern, Milan Buh in Karmen Pernelj, Marjan Jazbec in Dušana Grašič, Mihael Kurik in Sonja Eržen, Marjan Ravnikar in Cecilija Frantar, Anton Vidmar in Ivka Šavs, Darko Frile in Vanda Orehar, Branko Dolinar in Silava Jerič, Tvarog Josip in Fina Grčić, Zoran Milosavljevič in Darja Resman, Janez Pokljukar in Marija Papler, Hernik Pifko in Damijana Eržen, Ivan Ferlin in Marija Arh;

Acimović Milan in Marjeta Gros, Vrhovnik Franc in Verbič Andreja, Stadler Jurij in

Škrjanec Irmaj, Bajc Bojan in Jenko Simona, Škaper Andrej in Tišler Jelka, Begelj Jan in Aljančič Zalka, Nježić Miroslav in Svagelj Lojzka, Pekolj Željko in Kne Bojan, Grašič Anton in Smid Zdenka, Jakič Milica in Cesar Lea, Ojsteršek Marjan, in Lodiškar Alenka, Grile Ciril in Selan Gabriel, Grundmann Arie in Primožić Dragica, Šubič Bojan in Ribnikar Andreja, Debeljak Franc in Kavar Milena, Balantič Zvonko in Bojčelj Branka, Planinšek Mario in Fucika Miria, Obed Franc in Libabič Sabina, Kopač Francišek in Dovžan Gabriella, Korbar Bojan in Martinjak Ana, Orehek Zlatko, Hafner Boža, Potočnik Franc in Brejc Milana

Na Jesenicah:

Lovrenček Zvonko in Ošljaj Marjeta, Zelnizet in Hopovac Sema, Alič Osman in Stojina Vlasta, Trček Branko in Brkič Lilijana, Leopold Svrzikapa in Rafaela Martelj, Roman Bernard in Zorka Blatnik, Adolf Jelen in Nuša Rižmarč, Franci Ribnikar in Saša Noč, Marjan Metec in Ivanka Zupan, Jan ko Pintar in Dragica Kopavnik, Ivan Zvon in Marija Stendlar, Ilija Bučič in Veronika Grandušek;

V Radovljici:

Soklič Gvido in Mencinger Niki, Kolman Renato in Palčič Metka, Štiherl Zvonko in Jelovčan Nada, Bizjak Pavel in Dević Niziljka, Rupar Ignac in Korošec Vlasta, Alizidor in Moljč Alenka, Pesjak Dani in Molin Danica, Najdič Franc in Poljanar Jan, Bregar Radovan in Košir Breda, Romš Jože in Marn Polonca, Kobentar Janez, Hamžič Šefika, Tišler Janez in Soklič Ivka, Gunde Milan in Kalnjšek Marka, V Gorazd in Azman Branka, Beravs Franc, Urh Vesna, Franko Miroslav in Zbontarška, Vidović Mladen in Brešič Majda, Pulrič Krešimir in Rihar Nada, Papler Zvon in Bergant Marta, Tersoglav Viktor in Imojca, Adamič Peter in Hudohmet Me Dolenc Tone in Zalokar Branka, Mohrečko in Volčanšek Irena, Novak Vinko, Simnić Meta, Arh Franc in Medved Stojan, Oblak Vinko in Grile Hedvika, Simnec nez in Papler Andreja, Jakopič Franc, Feldin Mira, Tonkli Srečo in Gatej Načesarek Anton in Kenda Eva, Petrovič S bodan in Jerjav Zvonka, Biček Stefan, Pirc Stanislava, Hofer Werner Max in Jel Matilda, Hrast Zorko in Cesar Marija, Mja Albin in Božić Sonja, Sušnik Jože in Vbanc Marija, Pirc Anton in Brenc Davorina; Beganič Edin in Primožić Jana, Zlat Emil in Pintar Silva

Zamenjava osebnih
izkaznic

Kranj — Krajevna skupnost Vodovodni stolp poziva vse krajan-e, ki še niso zamenjali starih osebnih izkaznic, da to naredijo ta teden. Osebnostne izkaznice bodo zamenjevali v prostorih krajevne skupnosti vsak dan od 7. do 15. in v sredo od 7. do 17. ure.

OBVESTILO V GLASU
— ZANESLJIV USPEHPRAVNIK
SVETUJEIZPODBIJANJE OČETOVSTVA
L. B. iz Kranja

V pismu obširno pišete o težavah v vaši družini. Predvsem želite izvedeti, v kakšnem roku lahko izpodbijate očetovstvo otroka, ker vedno bolj, iz utemeljenih razlogov, dvomite, da ste oče tega otroka vi?

ODGOVOR: Če mislite, da niste oče otroka, ki ga je rodila vaša žena, lahko pri Temeljnem sodišču v Kranju vložite tožbo na izpodbijanje očetovstva. Rok za vložitev tožbe je eno leto od tedaj, ko ste zvedeli za okoliščine, ki vzbujajo sum, da otrok ni vaš, vendar najkasneje pet let po rojstvu otroka.

ŠKODA PRI POPRAVILU STANOVANJA
B. K. iz Kamnika

Pri popravilu vodovodne inštalacije sosednjega stanovanja je bila zaradi izlita vode v vašem stanovanju povzročena precejšnja škoda. Dela v sosedovem stanovanju je izvajal obrtnik. Ker se o odškodnini ne morete dogovoriti, ne s sosedom, ne z moj-

V petek je v Avstrijo, v mesto Gösstendorf, odpotovala skupina trin-dvajsetih otrok iz osnovnih šol kranjske občine, ki jo vodita Jana Primožič in Tatjana Zupan. Ostali bodo do 29. avgusta, medtem pa se bodo seznanili z mestno okolico in navezali stike z tamkajšnjimi otroci. (T. B.)

Jesenice v lesorezu

Karoly Andrusko, grafik iz Sente, je velik prijatelj Gorenjske. Na Jesenicah se je predstavil s svojimi deli aprila letos. Grafik Andrusko, ki obenem tudi slika v olju, pastelu in akvarelu, je svojim 140 knjižnicam z miniaturnimi lesorezi in linorezi pred nedavnim dodal še dve: knjižico panorame Vogla in Bohinja ter knjižico Jesenic.

Knjižica Jesenic je vezana v umetno usnje in velika 4 krat 4 centimetre, vsebuje pa 28 miniaturnih ročno odtisnjenih lesorezov motivov Jesenic.

Knjižica je lepa in dragocena, imenitno delo grafika in slikarja. Prav bi bilo, da bi jo turistična društva uvrstila med svojo prodajo, saj predstavlja izvirni spomin.

D. S.

Med kipi in risbami

Peter Jovanovič, kipar, risar in ilustrator

Dolenja Žetina — Če kdo, potem je Peter Jovanovič pravi slovenski likovni samorastnik. V hiši, pri kateri se po domače reče pri Šoštanju, v Žetini, majhni vasi pod Blegošem, je njegov dom, njegova šola, univerza, njegovo življenje. Tu se je rodil, odrasčal, narisal prve risbe, obdelal prvo drevesno deblo. Nekaj let osnovne šole, ki jo je obiskoval v Javorjih, mu ne pomeni veliko. Tisti dve enojki v sprčevalu, ki mu jih je učitelj zapisal pri likovnem pouku, sta skoraj edini spomin na šolska leta.

Risal je rad odkar pomni. Komaj devetnajst let je imel, ko je v revijo »Mlada pota« poslal eno svojih risb. Jože Ciuha, takratni urednik, je risbo objavil, Petru pa vlil zaupanje v njegovo delo. Prva leta je motive za risbe iskal v bližnji okolici doma. Hodil je na Blegoš in v gozdovih opazoval in risal drevesa. Sprva so bila podobna sama sebi, nato so vedno bolj postajala ljudje, se zopet spreminjala v drevesa, v simbole, v ljudi.

Kasneje se je poskušil tudi z obdelovanjem lesa. Lipa, češnja, hrast, oreh in breza so spreminjala obliko pod Petrovimi prsti. Ko se odloča, kateri les mu je najbolj všeč za obdelavo, dolgo premišljuje. Lipa je že dobra, mehka je, včasih celo premeška. Tudi češnji les je dober, le kroji se rad. Za izdelavo kipov ne potrebuje skic. V les malo zariše in roke same obdelajo izbrani kos ali pa kar celo deblo.

Preko tisoč lesenih kipov je že oblikoval. Majhnih, pa tudi zelo velikih. Najvišji je na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani, saj sega več kot dvanajst metrov v nebo. Prav drevesna debela, v katera so izklesani obrazi in človeške postave, so gotovo njegova najbolj značilna dela. Toda, ko ga vprašam, ali raje riše ali slika, se nasmehne. Ne more se odločiti. Najraje riše, pa klesla in zopet riše in zopet klesla.

Zima je čas, ko se Peter popolnoma posveti svojem delu. Cele dneve ga ni iz sobice, v kateri riše, cele dneve je zaprt v hlevu, kjer ima konce lesa in orodje. Poleti manj dela in več razmišlja. Veliko tudi bere. Najraje prebira slovensko literaturo. Dela Prežih, Cankarja, Tavčarja, Prešerna, Kosovela, Gradnika, Župančiča ter drugih slovenskih pisateljev in pesnikov oživljajo na njegovih risbah in v kipih. Domača pokrajina, hiše in drevesa dopolnjujejo zbirko risb, ki jih je v več kot dvajsetih letih narisal preko dva tisoč.

Veliko število risb in kipov pa ne pomeni le tega, da je Peter človek, ki ima veliko povedati, ki mu življenje in domača literatura ponujata obilo snovi. Tudi priden je, pravi garač. So dnevi, ko začne in konča risbo, ko začne in konča kip. Pozimi, ko v Žetini snega do strehe, nariše tudi sto-petdeset in več risb. Vsaka je drugačna, toda vse so značilne, njegove. Peter nikoli ni kopiral. Risal je sam, kakor se mu je zdelo, kakor ga je vodila roka in srce. Njegove oblike, njegova drevesa, njegove kipe spoznaš kjerkoli. Po vsem svetu so jih raznesli ljudje, ki jim je všeč Petrova umetnost.

Včasih je bil vse leto od doma. Nekatera drevesa je oblikoval kar tam, kjer so rasla. Danes ne odhaja več za dolgo. Žena, Sandi, Petra in Klemen so ga privezali na dom. Pa tudi leta, kot pravi sam. Saj ga vabijo na različna kiparska srečanja in razstave po vsej Jugoslaviji, toda vsega ne zmore. Vsako leto pripravi nekaj razstav, večino na Gorenjskem in v Sloveniji. Večkrat je rastavljal na skupinskih razstavah, več kot dvajset je imel že samostojnih razstav.

Veliko jih je, ki so jim Petrove risbe in kipi všeč — in, ki jim je všeč Peter. Skoraj vsak dan ga kdo obišče. Nekateri pridejo, si ogledajo risbe in kipe, tudi kaj kupijo ali pa samo poklepajo. Redko kdo pride samo enkrat. Nekateri so ga obiskali že petkrat, desetkrat. Vrsel jim je v srce, saj je resnično pravi ljudski umetnik, vpet v svojo pokrajino in med svoje ljudi.

V. Primožič

Jezikovno razsodišče (164)

Še o učbenikih za tuje jezike

L. M. iz Ljubljane piše tole: »Ne morem se strinjati z razmišljanjem Janka Svetine v Delu z dne 23. 12. 1983, v katerem piše: 'Zastavlja pa se tudi načelno vprašanje, ali je sploh potrebno, da ima srednješolski učbenik za tuji jezik tudi slovar, ko si učenci lahko večinoma pomagajo tudi s splošnim slovarjem in z učiteljevo razlago, če je učitelj inventiven?'« Dopisnik meni, da je slovar v učbeniku še toliko bolj potreben, ker bodo učenci šele po njem spoznali slovensko strokovno izrazje, seveda pa ne v srbohrvaščini kot sedaj, ampak v slovenščini. V tej zadevi se je na Jezikovno razsodišče obrnilo precej dopisnikov, ki so kritizirali srbohrvaške prevode slovarskega dela srednješolskih učbenikov za angleščino in nemščino.

Zavod za šolstvo zagotavlja, da so prevodi slovarčkov v slovenščino v učbenikih že v delu in tako rekoč pred izidom. Pričakujemo, da bodo do naslednjega šolskega leta nared. Ni dvoma, da je slovarski del v učbeniku za tuji jezik potreben, še posebno kadar gre za razlago strokovnega izrazja, ki ga v splošnih slovarjih ne najdemo. Učenci naj bi se v tem delu učbenika srečevali ne le s tujim, ampak tudi s slovenskim strokovnim izrazjem, zlasti če bo marsikaj prvič objavljeno. Ob dobri organizaciji dela gotovo ne bo pretežno pripraviti ustrezne prevode strokovnih izrazov, saj se na Slovenskem z njimi ukvarja veliko strokovnjakov. Vloga slovarskega dela učbenika za tuji jezik v srednji šoli torej ni nepomembna, zato ni vseeno, kakšen je ta slovar. Da je slovenski, zahteva šolska zakonodaja, odnos do mnogih strok, ki jih ta slovar posreduje, predvsem pa skrb za učenca.

Tone in Vojko Svetina razstavljata

V Festivalni dvorani na Bledu sta na ogled razstavi jeseniškega Dolika ter del Toneta in Vojka Svetine

Tone Svetina je eden tistih maloštevilnih kiparjev, ki je ob množici stilnih sprememb, ki spremljajo povojno dobo, ohranil način oblikovanja, kakršnega srečamo že v njegovih zgodnejših delih. Svetinov proces graditve plastične gmote poteka iz dveh izhodišč: kipar komponira sferična telesa iz oblikovno že izdelanih, le prvotno za drug namen uporabljenih kovinskih elementov, oziroma gradi nova plastična telesa iz amorfnih delcev metalnega izvora. Pri tem ne smemo prezreti kombiniranih oblik, ki se prav tako pojavljajo v oblikovalčevih delih. V oblikovnem razvoju Svetinovi plastik iz amorfnih kovinskih delov je realistična komponenta oz. željeno približevanje naravnim oblikam pomemben dejavnik, čeprav izredno uporen material pogosto zavre to hotenje in ga usmeri na področje kiparju od nekdaj privlačnega simbolnega izražanja, pri katerem je nedorečenost oblik nemalokrat celo zaželjena. Tematika plastičnih oblik Toneta Svetine zajema različna področja človekovega življenja, njegovih prizadevanj — dobrih in slabih, predvsem pa posega na področje medčloveških odnosov in se dotika vprašanj, ki so pomembna za usodo vsega človeštva. Tudi naša preteklost, njen zgodovinski okvir, predstavlja obsežno poglavje v kiparjevem delu.

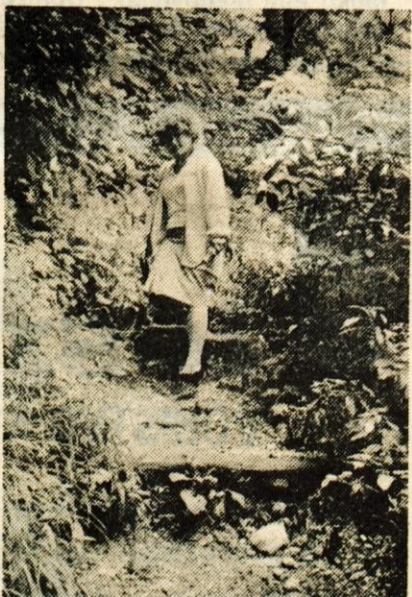
Nekoliko drugačen je po svoji naravi in pogledu na svet **Vojko Svetina**. Njegova slikarska pot vodi skozi

labirinte človekove duše, skozi dvome, stiske, iskanja smisla in ciljev. Silovita dinamika, ki se je polotila slikarjevega risarskega peresa oz. slikarskega čopiča je s svojo fantastično silo razbila svet na kose, a ga kasneje z največjim trudom zopet skušala povezati v celovit organizem. Pot od razpršenosti oblik od njihove kompozicijske sklenjenosti je značilna za celotni likovni razvoj Vojka Svetine. Svet slikarjevih fantastičnih oblik, ki se v začetnih fazah preliva po črnem ali belem ozadju, ne sili v prostor, ostaja zvest svoji ploskoviti naravi, čeprav mu slikar kdaj pa kdaj poskuša dati voluminozen karakter. Toda v Mesečniku, v risbi s tušem iz osemdesetih let, že opažamo željo po oblikovanju strnjene, ne več razpršene telesnosti. V tej kompoziciji so se posamezni, nekdanje izolirani oblikovni elementi združili v obrisno sklenjeno ploskev z izjemo posameznih sestavin, ki so še ohranile svojo oblikovno in kinetično samostojnost. V eni od slikarjevih novjših kompozicij Trojni jaz iz leta 1983 je centripetalna sila v sliki že tako močna, da zbere vse po ploskvi raztresene oblike in jih poveže v celovit, tudi obrisno sklenjen organizem. Le-ta se od zdaj naprej podreja novim kohezivnim silam, ki pa mu ne branijo, da se ne bi iz ploskve začel usmerjati tudi v prostor. Lahko govorimo o razpotju, ki utegne imeti ključni pomen za bodoči razvoj slikarjeve oblikovalne misli.

C. Avguštin

Zanemarjen kranjski drevo-red — Včasih je bil drevo-red ob Savi prijetna peš pot od Kranja do Struževga, zadnja leta pa se je spremenil v opuščen kraj, kamor se stresajo odpadki, kot so konzerve, stari štedilniki in podobno. Pred davnimi leti urejena železna ograja je podlegla rjavemu in na več mestih popustila, sama pot do Zlatega polja pa je zaradi naličja povsem dotrajana in bolj podobna kozji stezi. Pred časom so sicer komunalni delavci pripeljali nekaj kubikov peska za nasutje, toda pesek je ostal kar lepo v kupih, pešci pa se še naprej spotikajo po nemo-goči stezi.

Na začetku drevo-reda pri jezu se nevarno nagiba oporni zid, ki ne grozi le zasuti pot, pač pa ogroža tudi bližnji drog električne napeljave. Skratka, na vsakem koraku zapuščenost, skrbnika pa nobenega — Foto: F. Perdan

Lilijana Šaver

Osamljenost in ljubezen pišeta knjigo

Lov na metulje, literarni prvenec mlade Kranjčanke Lilijane Šaver, v štirih novelah razmišlja o človeški osamljenosti, smislu življenja, smrti, ljubezni ... Delo je junija izšlo pri založbi Kmečki glas, čeprav bi stilno in vsebinsko bolj sodilo v program Mladinske knjige ali Škuca

Kranj — Lov na metulje, skupek novel mlade avtorice Lilijane Šaverjeve iz Kranja (pred leti je bila tudi honorarna dopisnica za kulturno stran našega poltednika) je letos junija izšel pri založbi Kmečki glas. Čeravno je stilno, vsebinsko in bržkone tudi kako drugače povsem različen od večernice, ki jih v knjigi izdaja ta založba, je njen urednik Marko Uršič dejal, da je kdaj pa kdaj prav, če založba malce uide iz svojega koncepta in prepusti besedo tudi manj konvencionalnemu avtorju.

In Lov na metulje Lilijane Šaver je res povsem neobičajna knjiga brez klasičnega junaka, klasičnega dogajanja, razpleta, zapleta, konca, začetka.

»Prva stvar, ki sem jo v življenju napisala in objavila, (mislim, da je bila to novela Na kolesnicah, ki je v nadaljevanju izhajala v Kmečkem glasu), je bila povsem klasična,« pripoveduje avtorica. »Tedad sem si sicer želela napisati nekaj drugačnega, toda na začetku pač ne verjameš dovolj sam vase, da bi si to upal. Zato sem se v nekakšnji želji, preveriti samo sebe, poskušala s klasiko.«

Iz tedaj objavljene novele je zrasla zami-sel o knjigi. Vsaj urednik založbe Marko Uršič se je ogreval za to, da bi tudi ta klasična novela našla mesto v knjigi. Tedaj se je avtorici porodila novela Apokalipsa mojega prijatelja Läršana.

»Ta se še najbolj dotika kmečke tematike. Dogajanje se odvija na samotni hribovski kmetiji, od tu pa se dogajanje pomika bolj v duhovne sfere. Dogajanje se suče okrog treh žensk; troje različnih značajev, gledanj na svet, predzgodovinj, čustvovanj, pa vendar je skupna črta vseh treh oseb vseobčja ženskost.« V tej noveli, ki je v knjigi na prvem mestu, začenja avtorica razmišljanja o človeški osamljenosti.

»Mnogi mislijo, da je moja literatura ljubezensko izpovedna,« pravi Lilijana Šaver. »Toda skozi čustvo ljubezni vseskozi govorim o drugih stvareh, največ o človeški samotnosti. Vsakdo je osamljen, pa naj živi v krogu prijateljev še tako družabno življenje. Nihče ti namreč ni enak, da bi se v njem videl kot v zrcalu.«

Ljubezen je pri Lilijani nekaj barometer, skozi katerega raziskuje prijateljca sebe, svoj notranji svet, junaka, medčloveške odnose.

»Ljubezen je pomembna, ker je zbir mnogih odnosov. Je prijateljstvo, toplota, razumevanje, tovarništvo, nekaj, kar sicer porazdeljuje med veliko ljudi.«

Kasneje ta razmišljanja razširja tudi v Igri, Ubiti čas in Imeti mačko. Slednja malce izstopa, ker se je sarkastična in polna ironije porodila iz nemočne jeze nad svetom, nad nevrednostjo človeka. Bralce spravlja v smeh, po drugi strani pa jih pušča malce negotove, ker ne vedo, kaj naj si o črtici mislijo. Igra in Ubiti čas sta že bolj sliki dodelani in bralci ju jemljejo najbolj resno. Tudi tu je rdeča nit ljube-

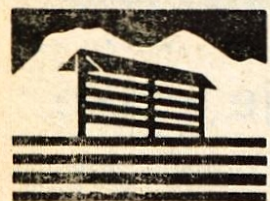
zen, ta zapleteni odnos med moškim in žensko.

»Vselej pišem v prvi osebi, ker se tako lažje preselim v svojo junakinjo. Ta ima pretežno moje značajske črte, nekaj jih ji dodam, nekaj pa odzvamem, a slej ko prej ostaja takšna, kot sem jaz. Moški je v moji prozi lahko le ljublj, saj ga ne moram oblikovati po svoji podobi, ne morem misliti z njegovo glavo. Moški je ljublj, ženska pa pretežno ljubi in se prilagaja. Toda nikjer ne govorim, da je to običajen, naravni odnos moškega in ženske. Tako je le zato, ker sem svoje junake ustvarila po svoji podobi.«

Knjigo so že mnogi prebrali in reakcije so bile različne. Pisateljica še ni zbrala vseh od-mevov, saj mnogi knjigo le preberejo, ničesar pa o njej ne rečejo, čeprav bi avtorica o svojem prvencu rada malce pokramljala. To ji bo bržkone služilo pri nadaljnjih načrtih, čeprav pravi, da jih za zdaj še nima. Na izzivalno vprašanje, kdaj bo prenehala pisati, je odgovorila, da potem, ko bo trdno odločena, da je slovenska literarna kritika klanovska in da v te klane ne zaideš, če se neprestano ne sme-ljaš temu ali onemu in da tvoja knjiga brez smehljanja nikomur nič ne pomeni.

Sicer pa Lilijana Šaver piše tudi poklicno. V kulturni redakciji ljubljanskega Dela je novinarica. Pravi, da ji je novinarsko delo v mnogočem dalo spodbudo tudi za literarno ustvarjanje. Tu je spoznala mnogo ljudi; mnogo dogodkov, spoznanj in srečanj jo je prepričalo, naj na stvarnost gleda previdno, domala uradno, pri tem pa naj pozabi na sebe kot človeka. Samega sebe tedaj več ne spoznaš, pravi. In še preden je začela sama s sabo takorekoč uradno obcevat, je sedla za stroj in začela pisati za sebe in iz sebe. Da je kot človek obstala v literaturi.

D. Z. Žlebir

GORENJSKA KMETIJSKA ZADRUGA n.sub.o.

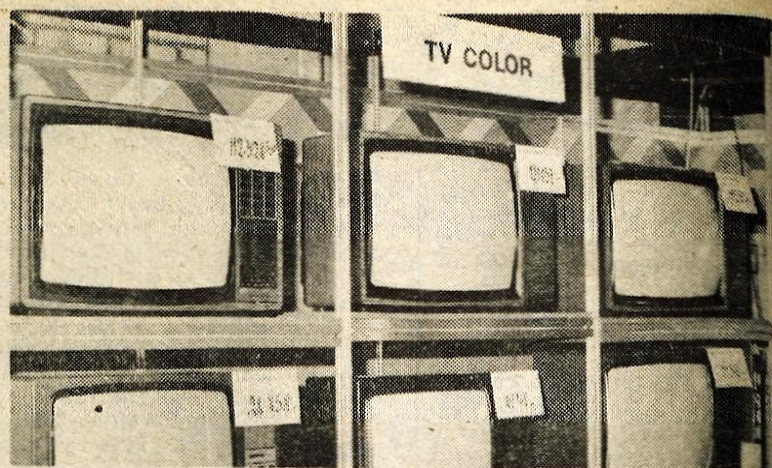
Gorenjska kmetijska zadruga — TZO SLOGA Kranj, se tudi letos predstavlja na 34. mednarodnem Gorenjskem sejmu. Prodajajo različno kmetijsko mehanizacijo in tudi rezervne dele zanjo.

Med novostmi na sejmu je tudi naprava za elektronski vžig v avtomobilu, ki jo izdeluje Boris Noč s Kočne 38, Jesenice. Naprava poleg prihranka pri porabi goriv omogoča: mirnejši tek motorja, boljši vžig, posebno v zimskem času, optimalno delovanje motorja, manj CO v izpuhu in ima še druge prednosti. Podrobnejše informacije dobite v paviljonu Borisa Noča v hali A, kjer napravo lahko tudi kupite.

Zlatarstvo ZIDARIČ iz Trziča se tudi tokrat predstavlja na sejmu z bogato izbiro srebrnega in zlatega nakita. Če do konca sejma ne boste utegnili obiskati njihovega paviljona v hali A, se pa oglasite v njihovem lokalu na Trgu svobode v Trziču.

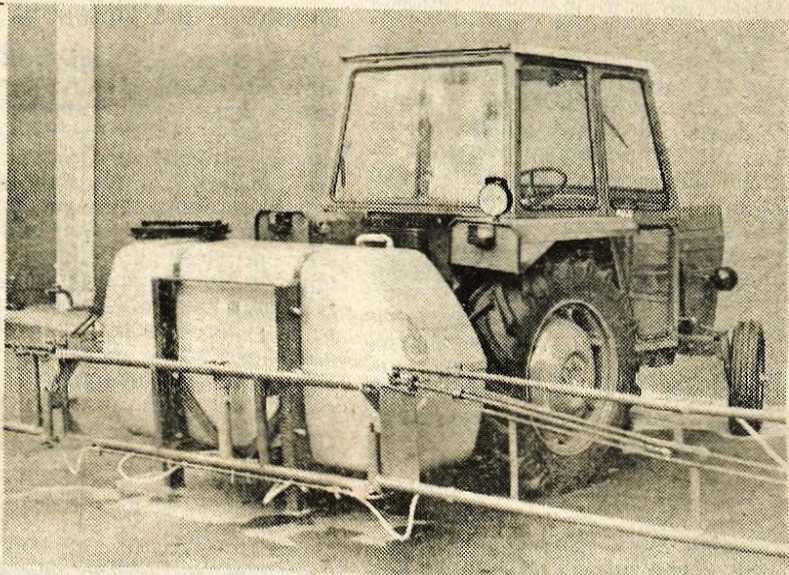
Olimpijada je res končana, vendar je tudi po njej barvni TV sprejemnik nadvse zanimiv hišni prijatelj. V blagovnici FUŽINAR na Jesenicah ali na paviljonu na Gorenjskem sejmu v Kranju smo opazili več različnih tipov sprejemnikov, kot so: Gorenje, RIZ in ISKRA.

NAPREDEK TOZD Oprematehna Domžale na letošnjem sejmu v Kranju razstavlja in prodaja akustiko, belo tehniko, pohištvo in glasbila znanega proizvajalca Melodija Mengeš. Pri nakupu ploskovnega pohištva nudijo 2 % popust. Na razstavnem prostoru vam bodo tudi svetovali, kupljeno blago pa vam pripeljejo do doma. Obiščete pa lahko tudi blagovnico v Domžalah, kjer v 21 oddelkih na 6000 kvadratnih metrih prodajajo vse za dom.

KŽK — Tozd Agromehanika Kranj-Hrastje

Razstavljamo stroje proizvajalcev: IMT Beograd, TOMO VINKOVIČ, Bjelovar in lastno proizvodnjo (stroje za zaščito rastlin, stroje za pripravo zemljišča pred setvijo itd.)

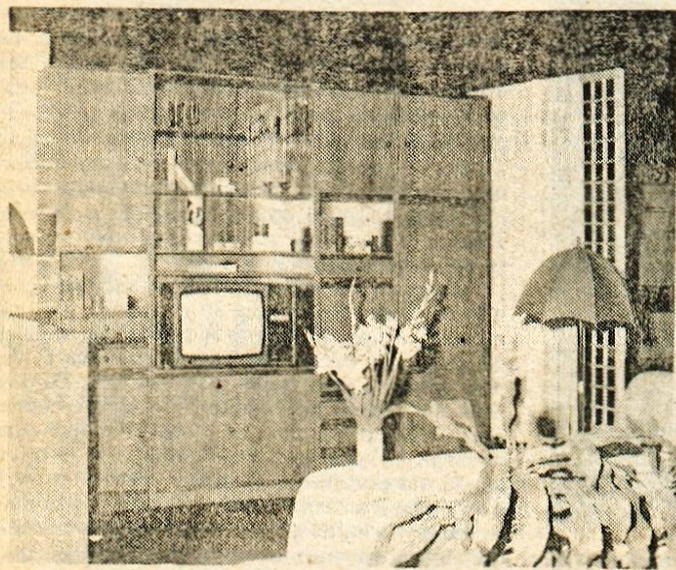
Na sliki je novost na trgu traktorska nošena škropilnica 770 litrov namenjena večjim uporabnikom.

Vse informacije na sejmu v Kranju ali pa v PSC v Hrastju pri Kranju.

alples industrija pohištva

Železniki

NA
GORENJSKEM
SEJMU vam
predstavljamo
nov program
sistemskega
pohištva —
imenovan DOM.

V času sejma vam nudimo 3 % sejmski popust pri nakupu naših ostalih pohištvenih programov, ki jih razstavljajo trgovske organizacije na sejmu.

V času sejma priznavamo 3 % popust tudi pri nakupu v našem maloprodajnem salonu v Železnikih.

lesnina

POHIŠTVO KRANJ

Vam nudi bogat izbor pohištva
in se priporoča za obisk:

- NA SEJMU V HALI A, tel.: 22-240
- V SALONU POHIŠTVA
NA PRIMSKOVEM, tel.: 24-546
- SALON KUHINJSKE OPREME, Kranj,
Titov trg 5, tel.: 21-485
- IN V SALONU POHIŠTVA, Skladišča ulica 5,
na Jesenicah, tel.: 81-179

- Strokovna postrežba
- kreditni pogoji
- brezplačni prevoz do 30 km

Izdelovanje klobukov in čepic

Lazar MASLARIČ, Ljubljana,
Šarhova 1

Izdeluje vse vrste moških, ženskih in otroških klobukov, lovske klobuke, športne čepice itd.

Vabi vas na obisk na sejmu v Kranju, kjer v HALI A razstavlja in prodaja vse vrste pokrival. Postreženi boste solidno in po zmernih cenah.

Za 20 odstotkov ceneje lahko kupite ostanke blaga za zavese v paviljonu Mercatorja TOZD PRESKRBA Tržič v novi hali. Imajo tudi bogato izbiro odev, posteljnega perila, prtov itd, predpražnike pa dobite tudi že za 200 din. Slikali smo tudi regal Šipad, ki vzbuja pozornost tudi zaradi ugodne cene 52.938,50 din. Seveda pa je to samo delček bogate ponudbe Mercatorja. Pohištvo najbolj znanih proizvajalcev prodajajo z 2 odstotnim sejmskim popustom, pri nakupu vam bodo tudi svetovali. Omenimo naj še njihovo ponudbo bele tehnike, akustike, malih gospodinskih aparatov, koles, mopedov, kmetijske mehanizacije Gorenje Muta in standard Osijek ter omar za shranjevanje in prekajevanje mesa. Ob obisku Mercatorjevega razstavnega paviljona v novi hali se lahko ustavite na okrepčilu v njihovem bifeju, kjer imajo vsak dan tudi degustacije.

MARKIČ KATARINA

IZDELOVANJE
COPATBečanova 1
64 290 TRŽIČ
TEL.: 50-366zopet na
Gorenjskem sejmu
v KranjuBOGATA IZBIRA
MOŠKIH, ŽENSKIH
IN OTROSKIH COPAT

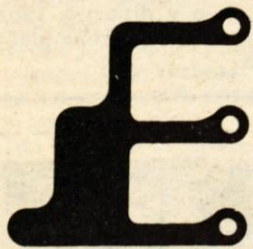
Obiščite nas v hali A!

Vzplet

Flere Jože
Domžale
Študijska 87

Izdelujemo in priporočamo:

- vrvi za nakladalke
- vrvice za vžig kosilnic in škroplilnic
- vrvice za povezovanje snopov
- vrvice za privezovanje trte, fižola itd.
- vrvi za dolne vlečnice in kegljišča
- mreže za spravilo sena in strelja
- dekorativne vrvice za vseh barvah in debelinah za izdelavo markečnejev

Obiščite naš paviljon
na gorenjskem sejmu
v Kranju v hali A

ELEKTROTEHNA

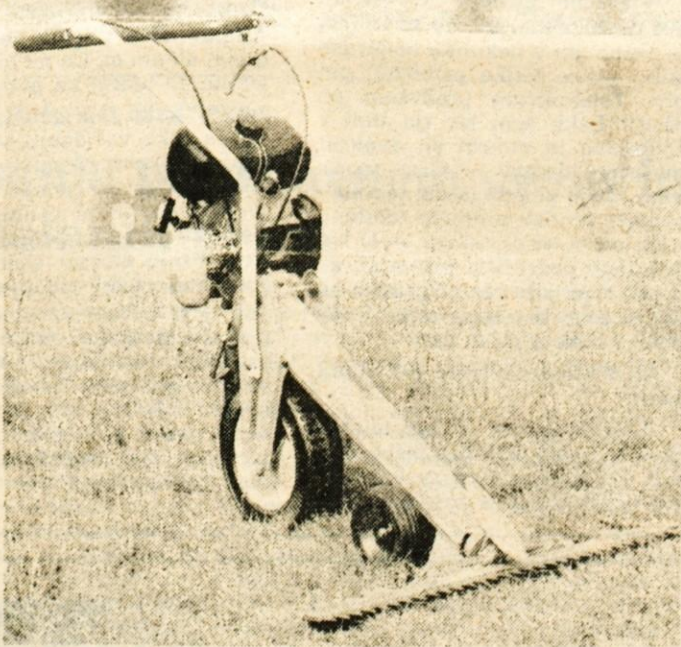
DO SET
LJUBLJANA

Na gorenjskem sejmu v Kranju v hali A razstavljamo in prodajamo:

- SAMOHODNE KOSILNICE AGROAL — 602
- mline za grozdje in koruzo
- motokultivatorje Standard Osijek s priključki

IZREDNA PRILOŽNOST!

SAMOHODNO KOSILNICO AGROAL — 602 lahko kupite za SAMO 38.016 din

S samohodno kosilnico AGROAL lahko dokončno rešite problem z vašimi travnatimi površinami. Kosite lahko vsakovrstne trave, visoke in goste, na valovitem in strmim terenu med nasadi prav ob zidu in drevju, pa tudi na večjih površinah, saj je širina grebena 80 centimetrov. Kosilnica ima močan in tih motor in je samohodna.

IZREDNA PRILOŽNOST!

SAMOHODNO KOSILNICO AGROAL — 602 prodajamo po izredno UGODNI CENI 38.016. din na sejmu in v naših prodajalnah!

Pred bližajočo se zimo obiščite paviljon blagovnice FUZINAR z Jesenic na Gorenjskem sejmu v Kranju, kjer imajo veliko izbiro trajnožarečih peči in kotlov za centralno ogrevanje.

Priimek Tomažincic je poznan predvsem tistim, ki so poskusili in si z raznimi čajnimi mešanici, zeliščnimi kapljicami, sirupi, olji, mastmi in drugimi izdelki iz zdravilnih zelišč blažijo svoje zdravstvene težave. Oče Jože ima trgovino v Brežicah, sin Ivan, ki nadaljuje tradicijo, pa v Izoli. Ivanov paviljon z bogato izbiro je v hali A.

Priročni strojčki za izdelavo rezancev, ribeži za zelenjavo in drugi gospodinski pripomočki, nepogrešljivi v vsakem gospodinjstvu so vam na voljo v paviljonu POCAJT — KOTNIK iz Titovega Velenja v hali A

NA GORENJSKEM SEJMU v Kranju

od petka, 10. avgusta
do nedelje, 19. avgusta30 LET V PAVILJONU
murkaDelovni čas:
od 10. do 19. ure

RAZSTAVLJAMO IN PRODAJAMO

● POHIŠTVO

— kuhinje, dnevne
sobe, spalnice,
predsobe

● ELGO

— bela tehnika, to-
vorne, prikolice,
kolesa, drobni
gospod. aparati

● DEKORATIVA

— posteljnina,
odeje

● MODA

— brisače

● MANUFAKTURA

— zavese

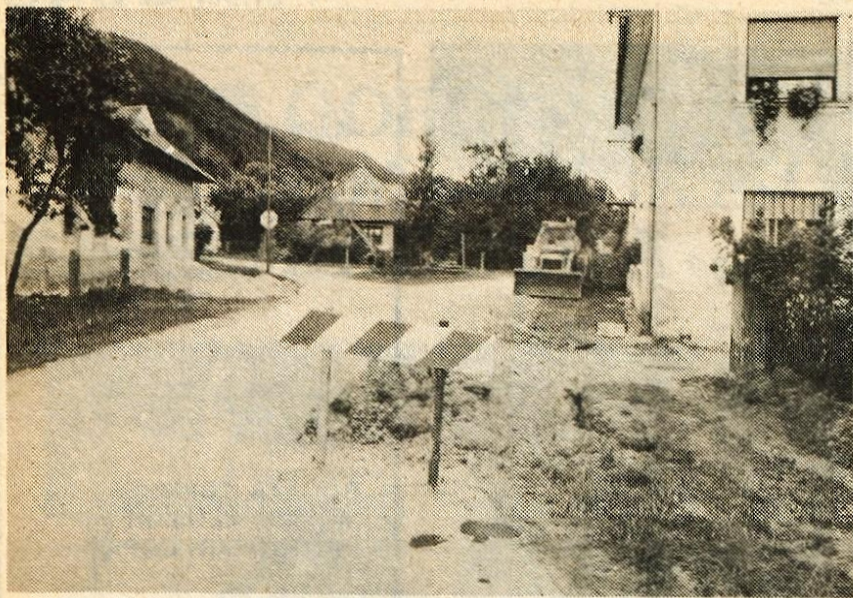
● AVTO MURKA

— IMV Renault
program

PRIČAKUJEMO VAS

Obiskovalci sejma radi zaidejo v gostinski paviljon Mihe Koprivca in v njegovo restavracijo »Sejem«, kjer jim postrežejo z morskimi specialitetami in domačimi primorskimi vini.

Letos vodovod Grad-Cerklje — Največja letošnja vodovodna akcija v kranjski občini je obnova obstoječega vodovoda Grad-Cerklje. Stare cevi v premeru 60 do 80 milimetrov bodo zamenjale nove v premeru 160. V zgornjem delu, v Gradu, je cevovod že položen in delajo priključke do porabnikov, dela pa napredujejo tudi v Dvorjah. Po obveznem klariranju bodo vse hiše priključene na novi vodovod. Letos naj bi bila končana prva faza; druga, od Cerkelj do Brnika, je predvidena za prihodnje leto.

Praznik krajevne skupnosti Grad Obsežno zastavljen program

Ciril Hudobivnik, predsednik sveta krajevne skupnosti: »Letos smo se lotili velike in pomembne akcije — napeljuje telefonskega omrežja.«

Grad pri Cerkljah — »13. avgusta 1942 je padlo nad Davovcem v spopadu z nemškimi žandarji, policisti in raztrganci 16 borcev; od tega 13 borcev druge grupe odredov in trije borci iz Krvavške čete oziroma Kokrškega odreda.« Tako je zapisano v knjižici, ki sta jo izdala Odbora podpisnikov družbenega dogovora o varstvu spomenikov in grobišč v občini Kranj ter Svet za ohranjanje in razvijanje revolucionarnih izročil in spomeniško varstvo pri občinski konferenci socialistične zveze Kranj.

Kraj tega tragičnega dogodka leži v krajevni skupnosti Grad. Kraji so ta dan izbrali za svoj krajevni praznik. Letošnje praznovanje poteka v znamenju pomembnih delovnih akcij. Se posebno obsežen program so si kraji zastavili na komunalnem področju. V delu vasi Dvorje pri Gradu so obnovili javno razsvetljavo. Zgodaj spomladi so s samoprišpevom krajanov in združenih sredstev občine v Dvorjah asfaltirali vse ceste do hiš.

»Letos smo se lotili velike in pomembne akcije: napeljuje telefonskega omrežja v krajevni skupnosti,« razlaga predsednik sveta **Ciril Hudobivnik**. »To je ena največjih akcij v krajevni skupnosti doslej. S položitvijo telefonskega omrežja bomo pridobili okrog 100 novih telefonskih priključkov.«

Razen tega nas v vasi Grad pri Cerkljah čaka obnove javne razsvetljave. Prav zdaj urejamo tudi otroško igrišče. Pripravljamo tudi načrte za ureditev vodovodnega omrežja na Jezercih na Krvavcu. Pa ureditve avtobusnih postajališč se bomo morali lotiti. Kar precej dela torej; vendar pa smo bili podobnim delovnim akcijam v preteklosti s prizadevnim in zavzetim delom krajanov vedno kos. Zato sem prepričan, da bomo te naloge uresničili tudi v prihodnje.«

Letošnji krajevni praznik bodo praznovali z različnimi prireditvami. Jutri, 15. avgusta, bodo na spomin-

ska obeležja v krajevni skupnosti položili vence. V sob. 18. avgusta, bo v domu krajevne skupnosti v Gradu pri Cerkljah slavnostna seja sveta krajevne skupnosti. V soboto, 18. avgusta, bodo pod Jenkovo lipo v Dvorjah pripravili družabni večer in veselico. Prijetno razpoloženje pod Jenkovo lipo se bo nadaljevalo tudi v nedeljo, 19. avgusta, ko bo mladina iz Grada pripravila zabavo. Obakrat bo igral ansambel Gašperji iz Pred-dvora.

Poleg omenjenih prireditev bodo v počastitev krajevnega praznika na programu tudi različna športna tekmovanja.

A. Zalar

Priprave na proslavo na Jezercih

Grad pri Cerkljah — Krajevna skupnost Grad pri Cerkljah v kranjski občini bo tudi letos organizator proslave na Jezercih na Krvavcu, ki bo 9. septembra. Lani so prvič prevzeli organizacijo takšne proslave, s katero se spominjajo spopada borcev 2. grupe odredov in borcev Krvavške čete oziroma Kokrškega odreda z nemškimi žandarji, policisti in raztrganci. Spopadli so se pod Davovcem 13. avgusta 1942.

V dosedanjih pripravah so se že dogovorili, da bodo za kulturni program poskrbeli člani KUD Cerklje. Za okrasitev so se obvezali mladinci krajevne skupnosti, za oskrbo udeležencev pa člani ZZB NOV Cerklje. Razen tega bo AMD Cerklje tega dne organiziralo tradicionalno ocenjevalno vožnjo. Pri organizaciji te proslave bodo letos sodelovala vsa društva na cerkljanskem območju in tudi učenci osnovne šole. Poskrbeli bodo tudi, da bo na voljo dovolj spominskih značk.

Za pošgarsko torbo novih cen

Podjetja za ptt promet so podražile poštarne in telefonske storitve — Telefonski impulz je 1,50 dinarjev, za krajši pogovor bodo porabili tri impulze v lokalnem prometu — Nikjer v Jugoslaviji, razen v Sloveniji ne dobivajo časopisov na dom

Kranj — Poštari po vsej Jugoslaviji so sredi julija dvignili cene paketnih in drugih storitev v ptt prometu ter cene telefonskega impulza, vključno s telefonsko naročnino. Za navadno pismo bomo poslej kupili znamko za 6 dinarjev, pismo, ki ga bomo dobili od sodišča upravnih organov bodo poštari zaračunali po 8,50 dinarjev; navadna dopisnica bo vredna 5 dinarjev, beseda telegrama 2 dinarja, impulz krajevne in medkrajevne teleksne zveze pa 1,40 dinarjev. Priporočila pisma bo veljala nadaljnjih 3,50 dinarjev, nujno 7 dinarjev, zelo nujni paket 13 dinarjev, povratnica 3,50 dinarjev in tako dalje.

Telefonski impulz je odslej po 1,50 dinarjev. Telefonska naročnina znaša 320 dinarjev, za dvojček 240 dinarjev, s tem, da ta »pavšal« vsebuje 100 impulzov. V lokalnem telefonskem prometu bi za naročnike to pomenilo, da za 320 dinarjev lahko telefonirajo petdesetkrat. Silno kratak, informacijski pogovor beleži dva do tri telefonske impulze.

V podjetju za ptt promet Kranj pojasnjuje nedavne podražitve in poudarjajo, da je povečanje cen manjše, kot je povečanje cen stroškov, ki jih imajo. Materialni stroški so veliki, zato z denarjem ob večjih cenah nikakor ne bodo mogli graditi novih zmogljivosti, ki jih Gorenjska potrebuje v poštnem in telefonskem prometu. Razvoj bo zatorej še naprej capljaj in bo več ali manj odvisen od dobre volje in pripravljenosti uporabnikov — združenega dela in posameznikov.

Dobro vemo, kako neznansko dragi so novi telefonski priključki po mestih, še posebej pa v vaseh, kjer krajevno telefonsko mrežo gradijo krajevne skupnosti in kraji kar sami. Gradnja telefonov je povsem na ramenih občanov in hitreje poteka, če se pridružijo še delovne organizacije v kraju. Želja po telefonskih priključkih je velika, možnosti pa malo.

Ta želja po telefonu pa se potem nikakor ne ujema z izkoriščenostjo telefonskega priključka. Pri podjetju za ptt promet v Kranju že nekaj let ugotavljajo, da okoli 60 odstotkov telefonskih naročnikov sploh ne izkoristi »pavšala« in znatno manj telefonira, zato dohodek prihaja večinoma iz delovnih organizacij. Zanimivo je, da ima Gorenjska 27.000 telefonskih priključkov, od tega je 64 odstotkov telefonov po domovih in 36 odstotkov po delovnih organizacijah. V idolu, ki ga prinaša telefonski impulz, pa tvorijo zasebni telefoni le 20 odstotkov denarja.

Na Gorenjskem imamo 180 govorilnic. Dovolj jih je povsod, kjer ni telefonske mreže. Dobro je razvita tudi poštna mreža. Po večjih nase-

ljih so zrasle nove in sodobne poste, vendar bi jih v nekaterih mestih še potrebovali. Ponekod smo dobili kar visok poštni standard, saj so vasi, kjer so poste danes hudo nerentabilne, obenem pa niti ne tako oddaljene od mestnih, večjih post.

Čeprav si vsi želimo še večjega razvoja poštnega in telefonskega prometa na Gorenjskem, imamo zadovoljiv nivo storitev. Nikjer drugje v Jugoslaviji nimajo poštari tako velikih torb v Sloveniji, kajti nikjer se poste niso odločile, da bi dostavljale časopise na dom. Delovni organizaciji pa kvalitetnejša dostava prinaša velike stroške, ki se izkazujejo v prevozi; vedno nove poste in nova telefonska mreža pomenijo nadaljnje stroške vzdrževanja.

Podražitve bodo zato pokrivala le materialne stroške, potrošniki pa bodo še naprej morali sami vlagati v razvoj telefonije ali v postavitev post, če jih bodo potrebovali. Če bo torej širši družbeni interes — kar seveda bo, saj brez zvez ne moremo biti — se bo razvijala tudi ptt dejavnost.

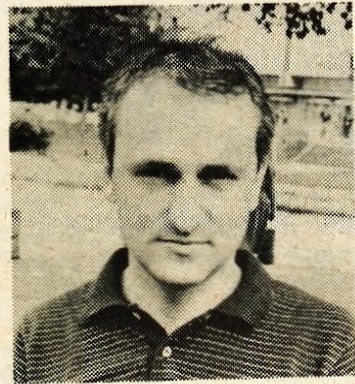
D. Sedej

Dražji telefonski priključek

Povsod tam, kjer stojijo telefonske centrale in deluje telefonska mreža in so možnosti za nov telefonski priključek, bodo novega naročnika neprijetno presenetile razmeroma visoke cene. Če živite v bloku, kjer imajo telefon in na deželi, kjer je možnost priključitve, potem boste za stroške napeljave telefona (sam aparat je okoli 4.000 dinarjev) v razdalji 100 metrov od centrale do telefona odšteli namesto sedanjih 12.048 dinarjev 15.600 dinarjev. Prispevek za interesno skupnost za ptt promet, za investicijska sovlaganja, vas bo po novem veljal še nadaljnjih 28.000 dinarjev, medtem ko je bil prej ta prispevek 21.500 dinarjev.

Kdaj je telefoniranje cenejše?

Marsikateri lastnik telefona ne ve, da so telefonski impulzi med 20. uro zvečer in 6. uro zjutraj za polovico cenejši, prav tako vso nedeljo. Velja kajpak le za notranji promet, za krajevni in medkrajevni, za mednarodni telefonski promet popustov ni. Podjetje za ptt promet ima z mednarodnimi pogovori izgubo, kajti naročniki plačujejo v dinarjih, inozemskih poštom pa je treba plačati v devizah.

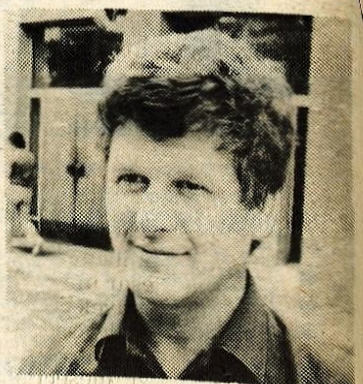

Milord Džurovič iz Podlubnika v Škofji Loki:

»Mesečno plačam za telefon 400 do 500 dinarjev. To ni veliko, če vemo, da v nekoliko boljši gostilni stane toliko približno pet piv. Telefoniram predvsem po Škofji Loki, sem ter tja tudi v Ljubljano in enkrat ali dvakrat mesečno domov v Črno goro. Vem, da je ponoči in ob nedeljah ceneje, vendar premalo telefoniram, da bi se oziral na to. O kakršnikoli podražitvi nisem slišal. Pa bo menda že res, če pravite tako. Sicer pa bi o tem zvedel, ko bi dobil v roke plačilni listič.«

Niko Mesec s Trate pri Škofji Loki:

»Šest let imamo pri hiši telefon in brez njega bi danes težko shajali. Po poklicu sem zavarovalni zastopnik in ga že zaradi narave

dela potrebujem. Domov me pogosto kličejo zavarovanci. Velikokrat tudi sam telefoniram v Kranj na Zavarovalno skupnost Triglav, da se s »šefi« posvetujem o tem ali onem. Če ne bi imeli telefona, bi moral na avtobus ali z avtom. Kako je s tem zadnje čase, pa tako vsi dobro vemo. Nikdar se nisem razmišljal o tem, kdaj so pogovori cenejši in koliko jih lahko opraviš za obvezno »telefonsko naročnino«, tudi o podražitvi nisem ničesar slišal. Ko že govorimo o telefoniji, bi rad povedal, da bi morala pošta pri izgradnji telefonskega omrežja dati prednost oddaljenim vases, zaselkom in hišam. V bolj odročnih krajih telefon bolj potrebujejo kot v mestu, kjer imajo javne govorilnice in je vse pri roki — trgovine, bolnice, uradi...«

(cz)

Poletna šola slovensčine Prihodnje leto tudi učbeniki

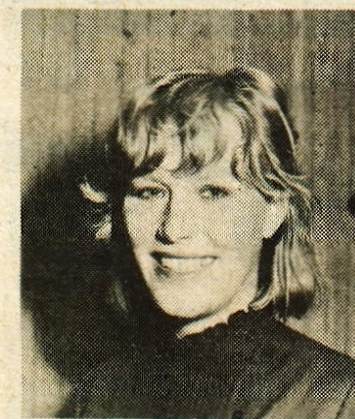
Kranj — Srednja šola računalniške pedagoške in naravoslovno-matematične usmeritve je tri tedne gostila udeležence poletne slovenske šole.

Vodja šole je bila tovarišica **Perkova**, ki je v razgovoru povedala, da se je šole udeležilo okrog šestdeset udeležencev, največ iz Evrope. Starostna in izobrazbena struktura je bila zelo različna, saj smo srečali udeležence od štirinajstih do tridesetih let, od učencev »poklicnih« šol do ljudi z univerzitetno izobrazbo. Kot vodja šole je imela odgovorno nalogo, saj je morala organizirati in poskrbeti za izvedbo zastavljenega programa, za nemoten potek pouka. Največji problem je bil z učbeniki, saj takih, ki bi bili primerni za polet-

no šolo slovenskega jezika ni. Obstaja sicer učbenik, Slovenščina za tujce, ki pa po mnenju nekaterih lektorjev ni primeren za šolo.

Udeleženci so bili razdeljeni v šest skupin glede na stopnjo znanja slovenskega jezika, v skupini pa jih je bilo devet, deset, z njimi pa so se ukvarjali lektorji.

Slava Pevec, slavistka iz Rogaške Slatine, je bila letos prvič lektorica. Njena naloga je bila, da je organizirala in vodila pouk. Predvsem je z udeleženci širila besedni zaklad, jih seznanjala s slovničnimi pravili slo-

Lektorica Slava Pevec iz Rogaške Slatine

venskega jezika. Ker ni primernih učbenikov, si je pomagala z različnimi fotografijami in članki.

Vodja šole tov. Perkova

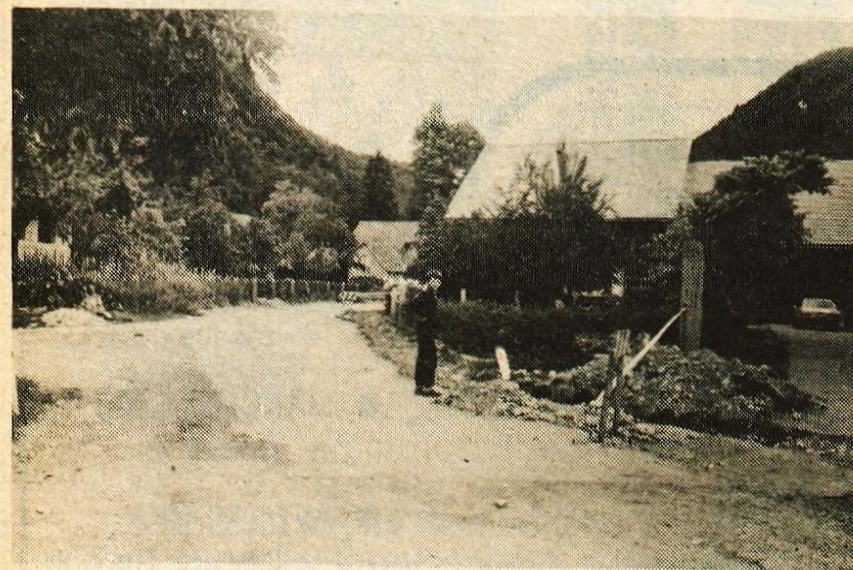
Milko Kovačič prihaja iz Anglije je prvič v poletni šoli slovenskega jezika

Med udeleženci je mnogo takih, ki so šolo obiskali prvič. Eden izmed njih je tudi **Milko Kovačič**, ki prihaja iz Anglije. Slovenski jezik mu je zelo všeč, zanj pa ga je navdušil oče, ki po rodu Slovenec, iz Celja. Povedal je, da tudi doma govorijo slovenski, da se je šole udeležil zato, ker bi si rad izpopolnil v znanju očetovega jezika. Če bo le mogoče, se bo šole udeležil tudi prihodnje leto.

Udeleženci odhajajo iz našega kraja z lepimi vtisi in če bo le mogoče, se bodo ponovno vrnili. Upamo, da bodo do takrat svetlost dneva ugledali tudi učbeniki, ki bi bili primerni za poletno šolo slovenskega jezika, ter da izvedba pouka oz. uporaba rekvizitov ne bi bila odvisna od iznajdljivosti posameznega lektorja.

T. Bilbija

Foto: F. Perdan

Velika telefonska akcija — Na cerkljanskem območju poteka letos v sedmih krajevnih skupnostih v kranjski občini velika telefonska akcija. Na tako imenovanem severnem kraku, v krajevnih skupnostih Grad in Velesovo, je akcija že v polnem teku. Tako so na primer v Dvorjah glavni telefonski kabel že položili in že delajo priključke do hiš, v Gradu pa so pred dnevi položili glavni vod. V krajevnih skupnostih na spodnjem delu cerkljanskega območja pa se na začetek glavne delovne telefonske akcije še pripravljajo.

Preobilna smrtna žetev na cestah

Temu, da razmah avtomobilizma v sodobnem svetu terja tudi krvni davek, smo se že kar navadili — A zadnja leta je preveč strahoten, da bi ga lahko na ta način opravičevali — Slovenija in Jugoslavija sta v porastu smrtnih prometnih nesreč v minulem desetletju med evropskimi državami pri vrhu — Tudi letošnja polletna bilanca to potrjuje

Slovenski strokovnjaki, ki se tako ali drugače ukvarjajo s problematiko varnosti v prometu, so pred dvema letoma v neki študiji ugotavljali, da sta Slovenija in Jugoslavija v porastu smrtnih prometnih nesreč med evropskimi državami v samem vrhu. V minulem desetletju so namreč v vseh evropskih državah prometne nesreče s smrtnim izidom upadle: v Avstriji in Franciji za 17 odstotkov, za odstotek več v sosednji Italiji, kar za 32 odstotkov v zahodni Nemčiji in na Švedskem celo za 40 odstotkov. V Sloveniji smo doživeli 19-odstoten porast smrti na cestah, Jugoslavija v celoti pa kar 49.

Resda ti srhljivi številki deloma opravičuje silovit razmah avtomobilizma, toda doživljali so ga tudi drugi in so se mu znali hitro prilagoditi. Pri nas pa smo si za urejanje prometnih razmer vzeli kar preveč časa. Tudi letošnja bilanca, koje za nami že dobra polovica statističnega leta, je obilna kot minula leta.

»Letošnje neugodne vremenske razmere, zlasti v prvem četrtletju, so pogojevale tudi stanje prometne varnosti,« pravi Ivan Gubina, inšpektor za promet gorenjske Uprave za notranje zadeve v Kranju. »Zato tudi tolikšno število prometnih nesreč, ki so se tragično iztekale. V 54 nesrečah letošnjih prvih treh mesecev je na Gorenjskem umrlo 13 ljudi, lani v tem času jih je 5. Lani so bili to izključno pešci, letos so umirali tudi vozniki in sopotniki. V drugem četrtletju se je stanje le malce izboljšalo. V nesrečah je umrlo 5 udeležencev, lani v tem času jih je 14. Lani so zopet prednjačili pešci, letos pa sta med mrtvimi v pomladnih mesecih po en pešec in kolesar in trije vozniki. Največji krvni davek so v letošnjem I. polletju terjale ceste kranjske in škofjeloške občine.«

Katere ure, dnevi, meseci so najbolj kritični in potemtakem tudi barometer, ki kaže, kdaj naj se varuje mo ceste?

»V prvi polovici leta smo pokopali 18 udeležencev v prometu od tega 2

Ivan Gubina, inšpektor za promet gorenjske Uprave za notranje zadeve v Kranju

otroka med 7 in 14 leti. Lahko bi rekli, da so bili zanje najbolj usodni januar s 4 smrtnimi žrtvami, februar s 3 in marec s 6, aprila sta umrla 2, maja eden in junija znova 2. Letošnji marec (ta mesec sicer praviloma ne izstopa) je bil tako tragičen zaradi prometne nesreče na Meji, ki je terjala četvero življenj.

Ob ponedeljkih, torkih in četrtek letos do julija ni bilo smrtnih žrtve, na srčno so umrli 3, v petek 8 in v soboto 6 udeležencev v prometu. Nedejla ima enega mrtvega. Ob koncu tedna se namreč promet silno zgosti, saj tedaj vsi tešimo svoje potrebe po nakupih, hitimo iz mesta v počitniške hišice, si damo tam opraviti z raznimi gradbenimi deli... Pri vsem tem pozabljamo na previdnost.

Previdnejši smo v zgodnejših urah, saj se je tja do 4. ure popoldne zgodila le po ena prometna nesreča s smrtnim izidom na vsaki dve uri. 3 nezgode s tragičnim izidom so bile letos od 16. do 18. ure, kar 7 pa od 18. do 20. ure. Kaže, da se previdnost izostrí po 20. uri, saj smo letos imeli ob tem času le 1 mrtvega, do polnoči.

Vzroki so bržkone tudi na Gorenjskem standardni. Kateri prevladujejo?

»Največ udeležencev v prometu je letos pokopala prehitra vožnja, sicer pa to ni posebnost, saj je več ali manj vsako leto tako. Če se sklicujemo na raziskavo, ki so jo pred dvema letoma opravili strokovnjaki s tega področja, neprimerna hitrost botruje kar 40-odstotkom vseh nesreč. Tudi zaradi izsiljevanje prednosti se velikokrat zgodi najhujše, v 17 odstotkov primerih. Tudi prehitvevanje se utegne usodno končati. Še vedno pa veliko nesrečam botruje alkohol ali kot to strokovno imenujemo 'psihično stanje voznika zaradi vpliva alkohola', ki povzroči kar 10 odstotkov najhujših nesreč. O vinjenosti pa lahko govorimo tudi kot o vzroku, ki lahko pogojuje takšno ali drugačno vedenje v prometu: bodisi preveč pogumno in prehitro vožnjo, bodisi objestno izsiljevanje prednosti, nepravilno hojo pri pešcih in podobno.«

Da je bilanca taka, kakršna pač je, je kriv tudi malomaren odnos do ureditve cest in izboljšanja prometnih razmer. Črne točke poznamo, toda mnoge kljub temu ostajajo več let ali celo desetletje.

»Odpravljanje takoiimenovanih črnih točk je bilo v glavnem uspešno. Spomnimo se le Vrbe na magistralni cesti, ki je še pred poldrugim letom terjala življenja. Omejitev hitrosti in bolj urejena cestna signalizacija sta storili svoje. Danes je tam manj usodnih nesreč. Podobno je tudi s križiščem Voklo—Šenčur, ki je varnejše zaradi rekonstrukcije ceste pred leti in sedaj omejitve hitrosti. Nekaj let nazaj so bile kritične Žeje. Vseskozi pa nas tareta dve gorenjski ožini, ki jima nikakor nismo kos: Naklo, ki zdaj sicer dobiva cesto za skladiščno cono v samem Naklu, a ta ne bo kaj prida pripomogla k boljši prometni varnosti, ter Log pri Kranjski gori. Na teh odsekih se nismo izkazali, čeprav bi bilo bolj upravičeno kot nekateri nerazumno zastavljeni projekti.«

D. Z. Žlebir

Kitenje s tujim perjem se ni dobro končalo

19-letni Jeseničan je osumljen, da je brez dovoljenja vzel ključce osebnega avtomobila svoje prijateljice, ga odpeljal in se z njim zaletel

Jesenice — 19-letni H. K. z Jesenic se je 4. julija s prijateljem Srečkom in mladima Nizozemkama Carol in Catharino sestel v kampu Šobec. Dekleti sta namreč že nekaj let stalni gostji na Šobcu in tu so se mladi tudi seznanili.

Popoldne so se prijatelji (kasneje se je izkazalo, da prijateljstvo ni posebno trdno) vozili s Carolinim avtomobilom, na večer pa odšli na Jesenice in na fantovem domu praznovali in se veselili ves večer. Dekleti sta po zabavi legli in ključce avtomobila nič hudega sluteč zaupljivo pustili na mizi.

Mladenič je ključce vzel, da bi si privoščil nočno vožnjo, čeprav je bil brez šoferskih izkušenj in izpita, povrh vsega pa še omotičen od pijače. Namenil se je bil v Javorniški Rovt k bratu, da bi se pred njim pohvalil, s kakšnim imenitnim avtomobilom se vozi. Toda na poti se mu je primerila nezgoda. Zaneslo ga je s ceste, avto je zadel v kup peska in se prevrnil. Fant je ustavil mimoidočega, da mu je avto pomagal spraviti spet na cesto. Nadaljnji vožnji se je moral odreči, pa tudi temu, da bi se pred bratom kitil s tujim perjem. Razbit avto je pustil v bližnjem kamnolomu in se peš vrnil domov, poročat dekletoma o nesreči.

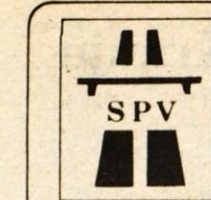
Namesto, da bi ves skesan prosil razumevanja, je prijatelj Srečka in lastnico avtomobila Carol še celo nagovarjal, naj miličnikom ne povesta, kaj se je v resnici zgodilo. Sam je imel namreč pripravljeno prepričljivo zgodbičo, po kateri naj bi Carol avto posodila Srečku. Ta namreč ima vozniško dovoljenje. Čeprav je bilo na avtu kar za 100.000 dinarjev škoda, sta se prijatelja dala pogovoriti. Miličniki pa niso šli na limanice in resnica je kmalu prišla na dan.

Z ukradenim avtom odpeljala nakradeno blago

Konec julija so zalotili 26-letna Rajka Š. in Ivico G., ko sta nameravala v ukradenim avtom odpeljati blago, ki sta ga poprej nakradla v prodajalni v Predosljah

Predoslje — 27. julija ob 21. uri sta Rajko Š. in Ivica G. vlomila v Živilino prodajalno v Predosljah. Iznajdljivi Rajko je odstranil kletno okno, da je prišel noter, nato pa na silo odprl vrata, ki vodijo v skladišče. V vreče sta tatova naložila kar 198 predmetov v skupni vrednosti prek 102.000 dinarjev. Vreča je bila težka, zato sta si po opravljenem dejanju omislila avto. Našla sta ga pred gostilno Kristof, kjer je stal odprt; v njem so bili celo kontaktni ključji. A vse jima le ni šlo kot po maslu. Zlikovca so ujeli gostje gostilne Pri Kristofu in ju predali roki pravice.

Fanta sta poprej ves dan popivala v gostilni Pri Kristofu, ker naj bi se v Predosljah dogovorila za neko delo, a naročnika nista našla. Pri kolarju močnega sta zasnovala tudi nepošten posel in se ga lotila takoj, ko je padla tema. Očitno sta se pri tem počutila povsem varna, saj sta si v prodajalni najprej privoščila pošteno malico, nato šele sta si nakopičila blago, ki sta ga kanila odpeljati. Prav nič nista bila izbirena. V njuni vreči je izginilo vse — od zobotreb-

Za večjo prometno varnost Tragika prometa

Iz dneva v dan prebiramo obvestila o neizgovarjanih in njihovih tragičnih posledicah. K prejšnjim vedno znova prištevamo nove žrtve. Zavarovalnica sicer povrne znaten del škode, ne more pa vrniti zdravja ali celo življenja. Tudi na slabe ceste, vreme ali druge udeležence v prometu se ne kaže preveč izgovarjati, kajti vedno in povsod ter vseobvezujoče moramo v ospredje postavljati načelo varnosti.

In kaj storiti, da bo to načelo varnosti čim bolj spoštovano? Ali z ostrejšimi sankcijami, ali z večjo kontrolo, ali s stalnim publiciranjem nezd in njihovih posledic? Brez dvoma je najboljša prometna vzgoja tista, ki se začne že v predšolski dobi in se nato vseskozi nadaljuje. Vedno znova ugotavljamo, da se številne nesreče dogajajo zaradi neupretnosti in neupoštevanja pravil varnega obnašanja ter ravnanja v prometu. Zato zelo priporočamo še osebna opozorila med starši in otroki, med sosedi in znanci, med prijatelji in tovariši, med vozniki in sopotniki. Na varnost je treba misliti že, ko se odpravljamo od doma. Odsvetujemo, da se vozite z vinjenim voznikom, najbolje pa je, če vožnjo vsi skupaj opustite. Zelo pogoste so neizgovarjane mladosti ljudi na višku telesnih in duševnih sposobnosti. Večinoma nastajajo zaradi prevelikih hitrosti, neupretnosti, včasih zaradi vinjenosti.

Kaznovanje je lahko vzgojno, toda ne za vse. Kontrola je lahko učinkovita, a je krajevno omejena. Zato opozarjamo vse udeležence v prometu še na samokritičnost, zavest in samokontrolo za varno ravnanje in obnašanje v prometu, kajti ko pride do nesreče, je na to prepozno misliti.

Mrak

NESREČE

AVTO JE ZANESLO

Spodnje Duplje — Na lokalni cesti v Spodnjih Dupljah se je v petek, 10. avgusta, pripetila prometna nezgoda, v kateri je bil en udeleženec ranjen, škode pa je bilo za 400.000 dinarjev.

Voznik osebnega avtomobila nemške registracije Pejo Zečević iz Brčkega, zdaj pa na začasnem delu v Zahodni Nemčiji, je v Dupljah prehitel osebni avto Angele Čebašek iz Žej. Pri prehitvevanju je Zečevićovo vozilo začelo zanašati, izgubil je oblast nad avtomobilom in zapeljal s ceste ter na bližnjem dvorišču trčil v drevo. Voznik v nezgodi ni bil ranjen, hujše poškodbe pa je utrpel sopotnik, 37-letni Bernard Zečević.

IZSILIL PREDNOST KOLESARJU

Mišače — Voznik osebnega avtomobila, 24-letni Franc Ovsenik iz Mišača je v nedeljo, 12. avgusta, vozil od Zgornje Dobrave proti domu. V križišču enakovrednih cest v Mišačah je izsilil prednost vozniku kolesa z motorjem 54-letnemu Jožefu Šolarju s Poljšice. V križišču sta trčila, pri tem pa je bil motorist teže poškodovan.

PRI OBRAČANJU PODRL PEŠAKINJO

Jesenice — Na jeseniški tržnici na Cesti maršala Tita je v četrtek, 9. avgusta, voznik tovornjaka Josip Mandekić iz Kamnika obračal svoje vozilo. Pri tem se ni kaj dosti oziral na pešce, saj je 60-letno Ljudmilo Arh zadel in podrl po cesti. Hudo ranjeno so pešakinjo odpeljali v jeseniško bolnišnico.

D. Ž.

GORENJSKA NOČNA KRONIKA

VERIGA ZELENJADNIH

PODVIGOV

Na pohodu so tatovi zelenjave s tujih vrtov, je zadnjič sporočil miličnikom občan z Blejske Dobrave. Ponoči so se mudili na njegovem vrtu, obrali ves grah, si nabrali nekaj jušne zelenjave, preostalo pa pohodili. Ker se je to dogajalo tudi pri drugih, so sklepali, da gre za organizirano skupino. Kakorkoli že — malopridnežem so na sledi.

PRVIČ NI ZALEGLO

Jeseničan je na ves glas kričal po ulici, kjer prebiva njegova tašča, ker je pri njej iskal ženo, a je ni našel. Prvikrat so ga miličniki le opozorili, naj bo pameten. Ko pa je že drugi prikril, tokrat k sodelavcu, ki ga prav tako ni bilo doma, so ga morali trše prijeti.

PREGLOBOKO POGLEDALA V KOZAREC

Nekdaj so bili nočni vinski bratci v glavnem moški, zdaj pa se je ta bratovščina pomnožila tudi s predstavnicami nežnega spola. Tista, ki se ga je nalezla pri Starem Mayrju v Kranju, ni bila prav nič nežna. Preklinjajočo in kričečo so odpeljali na milico, od tam pa v zdravstveni dom, kjer so jo medicinsko pomirili.

KAVALIR BRANIL ČAST GOSPODIČNE

Kakor je v naših nespametnih časih v navadi, sta ondan trčila vkup dva kavalirja. Prvi se minulo noč ni nič kaj kavalirsko vedel, saj je gospodični soplesalki v discoteki Vavda na Bledu odnesel čevlji. Drugi mladenič, ki je mladenki bolj naklonjen od prvega, je onemu pokazal, kaj se spodobi. Neotesanca je skušal s pestmi spraviti k pameti, pa jo je nesrečnik sam skupil.

DENARNE RAZPRTIJE

Na železniški postaji v Škofji Loki sta se udarila. Dolžnik namreč niti slišati ni hotel, da bi onemu drugemu vrnil denar. Celu v obraz se mu je smejal, ne bom ti ga ne vrnil. Le kdo ne bi umazanca po zobeh!

Varna hoja v gore

Gibanje po težavnem svetu in nadelanih poteh

Planinec se na gorskih poteh sreča z mnogimi ovirami, kjer ni možna normalna hoja. Kar se da previdno mora sestopati prek nižjih skalnih pragov, še posebej, če je pod njimi strm in izpostavljen svet. Kadar je sestopanje v pokončni drži nemogoče, tik pred oviro počepne, se opre ob skrčenih nogah na obe roki, z eno nogo stopi navzdol na mesto, kjer je poprej z očmi našel dober stop, prenese težo na to nogo, se rahlo privzdigne in odrine naprej, nato pa pridruži še drugo nogo.

Če je skalni prag visok za polovico njegovega telesa, se previdno usede na trdno podlago, z rokami poišče čim nižje zanesljivo oporo ter se previdno spusti navzdol. Skakanje se izogiba, če ni dobrih možnosti za doskok in ne obvlada za to potrebne spretnosti.

Kadar so skalni skoki višji od že opisanih, se mora obrniti z obrazom k steni, se opreti še na roke in počasi iskati opore ter prijeme za roke in noge, potem pa sestopiti. Roke mu pomagajo obdržati ravnotežje in povečati varnost. V težavnem svetu gornik vedno napreduje z uporabo treh opornih točk; to pomeni, da je oprt na obe nogi in eno roko ali obe roki in eno nogo, pri čemer preostala roka oziroma noga išče naslenji opretek ali stop.

Pri takšnem sestopanju ali vzpenjanju prevzamejo noge pretežni del obremenitve. Kjer je teren strm in zahteven, naj bolj izkušeni in močnejši planinci pomagajo manj veščim. Če so v skupini udeleženci z različnim znanjem in sposobnostmi, je priporočljivo, da se razvrste slabši hodci in začetniki med izkušene člane skupine.

Po ozkih poteh planinec hodi samo po srednjem, utrjenem delu. Izogiba se stopinjam navzven na rob poti in navzgor v pobočje. Pazi tudi, da se ne spotakne ob kakšno skalo, ker ob tem lahko zgubi ravnotežje in omahne s poti.

Umetno nadelane in zavarovane gorske poti so večinoma tam, kjer ni bilo mogoče speljati lažjih poti. Za zagotovitev varne hoje in napredovanja so nadelovalci poti uporabili kline, stope, lestve in jeklene vrvi ter vklesali stope in police. Sleherno pomagalo in varovalo, ki je vgrajeno ali pritrjeno ob poti ali na njej, je treba preizkusiti, preden ga planinec uporabi. Zavedati se mora, da so to le pripomočki za vzdrževanje ravnotežja, ki pa ne morejo več služiti svojemu namenu, če jih zrahljajo ali uničijo žpadno kamenje, sneg, nevihte in druge nevšečnosti.

Če je jeklenica razcefrana, gornik pazi, da se ne vbode, opraska ali ureže. Najbolje je, da si na poteh z železnimi varovali nadane rokavice in se tako izogne poškodbam. Vse podatke o poškodbah poti in varoval, ki jih je opazil na poti, je dolžan sporočiti v prvi planinski postojanki.

Hoja po poteh, ki so zavarovane z jeklenico, se ne sme spremeniti v obehanje ali celo gnanje po varovalih. S tem bi planinec ogrožal druge, ki uporabljajo jeklenico istočasno z njim!

Mnogo umetno nadelanih in zavarovanih poti vodi po izpostavljenem svetu. Slabo vreme, sneženje, poledica, neizkušnost in drugi dejavniki še povečajo težavnost hoje po njem. Zato naj se v slabih razmerah planinec izogne — seveda, če je le mogoče — takšnim potem. Neveščega ali nerodnega planincea pa je na težavnejših mestih potrebno varovati.

Drža telesa pri hoji po zahtevnejših poteh se ravna po nagibu terena. Pri zelo strmih zavarovanih poteh se mora planinec toliko odmakniti s telesom od poti, klinov in drugih vgrajenih varoval, da lahko z očmi nadzoruje, na kaj stopa; drža njegovega telesa je torej podobna oziroma enaka kot pri hoji po lestvi.

S. Saje

Prvo javno zaklonišče v Kranju

Svet za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozasčito Skupščine občine Kranj gradi na dvorišču nekdanje trgovine Gradbinka prvo javno zaklonišče za 400 občanov.

Kranj — Zaklonišče bo dvonamensko: služilo bo kot skladišče tehničnega blaga, sicer pa bo namenjeno občanom, ki jih bo nevarnost zatekla v njegovi bližini. Zaradi prepočasnega dotoka denarja in podražitev ga bodo gradili v postopoma. V prvi etapi, ki bo končana spomladi prihodnje leto, bodo zagotovili prostor za 200 občanov; v naslednji etapi pa se za enako število. V prihodnosti bodo

v Kranju oziroma na območju, kjer je obvezna gradnja zaklonišča, zgradili se 452 podobnih zaklonišč za 35 tisoč ljudi.

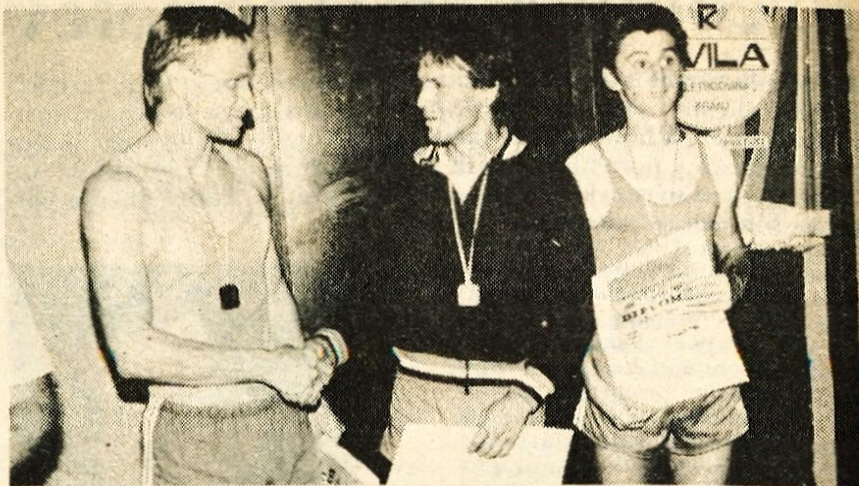
Prva faza izgradnje zaklonišča bo veljala 31 milijonov dinarjev. Svet za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozasčito Skupščine občine Kranj bo na ta način porabil denar, ki ga je zbral od posameznikov in organizacij na področju, kjer je obvezna gradnja zaklonišča. Po zakonu o splošni ljudski obrambi in družbeni samozasčiti so dolžne delovne organizacije, vrste, sole, zdravstveni domovi, domovi ostarelih in druge ustanove, ki nimajo zaklonišča, prispevati 0,06 odstotka od osnovne za obracun amortizacije; samoupravna stanovanjska skupnost od blokov, v katerih ni zaklo-

nišče, 3 odstotke skupne letne stvarine ali najemnine; lastniki zasebnih hiš in etažni lastniki, ki nimajo zaklonišča, pa 0,06 odstotka od nabavne vrednosti hiše ali stanovanja. V kranjski občini zberejo letno na ta način približno 10 milijonov dinarjev.

Ko bodo v Kranju zgradili tudi drugo fazo javnega zaklonišča na dvorišču nekdanje Gradbinke, se bodo lotili temeljite obnove rovov pod mestom, predmeti pa jih bodo le toliko očistili, da ne bodo propadali.

Svet za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozasčito je letos prispeval 8 milijonov dinarjev tudi za izgradnjo zaklonišča v novi šenčurski soseski. S tem si bodo zagotovili zakloniščni prostor za 100 kranjancov iz bližnjih hiš, ki so bile zgrajene še pred sprejetjem zakonskega določila o obvezni gradnji zaklonišča.

(cz)

V nočnem teku po mestnih ulicah je pri članih zmagal Jože Bohinec iz Križar (v sredi) pred Goranom Križnarjem iz Kranja (levo) in Jožetom Gabornjem iz Trčica (desno). — Foto: J. Kikel

Ob tržiškem prazniku Sedem športnih prireditev

Tržič — Prizadevni športni delavci so ob prazniku Tržič pripravili sedem športnih tekmovanj, na katerih je sodelovalo blizu 250 občanov. Šahisti so priredili hitropotezni turnir, strelska družina Anton Štefe-Kostja tekmovanje v streljanju s polavtomatsko puško, mladinci tradicionalni nočni tek po mestnih ulicah, odbor za rekreacijo pri tržiški telesnokulturni skupnosti in TVD Partizan Tržič občinsko prvenstvo v plavanju, športno združenje »5. avgust« tekmovanje v kegljanju in balinanju ter rokometni klub Peko turnir starih ekip.

Čeprav so bile vse prireditve v mesecu, ko je precej občanov, se na dopu-

stu, so bile dobro obiskane. Zanesljivo bi bila udeležba že boljša, če bi bila vsej nekatera tekmovanja kasneje. Razmisliti bi veljalo o tem, da bi občinski praznik proslavljali ves mesec avgust.

Skupščina občine Tržič je tudi letos prispevala kolajne in pokale za najuspešnejše posameznike in ekipe.

Rezultati — občinsko prvenstvo v plavanju — prsno — ženske: 1. Andreja Srečnik, 2. Majda Fekonja, 3. Nataša Košnik; mladinci: 1. Peter Mali, 2. Matej Ulčnik, 3. Stane Meglič; člani: 1. Janez Ribnikar, 2. Ivo Jukič, 3. Darko Truden; prosti — ženske: 1. Majda Fekonja, 2. Nataša Košnik, 3. Lili Petrovič; mladinci: 1. Mladen Novkovič, 2. Peter Mali, 3. Mišel Vukota; člani A: 1. Dušan Bobič, 2. Štefan Marin, 3. Lovro Lupša; člani B: 1. Branko Sajovic, 2. Marjan Sedej, 3. Henrik Marin; kegljanje — borbene partije — ženske: 1. ŠDI Radovaljica II 182, 2. DI Škofja Loka 155, 3. ŠDI Radovaljica I 139; moški: 1. DI Škofja Loka 264, 2. SZ »5. avgust« Tržič 244, 3. ISD Borec Kranj 244; balinanje: 1. ŠDI Borec Kranj, 2. DI Jesenice, 3. ŠDI Radovaljica; rokomet: 1. Peko, 2. Veterani, 3. Križar; nočni tek po ulicah Trčica — ekipno — ženske: 1. ŠD Lom II, 2. OO ZSMS Sebenje, 3. ŠD Lom I; moški: 1. ŠD Lom, 2. ŠSD Storžič, 3. Loka — Albatrosi; posamično — ženske: 1. Polona Pesjak, 2. Anica Jerman, 3. Gabi Eržen; moški do 30 let: 1. Jože Bohinec, 2. Goran Križnar, 3. Jože Gaborn; moški nad 30 let: 1. Srečo Zerkav, 2. Tone Persak, 3. Jože Meglič; 1. Andrej Loc, 2. Pavel Loc, 3. Stane Valjavec.

J. Kikel

(cz)

Alenki olimpijsko zlato

Jugoslovanske rokometarice so si po zmagi nad Južno Korejo že kolo pred koncem olimpijskega turnirja zagotovile najbolj zlahtno odličje. Čeprav je bilo srečanje zadnjega kola s hitrimi in borbenimi igralkami Kitajske le prestižnega pomena, so ga nase rokometarice vzele resno in ga dobile z 31:25 (15:15). Šele potem se je začelo slavlje.

Nasim dekletom je zlato kolajno podelil sam predsednik Mednarodnega olimpijskega komiteja Juan Antonio Samaranch. Kiticeva, Merdanova, Cudermanova, Anastasovska in druge so ob intoniranju jugoslovanske himne s solzami v očeh zapele »Hej Slovani«. Ko je bila na sa zastava na vrhu droga, so nadelevale s petjem in nasmejane pozdravljale gledalce, med katerimi je bilo veliko naših izseljencev.

Med dekleti na zmagovalni stopnici je bila tudi edina slovenska igralka v jugoslovanski olimpijski ekipi, Alenka Cuderman iz Tupalič pri Predvorju. Alenka je prva slovenska športnica, ki je osvojila olimpijsko kolajno. Med športniki jih je bilo veliko, a dekleta z odličjem se nismo imeli.

Ze po odločilni tekmi s Korejo sem se vsa tresla, malo od razburjenja, malo od sreče. Ne znam povedati, kaj sem pravzaprav občutila. Vem le, da se je splacalo žrtvovati toliko časa, truda, tudi nekaj studa. Vem tudi, da sem se takrat, ko mi je mama branila, prav odločila. In kaj je lahko človeku v večje zaščeno, kot če se mu trud poplaca, če dolo ni bilo zamane, je povedala.

(cz)

casnikarjem po končanem olimpijskem turnirju.

Alenka si je od vsega začetka želela kaj več kot le igranja na solškem igrišču, hotela se je prebiti med vrhunske igralke.

Prvega rokometnega znanja sta jo naučila profesorja telesne vzgoje na predšolski osnovni šoli Božo Crnjevič in njen stric Jože, ki ji je tudi sicer veliko pomagal. Od Predvorja je odšla k ljubljanski Olimpiji, kjer je tri leta igrala v drugi zvezni ligi. Ko je končala gimnazijo, se je preselila v Beograd in tam štiri leta igrala za Radnički. V tem času je Radnički trikrat postal državni prvak, trikrat je osvojil drugo mesto v Evropi, letos pa se je povzpela prav na vrh. Tekma proti Kitajski na olimpijskem turnirju je bil že njen 40. nastop v dresu z državnim grbom. Z mladinsko reprezentanco je osvojila dve kolajni na svetovnih prvenstvih — v Pristini bron, v Montrealu v Kanadi srebro; s člansko reprezentanco je lani dobila se bron v Budimpešti.

Štiri leta je bila »razpeta« med domom in Beogradom. Zdaj se spet vrača k slovenskemu rokometu. Že jeseni bo zaigrala za ljubljansko Olimpijo, ki se je v času njenega gostovanja v Beogradu uvrstila v prvo ligo.

Vsaj se štiri leta bo igrala rokomet. Zdaj, ko se poslavlja tekunica za njeno mesto v ekipi, bo postala prvo levo krilo olimpijskih zmagovalk.

Planinski izlet v Avstrijo

Kranj — Planinsko društvo Kranj prireja v soboto, 25. avgusta, pohod na 3076 metrov visok Hafner v Avstriji. Avtobus bo krenil na pot z udeleženci ob 2. uri zjutraj. Društvo sprejema prijave do zasedbe avtobusa oziroma še jutri, 15. avgusta.

Dvesto tenisačev v Kranju

Kranj — Včeraj se je na igriščih Teniškega kluba Triglav v Kranju končal eden izmed šestih letošnjih zveznih pionirskih turnirjev. Na štiridnevem tekmovanju je nastopilo 130 pionirjev in 72 pionirk iz vseh jugoslovanskih republik razen iz Črne gore, med njimi tudi 15 igralcev in igralk kranjskega Triglava. Žiga Janskovec in Marko Por med pionirji do 14 let, Damjan Klevisar, Rok Pivk, Aljaz Stare, Boštjan Mulej, Marko Kavčič in Mitja Skaza med pionirji do 12 let, Ksenija Prodnik in Ana Grm med pionirkami do 14 let ter Dunja Jezeršek, Barbara Mulej, Goranka Znidar, Izabela Držič in Eva Grm med pionirkami do 12 let.

Kranjska zastopnika v skupini pionirjev do 14 let, Por in Janskovec, sta bila v prvem kolu uspešna, v drugem pa sta oba izgubila in izpadla iz nadaljnjega tekmovanja. Še slabše se je godi-

lo v enaki starostni kategoriji pionirk Prodnikovi in Grmovi, ki sta že v prvem kolu naleteli na precej močnejši nasprotnici. Več uspeha so imele kranjske pionirke in pionirke v kategoriji do 12 let. Stare in Klevisar sta se prebila v tretje kolo, Pivk je bil v prvem dvoboju uspešen, drugega pa je tesno izgubil. Skaza, Kavčič in Mulej pa so končali tekmovanje že po prvem kolu. Med pionirkami se je najdlje prebila obetavna Barbara Mulej, Držičeva in Jezerškova sta izgubili v drugem kolu, Grmova in Znidarjeva pa sta že v prvem kolu naleteli na močnejši nasprotnici.

Množično štiridnevno tekmovanje je uspešno organiziral Teniški klub Triglav. Večina udeležencev je prenočevala v dijaškem domu na Zlatem polju, ostali pa v Jelenu in Creini.

(cz)

Triatlon prvič pri nas

Iz jezera na kolo, zatem še v dir

Na Bledu so prvič pri nas pripravili triatlon. Udeleženci, prek 400 jih je bilo, med njimi 18 žensk, so preplavali 2,5 kilometra po Blejskem jezeru, prekolesarili 64 kilometrov od Bleda do Bohinja in nazaj ter nazadnje pretekli še 12,5 kilometra po poteh ob jezeru.

Bled — Udeležba je presenetljivo velika, čeprav je se med tekmovanjem, mednarodni organizator, Turistično društvo Bled, na kar pa jim priskočila na pomoč veslaški in olimpijski klub, pripovedoval tajnik društva Marko Potončnik. Do sobote se je prijavilo 260 tekmovalcev, največ iz Slovenije, nekaj pa tudi iz Avstrije, Italije, Nemčije in ZDA. Se par desetletij smo pričakovali na dan prireditve. V nedeljo zjutraj pa kot bi se utrgal plaz. Prvi so prišli na Bled že ob sedmi uri, potem pa je bila gneča ob vpisnih mestih vsako uro večja. Naknadno se je prijavilo še prek 140 tekmovalcev. Kaupak, zmanjkalo nam je kupce za plavalce, usteli smo se tudi pri kolarjih. Organizacijski odbor je že sklenil, da jih bo naknadno poslal po pošti.

V nedeljo so bile na Bledu kar tri rekreativne prireditve: poleg triatlona se akcija RTV Ljubljana Brazde vzdržljivosti s preskusom v plavanju na kaveljce, in »korenine« ter plavanje na 1000 metrov za pokale Turističnega društva Bled.

To je prevelik zalogaj za organizatorje, zato bomo za prihodnje leto prireditvi licih, pravi Marko. Triatlon, s katerim želimo pozvati turistični utrip kraja, bo postal tradicionalen in bo na sporedu vsako leto zadnjo soboto v avgustu. Ko se bo uveljavil, računamo tudi na večje število udeležencev iz tujine.

Ko so se plavalci bojevali s sekundami in metri, hladni jezerski vodi, so turisti in naključni obiskovalci pasli oči po glavni blejski ulici. Imeli so kaj videti. Več kot stisro raznovrstnih jeklenih končkov ob čisti, ne daleč proč od cilja plavalne preskušnje, je čakalo na jezdec. Množico plavalcev je vodil k cilju 41-letni Peter Brinovec iz Kranja; mož, ki je v svojem življenju preživel tri srčne infarkte in operacijo srca, a je z zdravniško pomočjo, neizmerno voljo in z redno vadbo premagal nevarne bolezni. Tretjič je zmagal med »kaveljci«. Lani je dvokilometrsko razdaljo od Velike Zake do obrežja v bližini hotela Park premagal v dobrih 29 minutah, letos je bil se za spoznanje hitrejši. Peter redno vadi vsak dan, 150 krat je bil letos že na Jostu večkrat tedensko plava, poleg tega tudi kolesari. Pripravljal se je za triatlon, a se je zbal vročine in se zadnji hip premislil.

64 kilometrov dolgo kolesarjenje od Bleda do Bohinja in nazaj se ni nicesar odločilo. Za večino udeležencev je bila največja prav zadnja disciplina, dva kroga teka okrog Blejskega jezera. Moči so tedaj že pesale in kdor jih ni pravilno razporedil, je doživljal po poteh ob jezeru neprijetne trenutke. Na koncu so bili zmagovalci vsi, ki so zmogli vse tri discipline; vsi so (bodo) dobili tudi

Po plavanju — kopalke dol, kolesarski dres gor. — Vse slike: F. Perdan

kolajne kot nagrado za redno vadbo in zdrav način življenja.

Z roko v roki sta prva prišla v cilj Brane Breznikar z Raven na Koroskem in zobozdravnik Milan Klemenčič iz Kranja. »Zelo sem utrujen. Veliko sem treniral prek leta, a še vedno premalo,« je na cilju še zadihani pripovedoval Milan, ki je prišel na Bled že z nekaj izkušnjami.

Nagci sredi Bleda

Ko so udeleženci triatlona upehani in mokri prihiteli iz hladnega Blejskega jezera, so na glavni sprehajalni blejski ulici uprizarili množično slačenje. Le redki so se skrili »za ruhe«, vsi ostali so, ne da bi se ozirali na radovedno občinstvo, odvrgli mokre kopalke in si oblekli kolesarski dres.

»Dedec z nagimi zadnjicami so jo dobro odnesli. Če bi jih videle ženske, ki so se pred leti s češminovkami napovedovale bolj nagem, bi jih zagotovo našeškale. Tako pa so se zmrdovali le pretirani moralisti, vsem ostalim pa je bilo javno slačenje bolj malo mar.

Ni pošteno!

Nobenega dvoma ni, da je nekaterim udeležencem triatlona šlo le za uvrstitev. Drugeče si namreč ni mogoče razlagati, da so si za drugo disciplino, za kolesarjenje od Bleda do Bohinja in nazaj, priskrbeli pomagace, ki so jim »rezali zrak«, na najbolj težavnih mestih pa so jih celo potiskali.

Ob tem, da to ni pošteno, je tudi nesmiselno, saj gre za preskus lastne vzdržljivosti. Nobena sramota pa tudi ne bi bila, če bi utrujeni, odstopili.

C. Zaplotnik

Milan Klemenčič

Peter Brinovec

Greta Rozman

Franc Hrovat

Janez Zihel

Olimpijski obzornik

Kosarkarji se vračajo z bronom — Jugoslovanski kosarkarji so uspešno preboleli hud poraz s Španijo in si v malem finalu po ogorčenem dvoboju s Kanado priborili bronasto kolajno. »Modri« so zmagali z 88:82 (44:38). Za uspeh so zaslužni prav vsi igralci, se zlasti pa kapetan Dražen Dalipagić, ki je v svoji brzasi zadnji tekmi za državno reprezentanco pokazal vse svoje znanje. Olimpijska kolajna v taki konkurenci je uspeh, ki ga lahko doseže le zares dobra ekipa. Bronasta kolajna gre v olimpijsko in kosarkarsko zgodovino, vse drugo pa se tako pozablja: je razplet kosarkarskega turnirja v Los Angelesu komentiral Ivo Daneu.

Lipiški jahači na 10. mestu — Lipiški jahači Alojz Lah, Dušan Mavec in Stojan Moderc so v ekipni dresuri zasedli deseto mesto. Nihče izmed naših se tudi ni uvrstil v posamično tekmovalje. Še najbližji dvanajsterici je bil Alojz Lah, ki mu je do uvrstitve v mali finale manjkalo samo 17 točk: s 1523 točkami je zasedel 15. mesto. Dušan Mavec je delil 19. mesto, Stojan Moderc pa je osvojil 31. mesto.

Nogometaši prijetno presenetili — Jugoslovanska nogometna reprezentanca je eni zlati in trem srebrnim kolajnam s predhodnih olimpijskih iger dodala v Los Angelesu še bronasto ko-

lajno. »Modri«, ki so nastopili v zdesetkami zasedbi, so v odločilni tekmi za tretje mesto premagali Italijo in za mesto popravili uvrstitev z olimpijskih iger v Moskvi. Tretje mesto je nedvomno viden uspeh, pravi dr. Brane Elsner, vendar ga je treba ocenjevati realno, predvsem pa ne previsoko. Olimpijski nogometni turnir namreč ni vrhunsko tekmovalje, saj zaostaja za evropskim in svetovnim prvenstvom. Jugoslovani so bili med vsemi nogometnimi reprezentancami v Los Angelesu tudi najbolj nedisciplinirani. Dobili so deset rumenih in štiri rdeče kartone.

Vaterpolistom se je zlato že izmikalo — Vaterpolska reprezentanca Jugoslavije je v odločilni tekmi v ZDA igrala neodločeno 5:5, kar pa ji je zaradi boljše razlike v golih že zadostovalo za prvo mesto. »Modri« so vodili le z 2:1, zatem pa so pobudo prevzeli Američani, ki so sredi tretje četrtine imeli že tri gole prednosti (5:2). V napetem in dramatičnem boju je našim uspelo tri minute pred koncem izenačiti. Po zadnjem sodnikovem žvižgu se je začelo nepopisno slavlje. Naši vaterpolisti so vrgli v bazen tudi zveznega kapetana Ratka Rudića, ki ima obilo zaslug za zlato kolajno, ki so jo naši zadnjici osvojili leta 1968 na igrh v Mehiki.

Rokoborcem prostega sloga zlato in bron — Jugoslovanski rokoborci prostega sloga so v Los Angelesu doživljali trenutke velikega zmagoslavja. 19-letni dijak Šaban Trstena, naš zastopnik v kategoriji do 52 kg, je dobil finalni boj za zlato kolajno brez boja, saj se je njegov tekmeč iz Južne Koreje pojavil na blazini s povito roko. Dobitnik bronaste kolajne iz Moskve Šaban Sejdiu je v odlično zasedeni kategoriji do 74 kg ponovil uspeh izpred štirih let. V odločilni borbi za tretje mesto je s 5:1 premagal telesno močnejšega tekmeča iz Indije.

Trde pesti naših boksarjev — Z olimpijskega boksarskega turnirja se kar četverica naših tekmovalcev vrača domov s kolajnami okrog vratu. Anton Josipović, naš zastopnik v poltežki ka-

tegoriji, je dobil zlato kolajno brez boja. V finalu bi se moral pomeriti z novozelandskim reprezentantom Kevinom Barryjem, ki pa se ni smel boriti, ker je bil v polfinalu knock-outiran. Redzep Redžepovski je v polfinalu mušje kategorije zanesljivo s 5:0 premagal kenjskega boksarja v borbi za zlato, ko je izgubil z 5:0 z Americanom Jerryjem Pagejem, enako zlahko odličje pa je dobil tudi Aziz Salihu v težki kategoriji, potem ko je izgubil s slovitim, za glavo večjim ameriškim boksarjem.

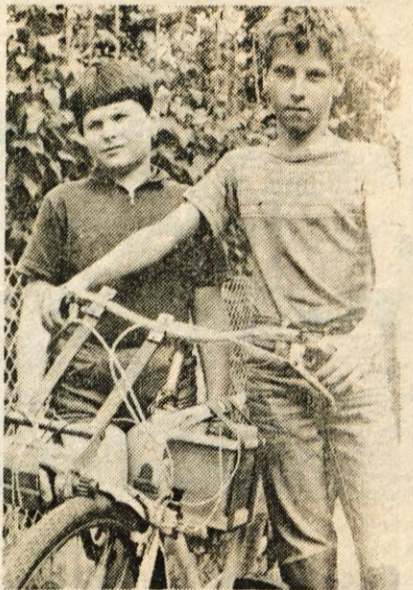
Trije zastopniki, tri kolajne — Jugoslovanski kanuist na mirnih vodah Matija Ljubek, ki je v kategoriji C-2 z Mirkom Nišavićem zmagal v finalu na 500 m in bil drugi na še enkrat daljši progi, je svoji zlati in bronasti kolajni iz Montreala pred osmimi leti dodal še zlato in srebro iz Los Angelesa. Ljubek in Nišavić sta s tem postala najuspešnejša jugoslovanska udeležena 23. olimpijskih iger. V tekmi kajakašev na 500 m naš reprezentant Milan Janić ni imel dovolj moči, da bi posegel v boj za kolajne, in se je uvrstil na 9. mesto. Slab vtis pa je popravil v veslanju na 1000 m, kjer je bil hitrejši od njega le Novozelanec Alain Thomson.

»Zlati« rokometasi — Jugoslavija je najuspešnejša rokometna velesila na 23. letnih olimpijskih igrh. Potem ko so naša dekleta osvojila olimpijsko zlato, je tudi moška reprezentanca v odločilni tekmi za prvo mesto z 18:17 (8:7) premagala ZRN. Z dvema zlatima kolajnama — prvo je osvojila v Münchnu leta 1972 — je tudi najuspešnejša udeleženka dosedanjih iger.

Jugoslovanski športniki so na olimpijskih igrh v Los Angelesu osvojili 18 kolajn, od tega 7 zlatih, 4 srebrne in 7 bronastih. To je doslej najboljši izkupiček. S takšno bero je Jugoslavija na 8. mestu med 140 državami, udeleženkami iger, in 4. med evropskimi državami.

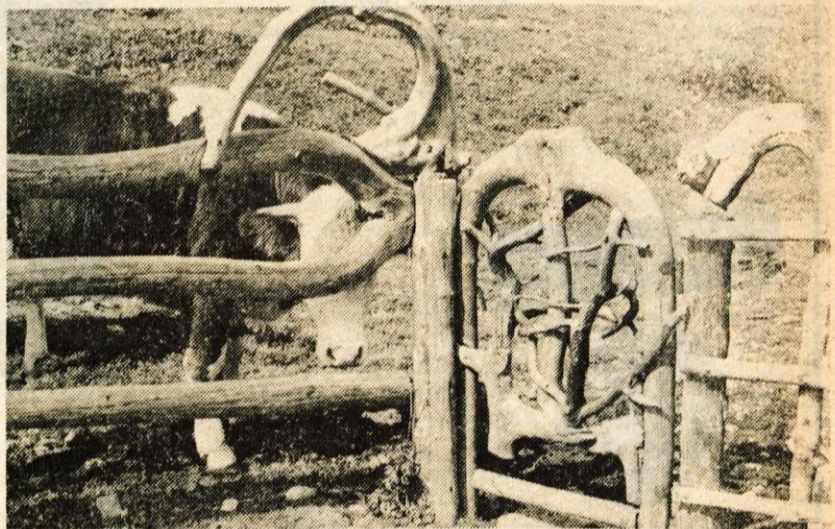
Zgodaj je začel Dražen let je komaj četrdesetletni Marko z Orehka pri Kranju, pa se že lahko pohvali s prvo inoracijo. S svojo pogruntacijo se Marko lahko vozi s kolesom, ne da bi vrtil pedala. Pri sosedovem kozoicu je namreč našel staro kolo, ki ga je nekdo zavrzel. Kot nalašč mu je prišlo za njegov eksperiment. Na kolo je privzal star avtomobilski akumulator, motorček iz starega avtomobilčka iz Luna-parka je pritril na korinska držala tako, da se zobnik drgne ob gume kolesa in ustvarja toliko energije, da se Marko dre uri mirno vozi s kolesom. V klancu sicer ne gre, ker je tako zbrana energije prešlabotna, toda po ravnem gre lepo. Čez noč akumulator spet napolni. Če hoče, motorček izklopi.

Preprosto drigne vrstico, na kateri visi motorček in jo zapne ob enega od nosilcev na krmilu kolesa. Malo ga bo še izboljšal. Zobato kolo, ki drgne ob plašč kolesa, bo oblekel v gumo, da plašč ne bo preveč odrgnjen. Močnejši akumulator bi rad dobil, ga bo že našel na kakšnem odpadu, luč in hupo bo dodal, pa bo kolo, ki mu ni para. — Foto: D. Dolenc

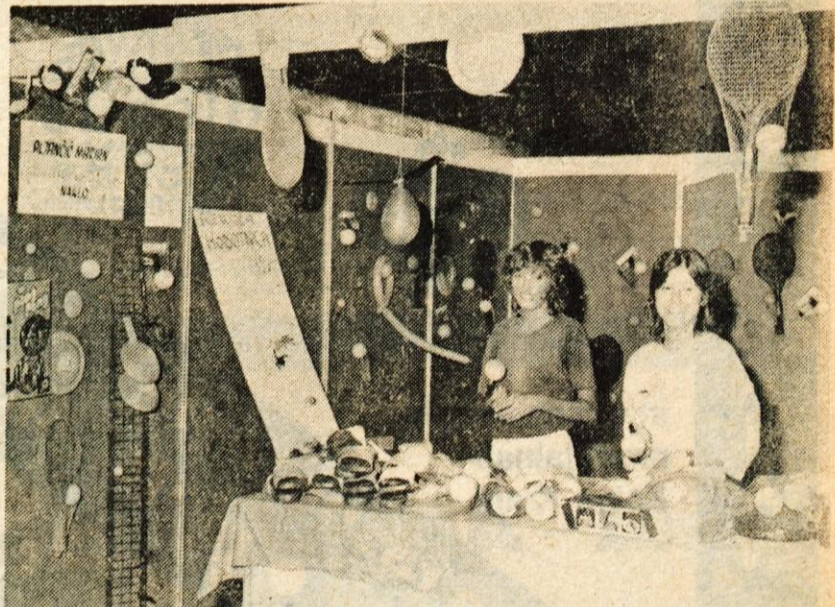

Turnir v malem nogometu

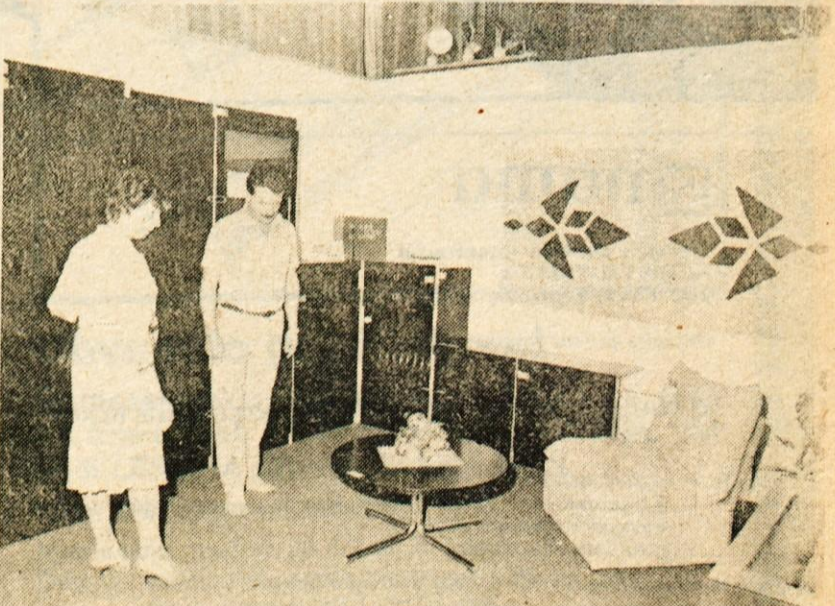
Škofja Loka — Nogometni klub Jelovica iz Škofje Loke prireja ob koncu avgusta na igrišču na Trati turnir v malem nogometu, na katerem bo igralo 32 sedemčlanskih ekip. Prireditelj sprejema prijave po telefonu 61-361, interna 272, do petka, 17. avgusta. Najboljše ekipe na turnirju bodo prejele denarne nagrade. Ker je število ekip omejeno, pohitite s prijavi.

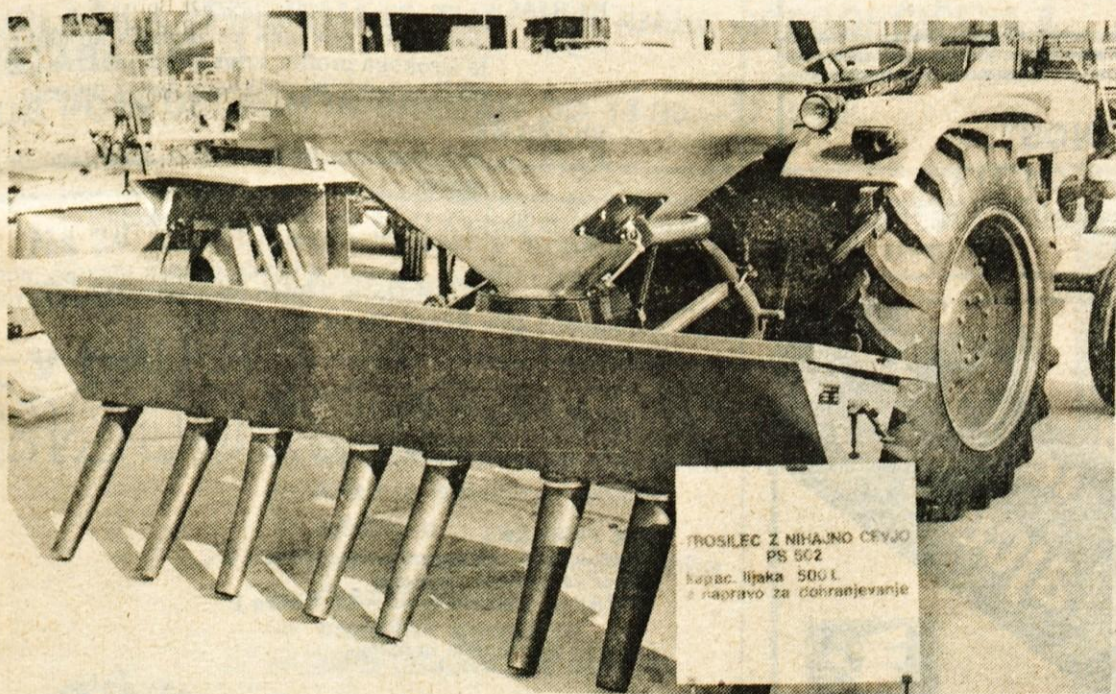
Najlepša lesena ograja je na Kofcah — Če bi ocenjevali ograje okrog planinskih koč, bi v sam vrh nedvomno prišla ograja, ki varuje dvorišče okrog koč na Kofcah. Resnično je nekaj posebnega. Nekdanji oskrbnik Tone Dacar iz Radovljice, ki danes upravlja tovorno žičnico na Kriški podih in Blažičev Jože iz Trčiča, ki je včasih planšaril na Kofcah, sta jo družno naredila. Poiskala sta smreke z dvojnimi vrhovi, ogulila sta jih, daljše pustila za samo ograjo, krajše pa uporabila za vrata. Vrata sta prepredla še s cretorjem, vejami nizkega borovca. Prava planinska posebnost. Lepa in še trdna povrhu. — Foto: D. Dolenc

Tudi na tem sejmu lahko v paviljonu kovinoplastike Aljančič iz Nakla kupite mini tenis, frisby, badminton in druge igre za prosti čas. Novost v letošnji ponudbi so natikači in igračke: pištolice z žogico in helikopterji.

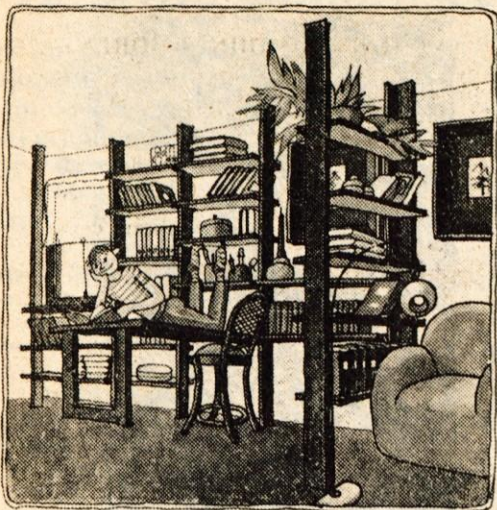
Sestavljeni program PRINCIP izdeluje Stol Kamnik za skandinavce. Primeren je za opremo spalnic, dnevnih in otroških sob ter tudi jedilnic. Trenutno se da kupiti tudi pri nas in to v paviljonu LESNINE POHIŠTVO na sejmu, kjer smo ga slikali.

Na 34. mednarodnem Gorenjskem sejmu v Kranju je razstavljenih zares veliko kmetijskih strojev različnih proizvajalcev. Svoj paviljon ima tudi kmetijska mehanizacija CREI-NA iz Kranja. Na njihovem razstavnem paviljonu dobite tudi vse informacije.

Na Gorenjskem sejmu MERKUR Kranj razstavlja in prodaja številne zanimive izdelke za dom in gospodinjstvo, zlasti belo tehniko in hladilne naprave, stroje, strojčke in opremo za gospodinjstvo, televizijske in radijske sprejemnike, električne radiatorje za ogrevanje prostorov. MERKUR Kranj predstavlja tudi razno električno ročno orodje, kolesa in mopede ter za živinorejce električne pastirje. Na posebnem prostoru pa si obiskovalci MERKURJEVEGA paviljona lahko ogledajo razno stavbno okovje in zapiralne mehanizme za balkonska vrata. Obilo zanimivosti na razstavnem prostoru MERKUR Kranj.

- **Posebnost:** konsignacijska prodaja proizvodov Candy (pralni in pomivalni stroji, zamrzovalne omare)

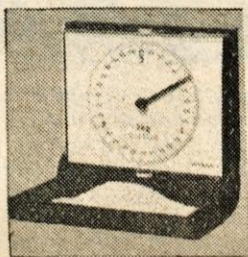
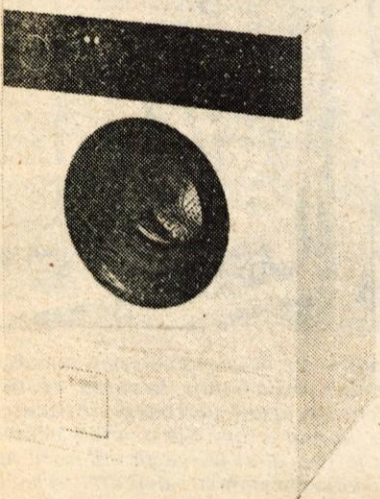
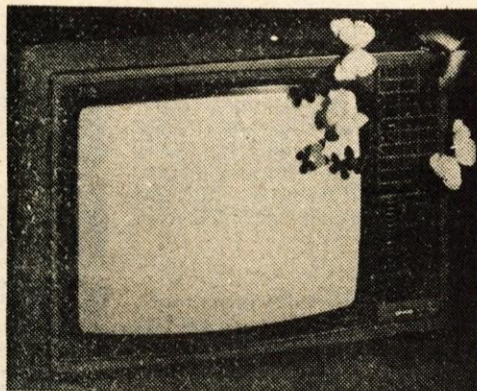

Veleblagovnica
nama
ŠKOFJA LOKA

od 10. do 19. avgusta od 9. do 19. ure v hali A

DOBIMO SE NA GORENJSKEM SEJMU
kjer boste lahko kupili:

- pohištvo vseh domačih proizvajalcev
- TV (črno-bele in barvne)
- male gospodinjske aparate
- akustiko
- izdelke bele tehnike vseh jugoslovanskih proizvajalcev

UGODNOST:
dostava do 30 km
v času sejma brezplačna

KIT — Kmetijsko živilski kombinat
Gorenjske, Kranj
TOZD KOMERCIALNI SERVIS,
KRANJ, n. sol. o.
Skladišče gradbenega materiala
HRASTJE, tel. 26-371

GRADITELJEM!

Po konkurenčnih cenah
vam nudimo
gradbeni material:

- stavbno pohištvo INLES —
- OKNA KOMBIVAK — INOVAK,
- parket,
- cement, uvoz
- hidrirano apno,
- Schiedel — YU — dimnik,
- modelarno opeko,
- strešno opeko,
- kombi plošče,
- betonske mreže in betonsko železo,
- betonske mešalce 100 litrov,
- ostali gradbeni material.

SREDNJA TEKSTILNA IN OBUTVENA ŠOLA KRANJ

Odbor za delovna razmerja in varstvo pri delu ponovno razpisuje za šolsko leto 1984/85 dela in naloge

— **POUČEVANJE STROJESLOVJA**
za nedoločen čas s polnim delovnim časom

Kandidat mora izpolnjevati pogoje, ki jih je predpisal strokovni svet SRS za vzgojo in izobraževanje oziroma so določeni z vzgojnoizobraževalnimi programi.

Odbor za delovna razmerja in varstvo pri delu hkrati objavlja prosta dela in naloge

— **KURJAČA**

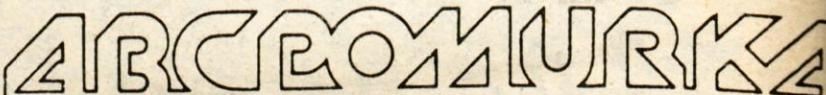
Pogoj: — dokončana poklicna kovinarska ali elektro šola širokega profila, izpit za kurjača, vozniški izpit B kategorije, poskusno delo 2 meseca

— **SNAŽILKE**

Pogoj: — nedokončana osnovna šola, poskusno delo en mesec

Nastop dela za kurjača 15. 10. 84, za snažilko takoj.

Kandidati naj prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo na razpis v 15 dneh po objavi v 8 dneh na naslov: Srednja tekstilna in obutvena šola Kranj, Cesta Staneta Žagarja 33.

ABC POMURKA
Trgovska delovna organizacija GOLICA o. o.
Odbor za delovna razmerja
TO ŽARJA JESENICE, o. sub. o. Titova 1

Objavlja prosta dela in naloge

SAMOSTOJNEGA KOMERCIALISTA ZA PODROČJE
SKI-POLLA in DIDAKTIKE
s polnim delovnim časom za nedoločen čas.

Pogoji: — višja ali srednja strokovna izobrazba komercialne smeri,
— 3 leta delovnih izkušenj,
— dvomesečno poskusno delo.

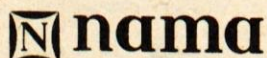
Kandidati naj ponudbo z dokazilom o izpolnjevanju pogoja strokovne izobrazbe pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov: Trgovska delovna organizacija Golica, Kadrovska služba, Jesenice, Titova 22. O izbiri bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po opravljenem postopku.

AIR 1984 —
mednarodna letalska
razstava in miting

CELOVEC, 30. 8—2. 9. 1984

Prijave in informacije v vseh poslovalnicah Kompas

Trgovska delovna organizacija
NAMA LJUBLJANA
TOZD Veleblagovnica Škofja Loka

Objavlja prosta dela in naloge

1. VODJE ODDELKA KONFEKCIJE IN METERSKEGA BLAGA

Pogoji: — poslovodska šola,
— 3 leta delovnih izkušenj na podobnih samostojnejših delih in nalogah v tekstilni stroki,
— poskusno delo 60 dni

Delo je za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Kandidati naj svoje vloge z kratkim življenjepisom in priloženimi dokazili o strokovni izobrazbi posredujejo na naslov TOZD Veleblagovnica Nama Škofja Loka, Titov trg 1 — Odboru za delovna razmerja, v roku 8 dni po objavi.
O izbiri bodo obveščeni v 30 dneh.

DVAKRAT TEDENSKO
PRI VAS — GORENJSKI
POLTEDNIK **GLAS**

NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO

Na Koroškem v Borovljah (Ferlach), Klagenfurter strasse 15, je odprta nova specializirana trgovina priznane tovarne barv in lakov iz Beljaka, (pleskarski in malarski material, zaščita lesa in kovine, lepila, avtolaki in pribor).
Nudimo: OB PREDLOŽITVI OGLASA PO EXPORTNIH CENAH ŠE 10 % POPUSTA.

Lackfabrik
Seebacher Allee 42
A-9500 Villach

**ŠE JE ČAS, DA SE OSKRBITE
S KURJAVO**

ZA HLADNE ZIMSKE DNI!

 MERKUR KRANJ

**VAM V SVOJIH PRODAJALNAH KURIVA S TAKOJŠNJO DOBA-
VO BREZ BREDHODNEGA NAROČILA NUDI**

RJAVI PREMOG — orehovec
in
LIGNIT — orehovec

**KOLIČINE SO OMEJENE IN PONUDBA VELJA
DOKLER TRAJA ZALOGA**

VPLAČILA SPREJEMAJO PRODAJALNE:

- KURIVO — NAKLO, tel. 47-050
- ŽELEZNINA — RADOVLJICA, tel. 75-671
- ŽELEZNINA — BLED, tel. 77-359
- UNIVERSAL — JESENICE, tel. 81-484
- MERCATOR, ŽELEZNINA — TRŽIČ, tel. 50-894

**VPLAČILA SPREJEMAJO TUDI V KRANJU, GREGORČIČEVA 8
(STARA SAVA)**

OB PONEDELJKIH IN SREDAH OD 14.30—17. URE.

**Na 34. Gorenjskem sejmu v Kranju od 10. do 19. avgusta
razstavljamo in prodajamo**

v HALI A

NASLEDNJI PROGRAM:

- kuhinje Marles, Brest, Svea, Gorenje
- mize in stole za kuhinje
- spalnice
- dnevne sobe, samske sobe
- predsobe
- sedežne garniture
- belo tehniko, TV aparate

POSEBNE UGODNOSTI:

- brezplačna dostava do 30 km
- brezplačna montaža pohištva, razen kuhinj
- potrošniško posojilo

Razstavljeni predmeti so del prodajnega programa
TOZD Veleblagovnica Globus — salon pohištva in prodajalne
»Dekor« Kranj, Koroška cesta 35.

**KMETIJSKO ŽIVILSKI KOMBINAT GORENJSKE
JLA 2, Kranj**

Delavski svet TOZD Kmetijstvo Kranj, Begunjska cesta 5, v skladu z 41. členom, 7. odst. in v skladu z 49. členom statuta TOZD Kmetijstvo Kranj razpisuje JAVNO DRAŽBO za prodajo naslednjih osnovnih sredstev:

	izključna cena din
1. Cisterna za mazut 20 m ³	100.000,00
2. Nakladalec — težak 8	20.000,00
3. Kombajn za krompir — 2 — redni	150.000,00
4. Zgrabljajnik »sonce«	30.000,00
5. Zgrabljajnik »sonca«	30.000,00
6. Motor 6 cilindrski	120.000,00
7. Cisterna 5000 lit. plastip.	40.000,00
8. Prikolice samonakladalka, Mengele	40.000,00
9. Traktor IMT 533 RR 2165 s kabino	200.000,00
10. Traktor IMT 558	180.000,00
11. Samonakladalka prik. Mengele	40.000,00
12. Kabina za traktor Deutz	35.000,00
13. Kabina za traktor Deutz	35.000,00
14. Kosilnica Fella rot.	20.000,00
15. Enoosna gozdna prikolica	15.000,00
16. Puhalnik »burja«	10.000,00
17. Računski stroj — kalkulator	1.000,00
18. Kamionet IMV KR 622-73	200.000,00
19. Vrtalni stroj Iskra	500,00
20. Omara dvodelna	20.000,00
21. Omara dvodelna	20.000,00
22. Dvojni kozolec — senik	80.000,00
23. Kozolec 8 bet. stebrov	40.000,00
24. Škropilnica — vprežna	5.000,00

Javna dražba za prodajo osnovnih sredstev bo izvedena v petek, dne 17. 8. 1984 po naslednjem razporedi:

Za prodajo osnovnih sredstev od zap. št. 1. do 9. bo izvedena v obratu Cerklje, s pričetkom ob 8.00 uri.

Od zap. št. 9. do 13. ter od 17. do 24. bo izvedena v obratu Sorško polje ob 10. uri, od zap. št. 14. do 17. pa v obratu Suha Škofja Loka, ob 12. uri.

Osnovna sredstva se prodajajo v stanju, kakršnem so »po principu videno — kupljeno«. Varščino v višini 10 odstotkov od izključne cene je potrebno plačati pred pričetkom javne dražbe. Kupec je dolžan plačati pristojni prometni davek. Ogled osnovnih sredstev je možen uro pred izvedbo javne dražbe na kraju samem, razen osnovnih sredstev pod zap. št. 22 in 23., katerih pa je možen ogled v sadovnjaku Predvdor.

Podrobnejše informacije se dobijo na TOZD Kmetijstvo, Kranj, Begunjska cesta 5, telefon: 21-252.

**GORENJSKA KMETIJSKA ZADRUGA
TZO NAKLO**

Zadružni svet razpisuje prosta dela in naloge

**INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA —
DIREKTORJA TZO**

Kandidati naj poleg splošnih, z zakonom določenih pogojev izpolnjujejo še naslednje pogoje:

- visoka ali višja strokovna izobrazba kmetijske, veterinarske ali ekonomsko-komercialne smeri,
- 5 let delovnih izkušenj,
- poslovne, organizacijske in vodstvene sposobnosti, razvidne iz rezultatov dosedanjega dela.

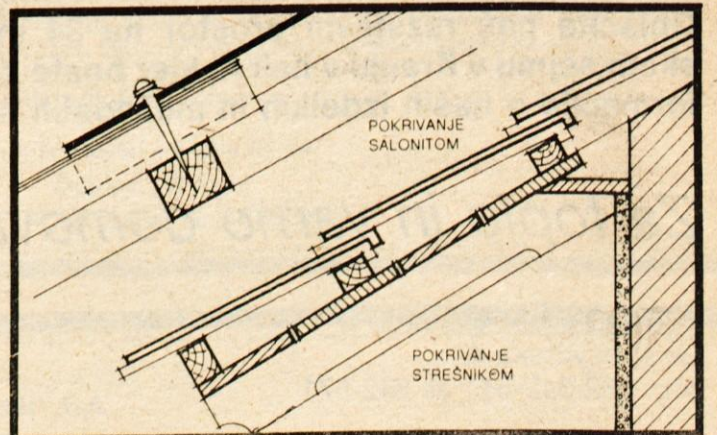
Delavec bo izbran za opravljanje nalog poslovnega organa za dobo štirih let.

Kandidati naj pošljejo pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev v roku 8 dni po objavi na naslov:
Gorenjska kmetijska zadruga, TZO Naklo, Ulica 26. julija 24, Naklo. O rezultatih izbire bodo kandidati obveščeni v 10 dneh po opravljeni izbiri.

lesnina — les

KRANJ — PRIMSKOVO

Obvestilo graditeljem!

Betonski blok, modularni zidak, žagan les, tesane trame vseh dimenzij, letve za ostrešja, vam nudi **LESNINA KRANJ**. Dobava takoj.

Izkoristite ugoden nakup.

Informacije: telefon: 26-076 ali 26-081

Odprto: ponedeljek, sredo, petek, od 7. do 17. ure
torek, četrtek, od 7. do 14. ure
sobota od 7. do 12. ure.

V času Gorenjskega sejma v Kranju od 10. 8. do 19. 8. 1984 nas obiščite v sejmskih prostorih v HALI A.

**GORENJSKA KMETIJSKA ZADRUGA
TZO SLOGA Kranj**

Zadružni svet razpisuje prosta dela in naloge

**INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA —
DIREKTORJA TZO**

Kandidati naj poleg splošnih, z zakonom določenih pogojev izpolnjujejo še naslednje pogoje:

- visoka ali višja strokovna izobrazba kmetijske, veterinarske ali ekonomsko-komercialne smeri,
- 5 let delovnih izkušenj,
- poslovne, organizacijske in vodstvene sposobnosti, razvidne iz rezultatov dosedanjega dela.

Delavec bo izbran za opravljanje nalog poslovnega organa za dobo štirih let.

Kandidati naj pošljejo pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev v roku 8 dni po objavi na naslov:
Gorenjska kmetijska zadruga, Jezerska cesta 41, Kranj.

O rezultatih izbire bodo kandidati obveščeni v 10 dneh po opravljeni izbiri.

Ljubečna Celje

**klinker
keramične
ploščice**

telefon (063) 25-800

**OSNOVNA ŠOLA
LUCIJAN SELJAK KRANJ**

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

POMOŽNE KUCHARICE
na centralni šoli, za nedoločen čas.

Prijave pošljite v 8 dneh po objavi.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh.

Od 13. do 25. avgusta

sezonska razprodaja
spomladansko-poletne
garderobe

do 40 % ceneje boste lahko kupili:

Veleblagovnica Škofja Loka
Blagovnica Cerklje

Trgovsko DO
nama
Ljubljana

- otroško, žensko in moško konfekcijo
- otroške, ženske in moške pletenine
- moške srajce in majice
- ženske bluze in kopalke
- čevlje
- izdelke usnjene galanterije

VEČERNI ZABAVNI PROGRAM:

torek, 14/08	od 19. do 24. ure	ansambel ČUDEŽNA POLJA
sreda, 15/08	od 19. do 24. ure	ansambel SPOMIN
četrtek, 16/08	od 19. do 24. ure	ansambel ŠIK
petek, 17/08	od 19. do 24. ure	ansambel RUDIJA JEVŠKA
sobota, 18/08	od 19. do 01. ure	ansambel TRGOVCI
nedelja, 19/08	od 19. do 24. ure	ansambel SIBILA

NOVO V BOROVNJAH NOVO V BOROVNJAH

HEI-SAN

Trgovina z bogato izbiro materiala in opreme za vodovodno in centralno instalacijo, keramiko, kopalniške opreme, peči, ...

BOROVNJE

Werkstrasse 1
tel.: 9943-4227-3525
Delovni čas:
7.30—12.
13.—17.
ob sobotah 8.—12.

POSTREŽBA

V SLOVENŠČINI

IZDELKI NAJBOLJ ZNANIH PROIZVAJALCEV • UGODNE CENE

Iz našega proizvodnega programa vam nudimo:

- žagan les iglavcev
- iverne plošče
- oplemenitene iverne plošče
- stenske obloge
- stropne obloge
- SUMO — suhomontažna vrata
- INTRO — okna
- IZOLIR — okna
- klasična vrata
- rolete za okna
- omarice za rolo
- pomična polkna
- tapicirano pohištvo

Obiščite naš razstavni prostor na 34. mednarodnem gorenjskem sejmu v Kranju v hali A, kjer boste dobili vse potrebne informacije o naših izdelkih in možnostih nakupa!

Za toplo in varno domovanje!

62380 Slovenj Gradec,
Gospodarska 4,
tel.: 062-842-511 ali 842-571

INŠTALACIJE ŠKOFJA LOKA

Komisija za delovna razmerja razpisuje štipendije za šolsko leto 1984—1985 za:

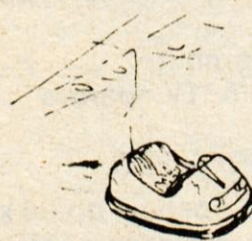
- 2 ELEKTROINŠTALATERJA
- 2 KLJUČAVNICARJA
- 2 MONTERJA OGREVALNIH NAPRAV

Istočasno komisija za delovna razmerja razpisuje prosta mesta za priučitev za:

- 3 ELEKTROINŠTALATERJE
- 2 MONTERJA OGREVALNIH NAPRAV
- LIČARJA

Pogoji: — uspešno dokončana osnovnošolska izobrazba za štipendiste

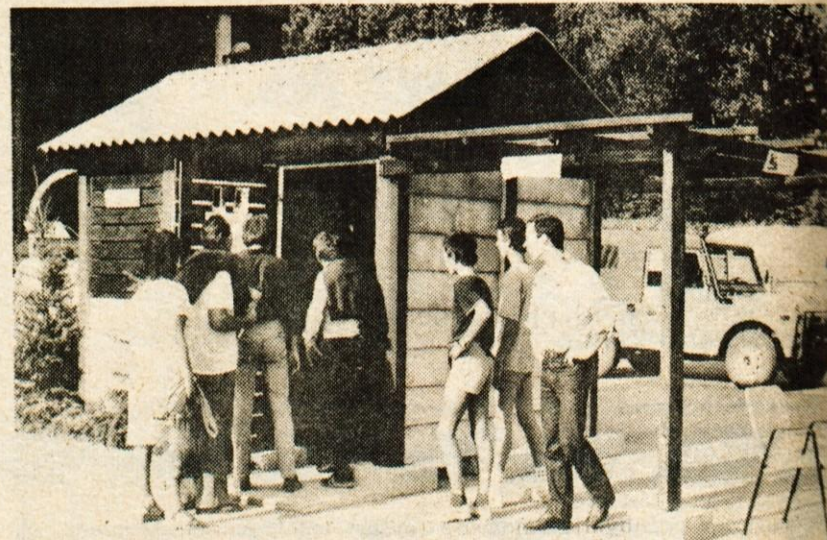
Prošnje pošljite na naslov: DO Inštalacije Škofja Loka, Kidričeva 55, Komisija za medsebojna delovna razmerja v 8 dneh po objavi.

LUNA
PARK

na Gorenjskem sejmu v Kranju

vam nudi za zabavo:

Avtodrom, otroške helikopterje, vrtiljak in druge razne športne naprave za razvedrilo in rekreacijo.

Pozornost obiskovalcev sejma vzbuja montažna hišica po sistemu Montas, ki jo razstavlja Standard Operativa iz Ljubljane. Na svojem razstavnem prostoru predstavljajo tudi polmontažno betonsko ploščo in Vermikulit — idealno protipožarno, toplotno in zvočno izolacijo. Njihov predstavnik vam bo posredoval vse informacije in tudi natisnjeno gradivo.

MALI OGLASI

tel.: 27-960

PRODAM

PPR KABEL 2 x 2,5 mm ugodno prodam. Telefon: 22-221 int. 33-58 dopoldne 9168

Prodaj podrti GRADBENO BARAKO 3 x 3 in ogradije za barako 3 x 3, uporabno tudi za vikend. Cena 15.000 din. Škofca, Antón, Cankarjeva 13, Trzin 9648

Poceni prodaj globok OTROŠKI VOZIČEK. Suha 30, Kranj 9677

Prodaj KNJIGE za prvi letnik strojnотехниčnih šol. Voglje 43, tel.: 49-071

Prodaj KRAVO po izbiri. Vrhovnik Franc, Apno 11, Cerklje 9679

Prodaj dobro ohranjeno, kotno SEDEŽNO GARNITURO. M. Prezelj, Kranj, Partizanska 10/E, tel.: 28-361

Prodaj RAČUNALNIK z 81 16 k RAM, tel.: 22-889 popoldne 9681

Prodaj OBLEKO za surfanje, italijansko, št. 46 (naša št. 42). Tel.: 28-608

Prodaj chico OTROŠKI NAHRBNIK od 3. meseca starosti dalje. Tel.: 22-958 — popoldne 9683

Prodaj PEČ za centralno etažno ogrevanje. Golja Francka, Česnjica 43, 64228 Železniki, tel.: 66-400 9684

Prodaj italijanski, kombiniran OTROŠKI VOZIČEK unglesina. Tel.: (064) 25-010 9685

Prodaj 5 m DRV. Podobnik, Hobo vse 14, Gorenja vas 9686

Prodaj solist, ELEKTRIČNO KITARO. Bodovlje 17, Šk. Loka 9687

Prodaj od 20 do 120 kg težke PRAŠICE. Stanonik, Log 9, Šk. Loka 9688

Prodaj gradbeno BARAKO (cca 3 x 5 m). Zg. Bitnje 277, Tel.: 24-148 9689

Več KRAV prodaj. Podreča 24, Mavčice 9690

12 IVERNIH PLOŠČ 16 in 18 mm prodaj. Legat Srečo, Zabreznica 5/A, Zirovnica 9691

Prodaj OTROŠKO POSTELJICO z jogijem. V. Vlahoviča 3 Kranj, stanovanje 6, od 15. ure dalje 9692

Prodaj modro, dolgo POROČNO OBLEKO št. 36-38. Tel.: 40-611, Lajše 12, Selca 9693

Ugodno prodaj HARMONIKO »Slovenka«, se v garanciji. Tel.: 24-083 9694

Prodaj OTROŠKO POSTELJICO z jogijem. Tel.: 22-459 popoldne 9695

Prodaj KAVČ in dva POTELJA za dnevno sobo. Dragomirovič Miloš, Kamna gorica 1/A 9696

Prodaj PREDSOBO po ugodni ceni. Tel.: 27-025 9697

Prodaj ZILATO ZA ZOBE. Naslov v oglasnem oddelku 9729

Prodaj TELICO — simentalko, staro eno leto in pol. Šmartno 16, Cerklje 9730

Prodaj SEME oljne repice sorte »Perko«. Kuralt, Žabnica 45, tel.: 44-513 9731

Prodaj novo PEČ za etažno centralno, tip TAM CS 24. Informacije po tel.: 79-598 9732

Prodaj 3 TELICE visoko breje in 3 TELIČKE stare od 10 do 14 dni od oddanih molznice — vse frizirke. Hočevlar, Zapogje 6 — Vodice, tel.: (061) 843-139 9733

Prodaj Stereo — radio — kasetofon nemške izdelave (2 x 20) cena: 4 SM. Zapogje 34, Vodice 9734

Prodaj: 7 Shidel DIMNIKOV z zračnikom in tuljavami premera 13,5, 2 Shidel DIMNIKA z zračnikom premera 20, 30 komadov »bankin«, 41 MODULARNIH BLOKOV 29 x 19 x 19 in NAPO Sever — Gorenje, 60 cm. Marjan Kogoj, (pri Grašič) Križe 64 — Snakovo od 17. ure naprej 9735

Prodaj VOKMANA. Azman Blaž, Stara c. 17, Kranj 9736

Poceni prodaj GAJBICE. Tupaliče 43 9737

Prodaj kombinirani, mizarski SKOBELNI STROJ s 3 operacijami. Franc Nastran, Selca 32 9738

Prodaj večjo količino ZIDAKOV BH 6. Zupan, Pajerjeva 2, Senčur, Tel.: 41-087 9739

Prodaj 300 kosov MODELARCA 6: Hafner Vinko, Godešič 93, Šk. Loka 9740

PRODAM 600 komadov BETONSKIH BLOKOV, Martinovič, cesta na Ruppo 26, telefon 24-426

Prodaj nov GORILNIK za olje CTC, moško rogovo KOLO in PONI (midi) malo rabljeno, Bobnar Alojzij — Gorenja vas 11 — Reteče 9751

Prodaj PESEK za lasado (iz Kamnika) 3 kubike in 1 vrečo belega CEMENTA. Vrhovnik, Zasavska c. 43 e — Orehek 8751

Zaradi starosti prodaj majhen, upeljan industrijski obrat v bližini Celovca. Ponudbe oddati pod »Koroška«.

KUPIM

Kupim droben KROMPIR za krmo. Stanonik, Log 9, Šk. Loka 9698

Kupim MEŠALEC za beton in deske za betonske opaže. Zadnikar Miran, Preddvor 62, tel.: 45-052 9699

Kupim novo ali malo rabljeno GUMO 145 x 13 Tiger radial. Tel.: 74-178 9700

Kupim gradbeno DVIGALO (samoroko). Strahinj 17, tel.: 47-133 9701

VOZILA

Prodaj ŠKODO 110, letnik 1973, ne-registrirana, vozna, potrebna popravila, cena 20.000 ND. Tel.: 23-124 9741

Prodaj AVTOMATIK 3 M. Slatnar, tel.: 42-087 9742

Prodaj ZASTAVO 750, letnik 1977. Informacije po tel.: (064) 50-035 od 17. do 20. ure 9743

Prodaj GOLFA letnik 1976 — nemški, s 4 vrati, temnordeče barve, odlično ohranjenega. Stare Ivan, Hrastje 148, Kranj 9744

FIAT 126 P, letnik 1978 prodaj (13 SM). Tel.: 74-263 od 15. do 17. ure 9745

Poceni prodaj neregistrirano ZASTAVO 750, Pipanova 7, Senčur, tel.: 41-000 9746

Ugodno prodaj odlično ohranjen RENAULT 8 z dodatno opremo. Frelih, Ob Potoku 2, Žiri 9747

Prodaj ZASTAVO 750, starejši letnik, RISALNO MIZO primerno za dijaka in nov PISALNI STROJ, Palovs-nik, Zgoša 66, Begunje 9748

Prodaj FIAT 750 letnik 1982. Varl Andrej, Česnjica 23 pri Podnartu, tel. 70-079

Prodaj FIAT 750 letnik 1980. Blejec Ivanka, Hraše 22 A

Prodaj DIANO letnik 1980. Gorjanc Darko, Tomšičeva 6, Kranj (popoldne od 18. do 19. ure).

Prodaj AVTO 125 P, letnik 1977 — november, 75.000 km in taksimeter z vsemi priključki, namenjen za taksi. Cena po dogovoru. Borenovič Nebojša, Mestni trg 42, Šk. Loka 9702

Poceni prodaj ŠKODO 110, letnik 1973. Tel.: 25-819 9703

Prodaj ZASTAVO 101, letnik december 1981 ter 70-litrski akvarij. Ste-novec Mirko, Planina 12 — Kranj 9704

Prodaj VW Jetta, letnik 1981, prevo-ženih 25.000 km. Naslov v oglasnem oddelku 9705

Prodaj LAND ROVER diesel, kratki. Tel.: 28-376 9706

Prodaj Zastavo 750, letnik 1970. Hrastje 49 9707

Prodaj PREVLEKE za avto 101 — S-super za dolge sedeže. Cena ugodna. T. Dežmana 2, Kranj — Ašanin 9708

Prodaj nov MOPED tomos avtomat (10% ceneje) in brezhiben MOTOR za čoln Tomos 18. Drago Šubič, Zlat-narjeva 4 A Kranj — Stražišče ali tel.: 47-260 int. 73, dopoldne 9507

Prodaj ZASTAVO 101, letnik 1976, registrirana do 7. 7. 1985. Ogled vsak dan po 19. uri. Valič, Vodopivčeva 12, Kranj 9571

ZASTAVO 101, letnik 1976, dobro ohranjeno, prevoženih 60.000 km — poceni prodaj. Tel.: 76-231 dopoldne. Ogled popoldne. Čuk Mihael, St. Fuži-na 53 A, Boh. Jezero 9709

Prodaj ZASTAVO 750, letnik 1980. Škofjeloška 28, Kranj 9710

WARTBURG — turist, letnik 1979, prevoženih 60.000 km, ugodno prodaj. Legat Srečo, Zabreznica 5 A, Zirovnica 9711

ENDURO ČZ 175 prodaj. Perko, Poljane 18 nad Šk. Loko 9712

Prodaj ZIMSKE GUME za Z 750, malo rabljene in nov stereo-AVTORA-DIO, japonski. Mežan, tel.: 78-246 v službi dopoldne 9713

Ugodno prodaj ZASTAVO 750 lux, letnik 1976. Čerpnjak Janez, Pristava 107, Trzin 9714

Prodaj ZASTAVO 750, letnik 1979. Eržen Anton, Zg. Lipnica 15, Kamna gorica 9715

Prodaj ZASTAVO 750, letnik 1973, registriran do konca septembra, cena 3 SM, Podobnik Jelka, Mrzli vrh 14, So-vodenj 9716

Prodaj ZASTAVO 128, letnik 1982. Informacije po tel.: (064) — 77 055 9749

STANOVANJA

Mlad par isce v Kranju, Škofji Loki ali njuni bližnji okolici enosobno stanovanje ali garsonjeto za dobo dveh do treh let. Nudnja, predplačilo 100.000 din. Ponudbe na sifro: Najem-nina po dogovoru 9725

IZGUBLJENO

Dne 3. 8. sem izgubil rezervno kolo tovornega avtomobila Zastava 640 (16 x 750) na relaciji Kranj—Kranjska gora. Postnega najditelja čaka nagrada. Bodiroža, Huje 33, Kranj 9726

OSTALO

Oddam 2 psička (nemski ovčar). Struzevo 37, tel.: 28-636 9727

Zamenjam trofazni MOTOR 10 km 2800 obratov za motor iste moči 1400 obratov v minuti. Rajko Homec, Gor. Dobrava 16, p. Gorenja vas 64224 9728

POSESTI

Najemem LOKAL za mirno obrt v Kranju. Telefon: 23-512 9586

Prodaj GARAŽO v Vrečkovi ulici 8. Naslov v oglasnem oddelku 9717

Prodaj dvosobno STANOVANJE s sanitarijami. Golniška cesta 16, spodaj, Kokrica 9718

Najemem GARAŽO v Škofji Loki, v bližini črpalke Petrol. Ponudbe vsak dan po tel.: 61-184 9719

ZAPOSLITVE

Takoj zaposlim, osnovne šole prostega fanta, za priučitev v avtokleparski stroki. Franc Kerzan — Avtokleparstvo in avtoveleka — Preddvor 3, tel.: 064/45-043 9591

Za pospravljanje delavnice, v popoldanskem času (honorarno), takoj zaposlim žensko. Zg. Bitnje 277, tel.: 24-148

Sprejemam TT mehanika po možnosti visokokvalificiranega. Ponudbe na upravo lista GLAS pod sifro: TT Mehanik 9721

OBVESTILA

Obveščamo vas, da smo pričeli z ugodno prodajo otroških SMUČARSKIH BUND in zametnih otroških hlač. ELITA — Kranj PEPELKA Kranj 9310

ROLETE: lesene, plastične in zaluzije naročite po tel.: 064/75-610 6620

Zidarska skupina opravlja vsa ZIDARSKA DELA. Tel.: 26-827 9594

Hidro in kvalitetno napeljava elek-troinstalacij. Tel.: 60-584 9722

POSEBNA PONUDBA: Kompletni načrti za vse vrste stanovanjskih hiš, nadzidav, prizidav, delavnice, gospodar-skih poslopj. Gradbeni nadzor brez-plačen. Naročilo po tel.: (061) 322-502 9723

Cenjene goste obveščamo, da bo Go-stilna MARINŠEK MARIJA Naklo, zaprta do 12. 9. 1984, zaradi letnega dopu-sta 9724

Gozdno gospodarstvo Bled bo v po-nedeljek 20. 8. 1984 ob 13. uri v TOZD Avtoprevoznistvo, Sp. Gorje št. 1 pro-dalo na javni licitaciji nekaj rabljenih in nekompletnih motornih žag. Pravico do nakupa na licitaciji imajo gozdni posestniki, katerim je vihar v letošnji zimi poškodoval gozdove. 9750

ZAHVALA

Ob smrti našega dragega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

JOŽETA MIHELIČA

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom in sosedom za nesebično pomoč: vsem, ki so nam izrazili sožalje, darovali toliko lepega cvetja in ga tako številno spremili na zadnji poti. Iskrena hvala dr. Zdravkoti Černetu za dolgoletno nesebično pomoč in zdravljenje na domu. Iskreno se zahvaljujemo tudi gospodu župniku za lepo opravljen pogrebni obred in cerkvenim pevkam.

ŽALUJOČI — VSI NJEGOVI

Poljšica, 4. avgusta 1984

ZAHVALA

Ob boleči izgubi mojega ljubega moža in našega dragega ata, dedka, pradedka, brata, strica in svaka

MIHA GRILCA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih urah, ko se srce še ni moglo sprijazniti z resnico, stali ob strani, mu darovali cvetje in ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Iskrena hvala tudi poštvalnemu dr. Štularju, ki ga je obiskoval na domu v času bolezni.

VSEM ŠE ENKRAT ISKRENA HVALA!

VSI NJEGOVI

Kranj, 4. avgusta 1984

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame

IVANE KOVAČ
roj. VOUK

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti in s toliko cvetja posuli njen grob. Posebej se zahvaljujemo sosedom in sodelavcem kolektiva Merkur Kranj. Najlepša hvala vsem, ki ste našli mami kdajkoli storili karkoli dobrega.

ŽALUJOČI DRUŽINI KOVAČ — KRAŠOVEC

Kranj, 2. avgust 1984

ZAHVALA

Po dolgotrajni in težki bolezni nas je za vedno zapustila naša dobra mama, stara mama, prababica, sestra in teta

JERA PIČMAN

Štruklova mama

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom in znancem, ki ste nam ob težkih trenutkih stali ob strani, ji darovali cvetje in jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Še posebej smo hvaležni dr. Janezu Bajžlju za dolgoletne obiske na domu in lajšanje bolečin, sosedom Goričarjevim, Kodrovim in Tabrovim, Mariji Jelar, Živila TOZD Gostinstvo, Varnostni službi Kranj in govorniku Tonetu Jeraju. Iskrena hvala tudi gospodu župniku za lep pogrebni obred ter oktetu Vigred za ganljive pesmi slovesa. Hvala tudi vsem, ki ste jo radi obiskovali med dolgo boleznijo.

Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči vsi njeni.

Britof, Suha, 29. julija 1984

ZAHVALA

Ob prerani izgubi dragega moža, očeta in starega očeta

IVANA KRIVCA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti ter izrekli sožalje. Posebna zahvala internemu oddelku bolnice Jesenice za skrb in lajšanje bolečin v času bolezni. Najlepša hvala župniku za lepo opravljen pogrebni obred, pevcem za zapete žalostinke, govorniku za besede spomina in slovesa, kolektivom SGP Gorenje, Radovljica, Veriga Lesce, domu dr. Janka Benedika ter GD Bohinjska Bela za izkazano poslednjo čast.

VSI NJEGOVI

ZAHVALA

Ob boleči izgubi predobre mame, tašče in babice

ROZALIJE KERN

p. d. Rožmanove mame iz Čadovelj

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, posebno Markutovim, prijateljem in znancem, ki ste našo mamo v tako velikem številu pospremili na zadnjo pot, poklonili cvetje in izrekli sožalje. Hvala dr. Sajevcu ter Bolnišnici Golnik — Oddelku 600 za pomoč in lajšanje bolečin. Hvala tudi kolektivom Sava TOZD VLP, KŽK TOZD Mlekarna, Iskra TOZD Števci in TOZD Orodjarna, Tekstilindus — Nabava in Kokra TOZD Engro. Hvala g. župniku za tolažilne besede in lep pogrebni obred ter pevcem za žalostinke.

VSI NJENI

Čadovlje, 3. avgusta 1984

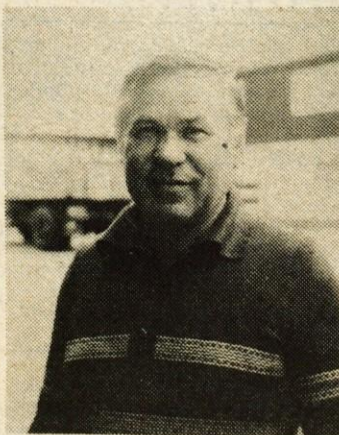

Zeblo nas ne bo, ampak...

Vsaj avgusta, ko poneha vročina in v zapihajo prve mrzle sape, začnemo resno razmišljati, kakšna bo prihajajoča zima. Na Gorenjskem, kjer v nekaterih krajih pritiska mrzota tudi sedem mesecev in zatorej sedem mesecev kurijo, prinašata mrzota in sneg družinskemu proračunu precejšnje stroške. Ob letošnjih podražitvah so se le-ti povečali za najmanj 50 odstotkov, če pomislimo le na premog, ki se je za toliko podražil.

Večinoma kurimo z drvmi in premogom, a trgovci pravijo, da smo svojo kurilno sezono — tako kot vse skupaj — sami od sebe skrajšali in hudo racionalizirali. »Na veliko« smo prešli na trda goriva in se odpovedali olju ali elektriki, a tudi pri premogu smo postali skrajno varčni. Zeblo nas sicer ne bo, prav toplo pa tudi ne bomo imeli, kajti za vedno vroče radiatorje ali peči odriniti nekaj starih milijonov se nam zdi resnična škoda in velika potrata.

Kaj pravijo nekateri Gorenjci o letošnji kurjavi in svojih ogrevalnih namerah?

● **Mirko Žigmund iz Lesc:** »Z ženo stanujem v bloku, kjer kurijo na olje. Mesečno, skozi vse leto, plačava za kurjavo okoli 2.800 dinarjev, kar je seveda precej, a pozimi nas v stanovanjskih blokih za Verigo vsaj nikoli ne zebe. Kurjava je draga, v blokih pa je ta prednost, da ti ni treba kuriti in skrbeti za nabavo, čeprav je potem plačilo nekoliko večje.«

● **Miroslav Turk iz Žirovnice:** »Na Kurivu sem naročil leseni premog, lignit, ki ga kurim v svoji hiši že nekaj let. Jasnó je, da varčujemo, kolikor se le da, posebno tedaj, ko zunaj ni tako mrzota. Zmrzovati v hudi zimi pa ne moremo, zime pa so večinoma kar ostre. Doma varčujemo tako, da ogrevamo le en sam prostor, kuhinjo, kjer se večino dneva tudi zadržujemo, ostale prostore pa le občasno.«

● **Tatjana Bertoncelj iz Čenjnice pri Podnartu:** »Doma imamo peč, kurimo pa le z drvmi in ne kupujemo premoga. Vem pa, da je premog precej drag, da se je podražil in da predstavlja v družinskem proračunu visoko denarno postavko. V jeseni bo z nabavo kurjave hudo, še posebej, ker bo očitno tudi ozimnica draga.«

D. Sedej

D. Sedej

Premogovniki so navili ceno premoga

Po 1. avgustu moramo odšteti za navadni lignit že do 4.800 dinarjev — Cene premoga so se povečale do 48 odstotkov — Kupci že varčujejo pri kurjavi — Drv v trgovini sploh ni, zasebni kmetje pa jih prodajajo po 4.000 dinarjev za kubični meter

Naklo — S 1. avgustom so se maloprodajne cene za premog povečale. Tako morajo kupci odšteti za tono velenjskega lignita od 4.400 do 4.800 dinarjev, za nekoliko boljši rjavi premog od 7.500 do 10.400 dinarjev, pakiran premog stane približno 15.000 dinarjev ali 17.000 dinarjev in tako dalje. Merkur, prodaja v Naklem, oskrbuje s premogom kranjsko, jeseňsko, radovljiško in tržiško občino. O letošnji oskrbi smo se pogovarjali z vodjem kurivoprodaje Bojanom Vidmarjem.

»Letošnje dobave premoga iz rudnikov so za okoli 10 odstotkov manjše, kot smo se dogovorili,« pravi Bojan Vidmar, »ob tem pa dobivamo enake količine lignita kot lani, a manj rjavega, boljsega premoga. Za sedem mesecev oskrbe na Gorenjskem je potrebnih 45.000 ton, saj dobavljamo premog vsem občinam, razen škofjeloški.

Kupci čakajo na premog leto dni, na rjavega leto in pol, a do zdaj smo vedno imeli v prosti prodaji orehovec, ki so ga lahko takoj dobili. Nakup tega premoga je zatorej možen, le količina je omejena. Rudniki ga dovolj naložijo, za kurjavo pa pride v poštev tedaj, če se kurijo manjše peči.

Kupci dobijo 5 ton na gospodinjstvo, polovico rjavega premoga in polovico lignita, lahko pa tudi 5 ton lignita. Povpraševanje je še vedno večje od ponudbe, težimo pa za tem, da bi dobavni rok skrajšali. »Normalno« dobavni rok naj bi bil pol leta.

Ljudje se vse manj odločajo za posojila, čeprav jih Ljubljanska banka nudi tudi za nakup premoga. V zadnjih treh mesecih so se obresti povečale na 35 odstotkov, posojilo se nudi za deset mesecev. Mislimo pa, da bodo zdaj, v jeseni, kljub obrestni meri kupovali premog tudi na posojilo.

V zadnjem času dobivamo dovolj kvaliteten premog, spomladi je bil slabše kvalitete. Priznavamo reklamacijo, če je v toni pre-

moga preveč jalovine po našem pravilniku in standardih; problematično je predvsem tedaj, ko se pojavi preveč kamenja. V rudnikih včasih naletijo na žilo, kjer je kop slabši in tudi separacija ne more izločiti vse jalovine.

Največ premoga dobivamo iz bosanskih rudnikov, ki letos niso izpolnili vseh planskih dobavnih količin. Sreča je, da dobimo več kot 60 odstotkov lignita in da tako tržišče ne ostane brez premoga. Čutimo pa, da ljudje pri kurjavi precej varčujejo. Kljub temu, da so precej prešli na trda kuriva, porast prodaje vendarle ni tolikšen, kolikor bi pričakovali.

Za prevozne stroške pri dobavi premoga zaračunamo okoli 10 odstotkov od tone. Vsem kupcem, ki jim premoga ne moremo dostaviti v petnajstih dneh, obračunamo obresti. S premogom oskrbujemo predvsem zasebnike, večji odjemalci so le Sukno Zapuže in Železarna Jesenice.

Hujši problemi kot s prodajo premoga so z drvmi, saj jih nimamo na zalogi. Gozdni gospodarstvi Kranj in Bled nam jih ne moreta preskrbeti; manjše količine drv smo dobili le iz Kočevja. Preskrba z drvmi je zatorej res slaba, a Gorenjci je toliko ne čutijo, — saj so se v zadnjem času kar navadili na to, da kupijo drva pri zasebnih kmetih. Mi smo prodajali hlobovino po 2.600 dinarjev za kubični meter, slišati pa je, da pred letošnjo zimo zasebniki že prodajajo drva po 4.000 dinarjev za kubični meter.

Medtem ko so v Sloveniji že od lanske jeseni zaračunavali pri toni premoga 500 dinarjev kot sovlagateljski prispevek za modernizacijo rudnikov slehernemu kupcu, smo ga pri nas po skupščini za energetiko Gorenjske opustili do 1. avgusta. Po letošnjem 1. avgustu pa je 500 dinarjev kot sovlagateljski delež enoten za vso Slovenijo in ga vsebuje že sama cena tone premoga.

D. Sedej

Delničar jugoslovanskih rudnikov?

Gorenjci smo znani kot škrti ljudje, ki obrnemo petkrat vsak dinar, preden kaj kupimo. Ob enem pa smo delavni in pridni, ustvarjalni, če hočemo kaj zaslужiti. Lahko pa bi postali še delničarji jugoslovanskih premogovnikov — zdaj se nudi edinstvena priložnost. Kako?

Pojdite v podjetje Merkur, tozdr Kurivo Naklo in naročite premog. Tu vam bodo dali račun, na katerem je odtisnjen žig rdeče barve, ki pravi takole:

Na podlagi sklepa 2. seje skupščine energetske skupnosti gorenjskih občin zaračunavamo prispevek za sovlaganje v premogovnike v višini 500 dinarjev za tono.

Torej sem za vsako tono premoga, ki sem ga dobil plačal 50 starih tisočakov za sovlaganje v rudnike premoga. Smatram, da sem tako postal solastnik ali delničar. Kot sovlagatelj imam zdaj vse

pravice, da bom dobil pri delitvi dobiček ali pa morda še kakšne obresti. To se pravi, da bo cvenka iz leta v leto več, ne da bi sploh s prstom mignil... Nič zato, da je premog predrag, da je slab zaradi ilovice in kamenja, da mi je vroče, preden ga spravim v klet in pozimi kurim ter iščem tudi v tem materialu kalorije... Glavno je, da sem solastnik premoga — in to jaz, upokojska para.

Pa vendar bi skromno vprašal to energetsko gorenjsko skupnost. Zakaj me niste kot delničarja vprašali, če hočem postati delničar? Nič nisem sodočal, nič o tem bral v zakonih, odlokih, sklepih, uradnih vestnikih. Šmenta, vi kar tako, da mi bo bolje, ka-li?

Zdaj me še zanima, če se vse te dobrote dobe le na Gorenjskem ali pa še kje drugje? Nadvse bom vesel, če mi boste odgovorili.

F. B., Kranj

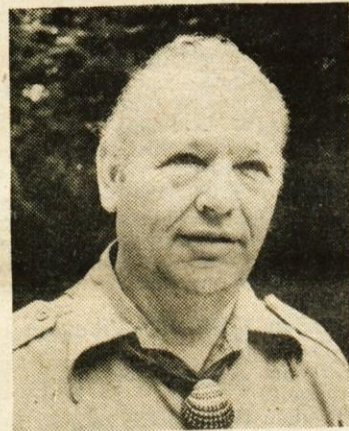

Tudi v šoli lokostrelstva ni manjkalo smeha in šal, zanimiva pa je bila zlatostrelca iz drugih republik

Zlet klubovcev naj postane tradicija

Bohinj — Taborni prostor ob Bohinjskem jezeru je spet zaživel. Na njem se je namreč zbralo preko sto klubovcev, najstarejših tabornikov iz skoraj vseh delov Jugoslavije, manjkali so le taborniki s Kosova in iz Makedonije.

Ideja, da se organizira zlet klubovcev Jugoslavije je prišla s strani Zveze tabornikov Slovenije. Rečeno — storjeno! V času od 8. do 15. avgusta poteka ob Bohinjskem jezeru 1. zlet klubovcev Jugoslavije. Kot je povedal starešina tabora Franc Godec, član taborniškega odreda Snežniških ruševcev iz Ilirske Bistrice, je bilo prijavljenih več udeležencev kot jih je dejansko prišlo. Zlet je organi-

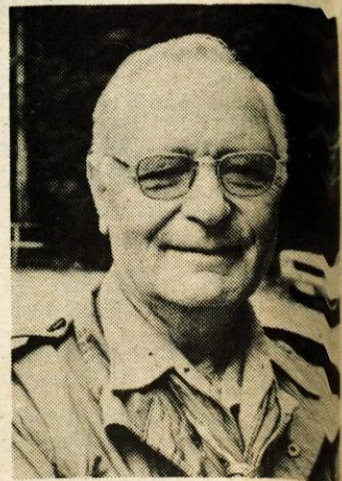

Starešina tabora Franc Godec, član taborniškega odreda Snežniški ruševci iz Ilirske Bistrice

ziran namreč v času letnih tabornjenj, ki za vsak taborniški odred in njegove člane predstavlja »špico« celoletnega taborniškega dela. Življenje na taboru poteka po ustaljenih taborniških navadah, v programu pa imajo od dejavnosti na vodi do taborniških in športnih tekmovanj ter družabnih večerov ob tabornem ognju.

Udeležence sem zmotila sredi sobotnega dopoldneva. V taboru je bilo le nekaj petdeset udeležencev, ki so dopoldne preživljali ob igranju odbojke, veslanju in v šoli lokostrelstva. Tisti, najbolj pogumni, vneti in kondicijsko dobro pripravljeni pa so se odpravili na našega očaka Triglav.

Starešina tabora je povedal, da je starostna struktura udeležencev zelo različna, od osemnajst let pa navzgor. Najstarejši udeleženec je sedemdesetletni Slobodan Popović, član odreda Stevica Jovanović iz Pančeva, ki pravi:

Slobodan Popović, najstarejši udeleženec 1. zleta klubovcev Jugoslavije in dolgoletni član taborniške organizacije — od leta 1929

»Idejo o izletu klubovcev Jugoslavije sem pozdravil zelo navdušeno in tako sem tu. V Bohinju sem prvič priznati pa moram, da mi je zelo všeč. Če bodo leta zdržala, bom prišel. Čeprav smo udeleženci razli-čne starosti, smo se med seboj lepo ujeli, vsi opravljamo vsa dela v taboru, sicer smo pa taborniki, kajne? Pričakoval sem le, da bom tu srečal več starejših klubovcev, tistih mojih let. Upam, da bo ta tabor postal tradicionalen in da se bomo letošnji udeleženci še srečali in seveda spoznali tudi nove prijatelje.«

Res je, in tudi videti je bilo takoj, da je poleg sestankov, ki so bili namenjeni dogovarjanju o programu in izmenjavi mnenj, izkušenj, ostalo časa tudi za spletnje novih prijateljskih vezi. Udeleženci 1. zleta klubovcev Jugoslavije bodo torej tedenski dni preživeli v Bohinju. Vsi pričakujejo, da bo zlet postal tradicionalen in da se bodo prihodnje leto srečali zopet, tokrat v drugem kraju, drugo republiko, da bo število udeležencev večje in da se bodo zleta udeleževali resnično tisti klubovci, ki so še vedno stebri dogajanja v posameznih taborniških odredih.

T. Bilbija
Foto: F. Perdan

Koga je še oškodoval?

Kranj — Uprava za notranje zadeve v Kranju zaradi goljufij obravnava Alojza Hribarja, starega 42 let, rojenega na Kočni, zdaj pa brez stalnega bivališča in zaposlitve, ki je oguljufal številne občane v Kranju in na Bledu. Od njih si je izposojal denar, rekoč, da mu je zmanjkalo bencina ali da se mu je pokvaril avto. Ker vsi oškodovanci še niso znani, Uprava za notranje zadeve prosi, naj kazniva dejanja prijavijo najbližji postaji milice.

Javna razprava podaljšana

Radovljica — Z 12. avgustom naj bi v radovljiški občini sklenili javno razpravo o osnutku sprememb družbenega plana za obdobje 1981 do 1985, za njegov prostorski del. Predsedstvo občinske konference SZDL pa je zdaj predlagalo, naj bi razpravo podaljšali do 15. septembra. Doslej so namreč zbrali precej tehničnih pripomb na prostorski plan občine (o njih bo beseda na zasedanju zborov skupščine 5. septembra), prihajale so zlasti iz krajevnih skupnosti. Do 15. septembra naj bi svoje povedali tudi v združenem delu.

O osnutku prostorskega plana bodo torej razpravljali na septembrski skupščini, o predlogu pa se bodo delegati izrekli 3. oktobra. Vse do srede septembra bosta občinska konferenca SZDL iz krajevnih skupnosti in občinski sindikalni svet iz združenega dela sprejemala dodatne pripombe. O posameznih problemih bodo pripravili tudi okrogle mize.